

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 3.348 - Dimarts, 26 de desembre de 1922

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

D. Ramon Noguera i Casabosch

Metge de la Casa Provincial de Caritat
i de la Casa Hospital dels Infants Orfes

HA MORT
havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica
(A. O. S.)

La seva afligida vídua Leonor Mas i Arquimbau, filles Maria, Teresa i Montserrat, germans Felix i Albert, germana política Eulàlia Romaní, nebots, nebodes, nebots i nebodes polítics, cosins i parents tots, en innovar-ho als amics i coneguts, els preguen un cristià record i l'assistència a l'enterrament, que tindrà lloc demà dimecres, a les tres de la tarda, per acompanyar el cadàver des de la casa mortuòria, Plaça dels Angels, 4, a l'església parroquial de Betlem i d'allí a sa darrera estada Cementiri Nou.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

MOSAICS - FERRER ESCOFET & C^{IA}

Ronda Universitat, 20

Dr. Camps Puntas VIES URINÀRIES Rda. Universitat, 14
prat. De 3 a 5. Econòmica de 7 a 8 de la nit.

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes
Rda. Universitat, 6
Telèf. 5510 A

Magatzems i Tallers
Carrer Cortis, 41
Telèf. 817 E

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en Vixelles, Jocs de cafè, te, Serveis oristall, Bomboneres, Majòliques, etc., etc.

Vixelles angleses
Mintons

Serveis oristall
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

FRANCESC FERRER ANGLADA

Decoració de Vixelles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetats efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:
MARSANEBANK

Apartat de Correns núm. 1.
Telèfons números... { 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Abundosa i untuosa escuma que no s'asseca a la cara produeix el

SABÓ EN BARRES DE GAL

que facilita l'afaitar-se perquè estoba la barba i suavitza la cara

Barra 1.25
Perfumeria Gal
Madrid

Mostany, Llopart i C.^a, S. en C.

JOIERS-ARGENTERS

Passelg de Gràcia :: Consell de Cent

Es complauen en participar a llurs distingits clients i amics que han rebut una important col·lecció en

PERLES ORIENTALS

els preus de les quals els permeten competir amb els principals stocks de l'estranger

Telèfon 3095 A.

Dr. Montaña dels Hospitals de París. Pell i Venèri. Sant Pau, 23, principal, 2.^a

Sabó "La Oca"
Fabricant: J. ALERMI-MATARO
qualitat superior

Màquina d'escriure
Campió oficial durant
17 anys consecutius **Underwood**
C. M. Guillem Truniger, S. A. - Balmes, 7 - Barcelona

FUSTES

Poso en coneixement dels consumidors d'aquest article que estic descarregant del vapor **WEST CHETAO** un variat assortiment de mides de

PI TEIA (MELIS)

en peces i llargs fins a 15 metres

a propòsit per a vigues, jàceres, cindries per a ponts, encavallades, etc., etc., les quals vendré sobre molt amb diferència de preu

LLUIS CAMPS
Carrer Vilanova, 5
(entre Passatge de Sant Joan i l'estació del Nord).

EL SIGLO

REIS

VARIADÍSSIM ASSORTIT DE **JOGUINES**
I OBJECTES PER A PRESENT

Els dies 2, 3, 4 i 5 de gener
GRANDIOSA EXPOSICIO

FINIS EL 31 DE DESEMBRE **REBAIXA** sobre les peces confeccionades en existència

- 40 per 100 en models de vestits per a senyora i capells per a senyora i nena.
- 25 per 100 en models de vestits per a nena.
- 20 per 100 en bruses, faldilles, refajos, bates, abrics de senyora, formes per a capell
- 15 per 100 en capells per a nen.

Secció de Sastreria per a noi

Gavanys, gabardines, impermeables, vestits forma Sport i Mariner
Models de les més importants cases de París i Londres
Confecció esmerada - Preus limitadíssims

Sastreria per a senyor

Vestits confeccionats per a senyor des de pessetes 48'50
Es confeccionen tota classe d'uniformes per a soldats de quota

LA DIABETES

es cura radicalment amb el
Vi Uranat PESQUI
que elimina el sucre a raó d'un gram per dia, fortifica, calma la set, evita la cura
Les complicacions diabètiques
De venda en les bones farmàcies i drogueries

Nonell Germans
CANVI - VALORS - CUPONS
Rambla del Centre, 24

Borrell, 71 i 73

Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras
S. A.
BARCELONA

Banca Tusquets, S.A.
CANVI - VALORS - CUPONS
Rambla del Centre, número 6

ASMA TOS BRONQUITIS

Un flascó de **PULMOSAN** alivia a l'acte i cura ràpidament sense perjudicar L'ESTOMAC
FARMACIA LICEU, C. Sant Pau, 1.

La Tos es cura!

La Tos pot ésser la causa de la Tísia. El Pectoral Darmoy cura d'una manera radical la Tos, Bronquitis, Asma, Catarrs, Grippe, Irritacions de la gola, Malalties del pit, etc. Venda: Segalà, Rbla. Flors, 14.

Si Vd. no come por falta de apetito, se siente débil, enfermiza o se altera fácilmente porque sus funciones son irregulares o dolorosas, tome

Compuesto Vegetal De Lydia E. Pinkham

(Compuesto de hierbas y raíces)

Es la medicina de una mujer para las enfermedades de las mujeres. En todas las farmacias.

Per l'Ensenyament català

En el darrer Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català celebrat el dia 18 del corrent mes van ésser presents 1 aprovats els socis següents: Els col·lectius amb caràcter honorari: l'Ajuntament de Terrassa, Sant Feliu del Llobregat i Torroella de Montgrí, i els següents numeraris: Casal Català d'Arenys de Munt, periòdic «Priorat» i Centre Nacionalista de Falset, Orfeó Germandor Empordanès, de Figueres; Casino Artesenc, d'Artés; Joventut Nacionalista «Pau Claris», de Barcelona.

Ultra els següents socis individuals: 146 de Barcelona (entre ells 8 dames), 1 de la Barceloneta, 1 de Sant Martí, 4 del Poble Nou, 12 de Sant Andreu de Palomar, 1 d'Ambós del Penedès, 3 d'Arenys de Mar, 9 d'Arenys de Munt, 1 de Blanes, 1 de Caldes de Montbui, 3 de Capellades, 3 de Capcanes, 6 de Cardener, 1 de Cornellà del Llobregat, 4 de Falset, 2 de Figueres, 3 de Girona, 18 de Granollers, 1 de Guardiola, 20 d'Igualada (entre ells 3 dames), 1 de Juncosa, 3 de La Bisbal (entre ells 1 dama), 1 de Lladó, 11 de Llagostera, 6 de Lleyda (entre ells 1 dama), 1 de Maigat, una dama de Martorell, 1 d'Onganyà, 1 de Palamós, 1 de Papiol, 1 de Pinyana, 5 de Pobla de Segur, 4 de Puigregir, 10 de Reus, 1 de Rubí, 8 de Sabadell, 2 de Sant Just Desvern, 1 de Sant Quirze de Besora, 5 de Sant Feliu del Llobregat, 3 de Santa Coloma de Gramanet, 10 de Seu d'Urgell, 1 de Sitges, 1 de Sort, 25 de Tarragona (entre ells 1 dama), 1 de Tarrega, 1 de Vilà, 1 de Vilafraanca del Penedès, 5 de Vilanova i Geltrú, 1 de Jaén, 1 de Nova York, 1 dama de Ciudad Cerro (Mèxic), 1 48 de Santiago de Cuba (entre ells 8 dames): total, 414 socis.

Havent a Arenys de Munt, Blanes i Seu d'Urgell nombre suficient de socis per a constituir la Comissió Delegada, s'acorda delegar a qui correspongui perquè les constituï.

Impermeables anglesos marca «EL GALLO»

(Primera al món)

de la casa Chas Macintosh & Co Ltd, de Manchester (Anglaterra)
Concessionaris exclusius per a Espanya:

Pacareu, Serina i Valls

Balmes, 18 (xamfrà Corts)

Creadors de les peces de dos usos «DOS EN UN». Aquestes peces poden usar-se indistintament com abrics de panyo i com impermeables, sempre intatxables de totes dues cares.

CAPIES PER A NENS, IMPERMEABLES PER A SENYORA en Hule, Seda i Goma. Gabardines per a senyor.

Especialitat en la mida

Promptitud en els encàrrecs

Preus de fàbrica

REGALS: A tot comprador fem un obsequi amb motiu de la inauguració de la Secció de Detall, que tindrà lloc demà dimarts, dia 27.

PUBLICACIONS DE

l'Escola Catalana d'Art Dramàtic

ACABEN DE SORTIR

El Teatre de la Ciutat
per Lluís Duràn i Ventosa

Consideracions sobre les interpretacions dels personatges de Shakespeare
per M. Morera i Galicia

Molière i la farsa dels metges
per Adrià Gual

ADMINISTRACIO:

EDITORIAL CATALANA, S. A. - Escudellers, 10 bis

Preu: Una pesseta cada fascicle

Una obra de misericòrdia

Retallem d'«El Dia», de Terrassa:
«El diumenge al matí assistirem a un emocionant acte que tingué lloc als claustres baixos de l'església de Santa Anna, de Barcelona.

La simpàtica, l'altruista doctora senyoreta Maria Lluïsa Quadras Bordas, fundadora de «L'abric dels pobres», i única impulsora de la benèfica obra, repartí als necessitats, als seus pobres, com ella diu amb sant orgull, alguns milers de penyores de vestir; donatiu que era rebut amb llàgrimes d'agraïment, tant pel consolador de la dadora, com per l'amorositat amb que es feia per la caritatativa donant.

Quantes benediccions no rebé la doctora durant les tres hores que durà el repartiment...

Amb tot i ésser molt, no és aquesta tota l'obra benèfica realitzada per la doctora Quadras, perquè aquests milers de penyores les han confeccionat, a costa d'aquesta senyoreta, les obres pobres que durant l'estiu mancaven de treball, guanyant-se un jornal, que durant l'època de calma els proporciona el necessari per a la vida.

I és que la simpàtica Maria Lluïsa és rica en aquest sentiment que ens fa compadir les desgràcies d'altri i ens mou a retreure-les; aquest sentiment que és la bondat, font de la caritat cristiana.

En acomiadar-nos d'ella, ponderant el titanic esforç que representava aquella obra benèfica tan personal, tan seva, ens contestà rient, mentre s'aixugava la suor que corria per la seva formosa cara:

— Treball... cap, comparat amb la satisfacció que produeix el fer bé... Li sembla a vostè poc premi aquestes tres hores emperades a complir la tercera de les obres de Misericòrdia, i les benediccions rebudes? El que sento és no poder fer més!

Quina llàstima que la doctora Quadras no tingui imitadors!...

Ha sorprès la notícia de la mort

del que fou En Joan Elías Broguat. Era, En Joan Elías, una de les personalitats més conegudes de Barcelona.

Fil d'aquell empresari famós Ignaci Elías, fundador de tres teatres i el nom del qual va associat al renaixement artístic teatral de Barcelona, Joan Elías havia heretat del seu pare l'amor a totes les manifestacions relacionades amb els espectacles.

Posseïa també, En Joan Elías, entusiasme per totes les empreses que dirigia. Veritable temperament d'artista començà el noi Joanet Elías dedicant-se a la pintura, entrant a estudiar al taller del gran mestre escenògraf Soler i Rovira.

Al morir el seu pare, Joan Elías prengué a son càrrec les empreses dels teatres Tivoli i Novetats, i a la seva iniciativa es degueren les més esplèndides manifestacions teatrals d'aquells anys. Era cosa sabuda que tota obra d'espectacle posada per Joanet Elías havia d'ésser forçosament d'una presentació fastuosa i esplèndida. Les últimes obres que com a empresari i director posà a l'escena Elías foren aquelles famoses revistes del teatre del Tivoli precursors de les d'aquests últims anys i a les quals res tenien que envejar ni per la seva originalitat ni per la seva riquesa.

La mort d'En Joan Elías, encara jove i quan acariciava grans projectes relacionats amb el teatre, haurà sigut molt sentida a Barcelona.

A la seva distingida família enviem l'expressió de nostra més sentit condol.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO. AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

Vermouth Pericchi

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

Consell de ministres

EN MIGUEL VILLANUEVA, ALT COMISSARI AL MARROC

Madrid, 26, 12:30 matinalada. La nota oficiosa del Consell diu textualment:

El Consell de ministres ha deliberat durant quatre dies sobre el problema del Marroc. La intensificació de la prolongació de les seves deliberacions correspon a la preocupació ben legítima que el mateix consell té per al país. No ha estat una deliberació lamentable de parers distints obligats per raons polítiques a transigir en solucions gairebé sempre estèrils per la seva pròpia naturalesa, sinó expressió positiva de la voluntat i la cura amb què el Govern comença a complir lleialment els seus compromisos davant l'opinió, unit en un sol criteri i una sola responsabilitat conjunta i resolta a mantenir sense capèls i sense alternatives una sola política: la que predicaren davant el país els homes que la componen abans de l'elecció als consells de la Corona.

Successives i ininterrompudes manifestacions s'aniran oferint amb relació als altres problemes nacionals.

La primera i més greu dificultat que s'oposava a l'exercici pròfita de les iniciatives del Govern és sense cap dubte allò que resulta del transcurs del temps i de l'aplicació alternativa i fins podria dir-se que a les vegades simultànies de criteris distints i en alguns casos aspectes antagònics a les coses i als homes de la campanya i del protectorat.

Sense ànim de promoure discussions de partit, però responant a un convenciment que no cal amagar a l'opinió, hem de reconèixer tots que fora ja temerari escornetre ara el que podria i havia de realitzar-se vigorosament els dies que seguien a l'enfonsada de la Comandancia de Melilla, amb la plenitud de mitjans militars i amb el concurs de l'opinió, que el país ofereix generós en un moment admirable per la seva unitat i el seu esperit disposat a tot sacrifici.

Més tard, la confusió de plans i la incoherència de les mesures per a portar-los a cap, tant en el propòsit d'estendre o no les operacions militars a la costa oriental com a establir en les relacions amb el Raisuni i la gent que amb ell mantenen la insurrecció a la zona occidental, ha creat una situació de fet respec-

te de la qual el Govern, informat suficientment, es limita a assenyalar-la i a afirmar davant el país que per la varietat del seu aspecte no és possible ja ni tan sols la possibilitat de l'opció.

Per això mateix ha cregut el Govern que ha de fugir de solucions intermitges i del transit més o menys acomodatices al règim de la política de protectorat civil; i fins comptant amb el delictat i patriòtic ofensament del digníssim general Burguete, que en la memòria elevada al Govern de S. M. perseguia — i fins ja demanava — la supressió del càrrec de general en cap, disposat a prosseguir ell mateix les funcions de l'Alta Comissaria, fins a la seva pròxima substitució per un comissari civil, el Consell de ministres, unànimement, ha entès que amb tots els seus riscos i dificultats havia arribat el moment de donar a l'Alta Comissaria al Marroc la personalització civil que és i ha de ser per a tot hom, aquí i enllà de l'Estret, expressió de la política que el Govern de S. M. es disposa a desenvolupar per a les cabiles d'aquell territori.

A fi d'evitar possibles confusions de judici, proclama no obstant el Govern la diferent situació de les dues zones, quasi totalment pacificada l'occidental, però encara ben lluny l'oriental de certs optimismes que n'agué tant com el Govern hauria desistit que hi confirmés la realitat.

Per això mateix, l'alt comissari civil haurà de ser assistit per un gabinet militar que l'assessorarà en l'ordre tècnic en la defensa dels nostres territoris i en les posicions ja ocupades en el del protectorat.

Amb això, l'exèrcit, del tot consagrat a les seves funcions peculiars, les podrà fer amb això més fructíferes i més ràpides, sempre que l'obra política requereixi el seu concurs, però no quedará a ningú, ni a la metròpoli ni al Marroc, el més petit dubte que Espanya es limita senzillament a complir els mandats de la civilització que el concert internacional li imposa i procurar l'atracció dels indígenes al calor d'una política fundada en el progrés del país, mitjançant els fruits de les ensenyances de la civilització, i fins aquestes, acomodades serenament i sense impaciències en el temps i en la mesura a les possibilitats financeres d'Espanya i a les naturals reserves a què havia de supeditar-se la intensificació de la nostra obra de Protectorat a les facilitats i cooperació

que entorn del Magzen ens brinden els indígenes i a la present obligació d'acudir abans que tot al progrés i reconstitució econòmica i cultural de la Península.

Coordinat amb aquest criteri, que el Govern adosa a l'opinió mentre arriba l'instat de fer-ho i consagrar-lo davant del Parlament, en pròximes reunions del Consell aprovarà els decrets organitzant el protectorat civil i habilitant els crèdits que seran immediatament eficaçs la seva obra; procurará també la natural compensació amb la reducció de les atencions militars i de l'exercit expedicionari i amb tot això prepararà primer i consolidarà després l'evolució de la nostra política vers aquell ideal de pau i d'ordenament de l'autoritat del Jaltá dintre del progrés desenvolupament de la qual podrà trobar Espanya la compensació possible als seus sacrificis i l'homenatge que en la vida internacional serà degut a qui, sempre fidel als seus compromisos de política exterior i en cordial comunicació amb França com a nació amiga i afí en l'obra del protectorat, així vol procedir.

El Consell acordà expressar al general Burguete públic reconeixement pels seus serveis prestats al país i sotmetre a la firma de S. M. el decret nomenant alt comissari a don Miguel Villanueva.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Comunicat oficial del 25 de desembre

El general encarregat del despatx de l'exèrcit d'Espanya a l'Àfrica comunica a aquest ministeri el següent:

El territori de Melilla, carregat de mores contractades portaren algua a les posicions de Tizi-Azza, sense novetat, no havent estat necessàries forces de protecció. Regna completa tranquil·litat en aquelles posicions.

L'aviació efectuà ahir vols de bombardeig i reconeixement damunt poblats dels contorns de Yebel-Uddia i Amessara i damunt un roc que se celebrava el front Nord de Tahit.

Sense novetat a la regió occidental on continua el temporal d'aigua.

DE LA CATASTROFE FERROVIARIA

Alacant. — En la matinalada del diumenge arribaren a Alcoy, en tren especial, 11 cadàvers dels militars que moriren en la catàstrofe d'Ontinyent. Acudiran rebre'ls el poble en massa i les autoritats, formant-se una important manifestació de dol, la qual

segui la funebre comitiva.

Durant el trasllat a l'hospital s'agombolà als carrers nombrosa gentada.

Al benefici establiment es col·locà una capella ardent, donant guàrdia d'honor diversos caps i oficials del batalló de Biscaia i alguns familiars dels finats.

Ales dotze del matí es va dir una missa, efectuant-se seguidament la conducció.

El dol era presidit per l'alcalde amb individus de les famílies dels finats i les autoritats civils i militars, i nombroses comissions d'entitats industrials d'aquesta població.

El veïnat dedicà infinitat de coronnes amb sentides dedicatòries.

La comitiva recorregué els carrers principals de la població, acompanyada de el dol a la carretera d'Alacant.

El governador ha telegrafiat al capità general donant-li el condol, responent-li aquest en termes sentidíssims.

Alcoy. — Durant el trasllat a aquesta ciutat, un dels soldats ferits en la catàstrofe d'Ontinyent morí.

En els ferits abunden les fractures de braços i cames.

EL NOU REGIM AL MARROC

Com a conseqüència del nou règim al Marroc hi haurà alguna variació en els comandaments militars.

Encara que alguns periòdics afirmen que el general Castro Girona serà nomenat cap del Gabinet militar a les ordres de l'Alt Comissari, creiem que no serà confirmada aquesta notícia.

Respectarà el Govern les actuals posicions a la zona oriental, acomodant-se a les noves necessitats, per a la seva completa estabilitat.

El general Burguete marcarà el dimercs a Tetuan, amb l'objecte d'acomodant-se de les tropes i recollir alguns documents.

Fins a últims de setmana no marxarà el senyor Villanueva a Melilla per a posposar-se de l'Alta Comissaria.

Abans celebrará algunes detingudes conferències amb els ministres de la Guerra i Estat.

En examinar l'actual Govern les dades i antecedents del problema del Marroc, trobà un document en el que l'allavors Alt Comissari general Berenguer, pactava amb el Govern del senyor Sánchez Guerra l'obligació de no acceptar la submissió del Raisuni, comproment-se a seguir una política de total extermini amb el Raisuni i les seves hosts.

PARTIT OBRER REVOLUCIONARI

A la Casa del Poble s'ha celebrat una important Assemblea per a tractar de la formació d'un partit obrer revolucionari.

Presidi Lluís Ibañez, i han assistit delegats d'Astúries, Catalunya, Llewant, Burgos i Biscaia.

Els acords adoptats foren els següents:

Primer. — Crear Comitès sindicalistes revolucionaris formats per anarquistes, comunistes i sindicalistes.

Segon. — Designar a Andreu Nin perquè representi el nou partit a la Internacional de Moscou.

Tercer. — Que els comitès sindicalistes revolucionaris celebrin un Congrés per a canviar impressions abans del gran Congrés de la Federació Internacional.

Quart. — Invitar els organismes autònoms a que s'uneixin a la Confederació del Treball.

Cinquè. — Establir una quota setmanal de 25 cèntims de pesseta.

Sisè. — Que el representant periòdic del dit partit sigui «La Batalla», de Barcelona, i que es procuri fundar altre periòdic al Nord.

Setè. — Treballar per a la creació d'una Federació espanyola de comitès sindicalistes revolucionaris.

Vuitè. — Crear un front únic contra el capitalisme i els excessos del Govern.

Novè. — Invitar tot el proletariat a que formi una sola agrupació.

Per últim s'acordà que el Comitè executiu resideixi a Astúries, i que el presidentin Jesús Ibañez i Màxim Sánchez.

Banc de Catalunya
Barcelona

Central: Rambla d'Espanya, 4

Agències: N.º 1: Creu Coberta, 8.
N.º 2: Sant Andreu, 148.
N.º 3: Salmerón, 111.

Negociem tots els cupons
venciment 1.º de gener l'im-
port líquid dels quals ens
sigui conegut

Apartat de Correus: 568

Direcció telefònica:

CATALONIABANK

Folletó de LA VEU DE CATALUNYA

27 DESEMBRE 1922

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

PRIMERA PART

LA PUJADA

— I què estàs convençut, com jo ho estic, que com més estrenyerem la santa aliança, més forts serem, més lluny arribarem.

— Aquesta és la cosa. No em suïsseu mai, Jordi, una altra manera de pensar. Honor, lleialtat i unitat: vet aquí la divisa que hem de tremolar tots plegats. Ja veus el que hem fet amb poc més d'un any; bé podem abrigar bones esperances pel que ve. Coratge, fe i unitat, i ja veurem on arribarem.

— Tens un gran vot, Gillet.

— D'acord de coses, home! Faig el que deu. Vaig començar amb vint mil duros escassos; avui em puc considerar milionari, gràcies, com deus, als esforços de tots. Doncs això

ens ha d'animar. Amb l'ajuda de Déu i amb la intercessió de mossen Pere, tots serem feliços.

— Això ja és més problemàtic — objecta En Jordi, estona ha desitjats de ficar el vintet a la ganya del peix.

— Com, problemàtic? Per què? — preguntà En Jordi amb la major bona fe del món.

— Home, Gillet, si tots els que ens rodegen tinguessin seny i muller d'un tu i jo... Però entre ells hi ha joves... els joves s'encapritzen. L'amor és cec, i ja se sap... un desprecia porta la desesperació i l'home desesperat no sap el que es fa ni escolta raons.

El banquer concentra l'atenció; aixecant-se el barret, es passà el mocador pel front, i tot d'una, somrient, exclamà:

— Què? Parles per l'Eladi? Que potser està enamorat de la Delina?

En Jordi respongué amb dues capesades i abaixant els ulls.

— I qui ha de somniat amb desprecis? No saps com m'estimo l'Eladi?

Home, si aquest casament és un pla que jo duc aquí dins fa temps.

— Però tu no ets ella... ni la Catarina t'ajudarà.

— I què saps tu?

— Home, quan parlo, sé per què parlo. La noia, avui que és rica, té més fums; sa mare també; l'Eladi, prou ho saps tu, encara et deu algun quartet.

— Però... i jo... jo, que no sóc ningú a casa? — replica En Jordi meravellat dels dubtes d'En Jordi i exaltat de debò. — Jordi, treu-te aquestes pensaments del cap. Ni la Delina ni la seva mare fan més que el que jo vulgui. No crec que ni els

haja travessat pel cervell la idea de despreciar el teu fill i menys, molt menys, pensar en diners.

Dues capesades més d'En Jordi, portant la contra, acabaren de despatxar En Jordi.

— Home, això fora una necedat. No tinc a la mà el ferro ric? No ho serà la meua filla?

— La mar, com més té més brama — deia En Jordi, en veu molt baixa i entossudint.

— I què brama ni brama? Treu-te cabòries del cap. Si la Catarina és interessada, que no ho nego, la meua filla no ho és; jo t'ho abono. Per altra part: si l'una ni l'altra són capaces de despreciar el teu fill, ni per què l'han despreciat? Que potser t'ha flet aquesta cosa a leop la teua dona? Tant se li deixin enfabonar per les dones?

— No, home, no. L'Eladi, l'Eladi és qui m'ho ha dit.

— Benet! I què ha de dir... Ja ho veuràs: prou. L'Eladi estima de debò la noia? Vols que els casem?

— Sí? Doncs donem-ho per fet. L'Eladi, d'avui ençà, tindrà el deu per cent dels guanys de la casa. Que hi podrà dir la Catarina? Et sembla bé?

En Jordi es posà a somriure com una dona, i amb el mocador als ulls i amb la veu entelada pel plor, deia:

— Gràcies... gràcies, Gillet. Ets el nostre pare; tens un cor com una catèdral.

— I ara que m'heu recordat... quina bogeria pensava fer el teu fill?

— Que ho sé jo... No és que ni tan sols m'ho hagi apuntat mai; però jo em temia que ens deixés.

— Valentia compler! Que vols que et digui? M'ho dubto. L'Eladi va mas-

sa per a fer semblant atzagalada mai; però molt menys avui que la cosa marxa com marxa.

I aquell mateix vespre, en atribuint al despatx, cridà l'Eladi a soles per a dir-li, oberts els braços i ple d'emoció:

— Vinam aquí, ja has parlat amb el teu pare, oi? Doncs si, sí; d'avui endavant, seràs fill meu. Porta't com a tal, obra d'acord amb mi sempre, i tots dos plegats carem una gran posició per a les pretes del cor que tu i jo més adorem.

L'Eladi el regreia, deixant-se estrenejar contra son pit; però sense poder abaxar aquell cap entravetat per l'orgull.

Deixaren a part aquesta matèria per a parlar novament de negocis, convenint amb poques paraules en la necessitat d'arribar una altra investida forta amb les franceses, que el Consell volia enlaira fins a 150; En Jordi ho sabia de bona tinta. «Apa, doncs: allò d'ahir», digueren tots dos fregant-se les mans amb fruïció, com si ja en toquessin els beneficis.

I el banquer, més tard, entrà al pis de la família, amb el cor a punt d'explosar de tantes realitats dolces, esperances daurades i promeses falagueres com el diu. Per fi podia dir a la Catarina que el notari estava ja estenent l'apòca per alliberar la hipoteca de la casa de Vilani; dar-li encara una sorpresa més gran: li anava a regalar una casa, i quina casa! la que habitaven sa mare i són germans petits; un regal, un regal de vint mil duros, cent mil pessetes, quatre cents mil rals, amb lo qual podria establir a la velleïta dloguer i escales. Després, quin salt la noia

en saber que ja tenia cotxe propi!... Què cotxe? Cugat, victòria, landau i faeton... I, a més a més, per a ella, allò, allò, el secret més gros de tots... la vareta màgica que espargiria aquelles tristors i enyorances de noia que, sense adonar-se'n, estimo, i plora la soledat de la tortura... un macit, un minyó de totes pretes, que es moria per ella, sense que ella se'n adonés, pobret! Oh! diumenge, diumenge, que tota anys havia de reunir si, havia de reunir altra vegada a taula tota la família, per a rabejar-los a tots de xampany i bordeus. No hi havia més. Ell compliria la paraula; pensava en tots. No mancava ja afavorir sinó En Bernat; però també, també, En Bernat en tota la vida. Només aquell germà rebec, En Peret, aquell obrer orgullós, que li apareixia com un fantasma oblidat en les tenetors de la farga, li amargava les dolces de l'alegria. També ell, també ell n'hauria tocat a no ésser tan isant, tan oblidat. Però què fer-hi? Més valia no pensar-hi. En Jordi no en tenia cap culpa.

I l'home entrà al pis, desficiós de buldar el sac. Els corredors estaven foscos, tot el gas a mitja llum. Afui-xa les aixetes al mateix. No volia rondinar, no volia renyar a ningú; però volia claror, animació, vida.

— Catarina! Catarina! — tornà a cridar. — I ara! per què t'estàs sola i a les fosques — exclamà en trobar-se a la saleta, tota recollida.

Ell mateix encengué tots els llums de l'aranyia, i asseguint-se al costat de la seva dona, que tan rumiosa i mistigüa estava, comença l'home a soltar aquell davassall de noves generoses.

EL CORREU DEL MON

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

De Xina estant

Hem passat un mes de pau i tranquil·litat; els «tòu fei», o lladres apropiats, de segur, aquesta petita temporada per a descansar i repartir-se la saca que feren en llur darrera visita per aquests recons de món. Els pàgesos també se n'aprofitaren per a collir la meuca, mill i fessols negres, que són les collites tardorals més importants d'aquesta regió. Els lladres no respiraven per cap banda, s'havien fet fonedissos, talment com si la terra se'ls hagués engolit, i la gent comença a gaudir una temporada de pau, abandonant-se a una perillosa confiança sense pensar en una segona visita dels murrís, la qual donada la deixadesa de les autoritats, era més que possible.

La revetlla de Tots Sants corregruà la veu que els «tòu fei» en nombre de dos cents, havien aparegut a una curta jornada d'ací. No calgué més, la gent comença a córrer portant calces, farcells, sacs de gra, cotxes, etc., a amagar-ho en els castells de terra, construïts als cims de les muntanyes, o bé dintre de les coves obertes en els espadats, llocs, aquests últims millor defensats i més ben arrecerats de qualsevol intenció de part dels lladres. A aquestes coves s'hi puja per una escala de fusta, la qual és retirada a dintre, un cop la gent hi estigui amagada.

El dia següent les noves que corrien eren, que la murrialla baixava de pressa, deixant per senyal de llur pas una munió de pobles cremats i arrasats, i a innombrables famílies en la més espantosa misèria. Dissortadament la notícia resukava certa, mes, per un voler de Déu, no arribaren a aquesta Missió: en ésser a dues llegües d'ací trencaren vers un poble on aquests dies s'hi celebrava fira. De pas feren saca en un poblet cristià; trencant i cremant portes i finestres i espargint per terra, per tal de donar gra als cavalls i ases, el mill que aquella pobra gent acabava batre.

A la nova de l'arribada dels «tòu fei», tots els cristians, menys dos vells, les emprangueren amb un «cametes ajudeu-me» que ni les llebres empaitades pels gossos. En arribar els «tòu fei» i trobar-se amb el niu follet, les emprangueren contra els dos vells. A la vella la bastonejaren i coltejaren fins deixar-la per morta. Al jaió el lligaren i penjaren al dintell de la porta, i comencaren de cremar-lo en varies parts del cos per a veure de fer-li descobrir el dipòsit d'argent, que sens dubte no vindria.

Deixant els dos vells panteixant, continuaren el camí per a veure d'arribar a temps a la fira i sobtar els firaires. Aquests, ocupats com estaven en llur compra-venda, no s'adonaren de l'arribada dels murrís fins que els tingueren damunt. El crit llençat de «tòu fei, lac-li» (els lladres són vinguts) posà en confusió tota la fira. Els firaires deixant les taules plenes d'objectes, els munts de teles, estres de ferro, ases i bous i els contractes a mig dir, fugiren a la desbandada. Això no obstant, alguns calgueren en mans dels lladres, que se'ls endugueren amb l'esperança de treure'n un bon rescat.

Ben frats amb més de 150 ases i algunes mules, els quals units als 60 i tants que duïen ja, robats pel camí, sortiren els lladres formant una llarga filera de més de dues centes besties carregades amb tot el que deixaren els firaires. Fites com aquesta sols a Xina és possible celebrar-les!

El dia 2 de novembre dia de Difunts, arribaren aquí més de cent pàgesos, formant una espècie de sometent, armats amb tota classe d'armes, antigues i modernes; sis fusells de mitja edat, 40 escopetes de pistó, 12 de metxa, moltes llances, alguna altra espasa i no pocs samarals que a ma terra farien servir per a batre els noguers. Darrera venien una dotzena d'homes amb pales: seran, sens dubte, els futurs enteradors dels «tòu fei» que tombin els davanters, pensava jo. Més, no; vaig equivocar-me; formaven part formal de la colla de defensors de la pàtria. — Què en voleu fer d'aquestes armes?

vaig preguntar a un d'ells. — Què? que em voleu fer?, mireu; i agafant la pala pel mànec clavà a terra un cop de cantell, tot dient-me: amb un cop com aquest n'hi ha prou per a esbafellar la testa al primer «tòu fei» que es presenti.

Els que el dia anterior s'erlen amagats en les coves i forats dels espadats, ara, en veure tanta gent congregada i disposada a defensar-los encara que fos deixant-hi la pell, baixaren d'aquells cataus, entornant-se'n a llurs cases amb l'esperança de passar-hi uns dies de pau, car, es delen ells, mentre la milícia popular empaita els lladres aquests no s'aturaran. Mes estava vist, que aquest dia era dia d'esglai; no eren passades dues hores que aquella gent era tornada a llurs fogars, que arribà un home corrent a tota cama, tot suat, i sense alè, i amb la cara passada, crident com un orat; que els «tòu fei» estaven a Kou-Kia-Kou, corrent a tota brida vers aquest poblet; que ell els havia vist des d'un tossal on estava de sentinella.

No calgué més, la pau i tranquil·litat de moments abans es convertí en una confusió espantosa. Tothom corria sense saber on; tothom cridava, més, ningú s'entenia: cada u anava pel seu desentenenent-se dels altres. Les dones, plenes d'esglai, amb una criatura a coll i una o dues més arastrant amb les mans, corrien, o millor, volien córrer, més, no podien, amb els peus esguerrats. Els homes, amb farcells, s'escapaven a grans gambades, donant pressa a les dones a què fessin el mateix.

Alguns pàgesos per mor de sostenir llurs besties de la rapacitat dels lladres, les xurriacaven de debò tot dirigint la dula cap als barrancs; i els pobres ases no avesats a tanta xurriaca, i sobretot a tanta de gatzara i cridoria de part de llurs amos, apretaven a córrer vers els llocs d'ells coneguts que, eren precisament els que els amos no volien. D'això els crits d'aquests a la gent per a què els detingués els ases que se'ls hi escapaven, però, aquella gent, atrefegada com estava en llurs propis afers, deixava les besties que fessin llur camí, sense parar esment als crits dels altres.

Els primers en apretar a córrer foren els de les pales: no estaven ja per badar caps de lladres. Si aquelles pales que volien fer servir d'arma ofensiva, les haguessin pogut convertir ara, en armes defensives, en ales per a volar, no haurien pas usat les cames per a córrer. Tanta era la pressa que duïen que un d'ells, no mirant bé on posava els peus, s'entrebanca i anà de rodolons per terra apamant-la amb tota la llargada del seu cos.

La residència aviat es convertí en un magatzem: farcells, sacs de gra, conxes, abrics de pell de be, ases i bens; tot m'ho portaren, empastifant-me les coves. I no m'hi ficaren els gats perquè, amb aquell terrabastall, qui sap on paraven.

El que més m'apurava eren les dones: totes volien restar en la residència, tant paganes com cristianes, creient-se segures de les brutalitats dels lladres. I si aquella murrialla ho ensumava i començava, aquesta vull i aquesta no vull, i me'n feien una tria... Déu meu, no ho permeteu! Per les santes ànimes del Purgatori la memòria de les quals avui commemora l'Església, siau-nos propici! Compadit de les llàgrimes d'aquella pobra gent, vaig admetre-les en la residència, amagant-les en la cova que servia de graner, tancant-les per la part de fora a pany i clau.

Un cop les dones foren meses en el graner, vaig pujar a un petit tossal proper de la residència per a veure si aquells murrís apareixien. Poc vaig haver d'esperar, allà en una reconada que feia el camí, a un parell de quilòmetres aparegueren tres cavallers vestits de soldats; darrera d'aquests en venien d'altres i altres, corrent a galop en nostra direcció. Ultimament varen aparèixer una colla d'ases carregats, que no em fou possible numerar. No calia dubtar-ne; eren els lladres.

En arribant aquí engegaren un tret

no sé si amb el fi d'espantar-nos o de cridar sobre ells nostra atenció. Massa que n'estàvem d'esporguats i massa que els hi teníem clavada nostra atenció, que ens calguessin trets per a fer-nos «ull viu». En el dubte si eren «tòu fei» o no, aquell tret ens en tragué. D'ésser soldats no es portarien així. M'estranys, no obstant, que no engegessin més trets i més estranyesa em causà encara, que cridessin l'alcalde, per a servir-los. Si és que són soldats, com és que no han avisat llur vinguda? pensava jo i si són «tòu fei», perquè volen entendre's amb l'autoritat?

Per a sortir de dubtes vaig preguntar al meu criat si se sentia prou valent per a portar la meua tarja al cap, fos qui fos, saludar-lo de ma part i demanar-li a l'enorme protecció per a tot el poble. Com fos que em contestés que sí, que amb la tarja meua no sentia temença de presentar-s'hi; vaig enviar-hi. La nova que ens portà no podia ésser més fàl·la. Res, que eren soldats de la prefectura de Hui yuen, que havent tingut una topada amb els lladres, regressaven a la caserna amb 50 i tants ases que aquests en llur astorament, en ésser atacats, deixaren en mans dels soldats.

El primer que vaig fer, fou obrir les portes del graner i lliurar aquelles ànimes en pena, assabentant-les a l'enseny de la bona nova de l'arribada dels soldats.

FR. FRANCESC PONS op.

You-Jan-Fou 5 de novembre de 1922.

L'execució dels exministres grecs

DETALLS HORROROSOS

El «Daily Express» ha publicat una informació de l'execució dels exministres grecs, en la qual alguns detalls són tan horrorosos que semblen increïbles. No obstant, el diari assegura que tots són autèntics. La censura va impedir que la informació fos tramesa per telègraf i per correu, i l'enviat especial del «Daily Express» a Atenes, ha anat expressament a Londres per a portar-la.

D'aquesta informació se'n desprenen detalls inèdits que posen en major relleu la barbarie de l'execució que ja s'havia vist a través de les informacions publicades.

Mentre un furgó automòbil transportava les víctimes al lloc de l'execució, els guàrdies notaren que un dels cinc era mort de paralisi cardíaca. No obstant, s'executà el programa que s'havia establert, i al lloc de l'execució foren al·linats quatre homes vius i un de mort que feren estar dret aguantant-se amb els altres. Un altre estava mig mort: era l'ex-president Gunaris, tret del liti greument malalt i aguantat per mitjà d'injeccions d'estrícina.

Després, a tots, començant-hi el mort i Gunaris, se'ls demanà si tenien quelcom a dir. Pur formalisme, puix tantost els condemnats varen caure, el pelotó va córrer vers ells i apuntà i descargà els revòlvers sobre els cadàvers inclosos sobre el que havia mort al furgó.

Després els cadàvers foren carregats a un camió i portats al cementiri on foren deixats en un pilot al mig del fang. Fins quatre hores després els parents de les víctimes no foren informats per telèfon que els cadàvers eren al cementiri. Els fets concedida mitja hora de temps per a reconèixer els cadàvers i enterrar-los com creguessin. Si no haguessin anat depressa els ajusticiats haurien estat sepultats en una tomba comú. El comitè no es va recordar de seguida d'avisar una de les vídues la qual no va poder substreure l'cos del marit de la sepultura anònima.

Publicacions rebudes

— «Natació». Portaveu del Club de Natació Barcelona.

— «Boletín del Instituto de Lérida». Número 3.

— «Butlletí de la Cambra Mercantil». Número 7.

De Xile estant

Com si no en tinguéssim prou amb les pestes de verola i tifus exantemàtic i la greu crisi econòmica-comercial, Xile s'ha vist assolat de nord a sud per un fort terratrèmol que començà la nit del 10 del present, però que encara continua avui a les regions de la Serena i Tarapacá, on s'ha de plànyer la pèrdua de mil dues centes persones, ultra vuitcentes de ferides i pobles enters desapareguts.

La impressió de la comissió enviada a portar-hi socorsos és dolorosíssima. Conten que la mar es ficà pobles endins emportant-se les cases amb gent i tot. Alguns varen morir ofegats. Les barques pescadores anaven a parar força metres terra enllà.

A Vallparadis hi ha molt de dol per la catàstrofe. S'han fet recaptés pels carrers; s'han donat funcions teatrals, conferències i balls amb el mateix fi. El cuirassat «Latorre», de 27.000 tones, s'endugué vers les regions flagel·lades queviures i robes que els comerciants a l'engros donaven. Amb aquell cuirassat hi anà el president de Xile N'Artur Alessandri.

Si tots els auxilis arriben a mans dels sobrevivents poden amb abundor refer-se de les pèrdues materials que els ocasionà el terratrèmol, però es diu que molt restarà distret pels qui ho manegen i recapten.

A primeries d'octubre finà a Buenos Aires el mestre compositor En Josep Rodoreda antic director de la banda municipal de Barcelona i músic força conegut a Catalunya. Mor En Rodoreda als 71 anys d'edat i als

quinze d'exili a Buenos Aires on, era estimat i admirat per catalans i argentins. Sogre d'En Sadurní i germà d'En Clavé. En Rodoreda seguí ardit, fins als últims dies de sa vida, la tasca musical.

Del sojorn de la missió Baudrillard a Argentina i Xile n'ha restat el bon record d'unes conferències que En Joan Tarré, eximí català, catedràtic dels estudis històrics de l'Institut d'Estudis Catalans, donà a Buenos Aires, Mendoza i Santiago de Xile. Els catalans de Mendoza restaren joliosos de l'abrivat nacionalisme del Pa-re Tarré.

Un cronista català d'aquella ciutat diu:

«Ens meravellà amb la seva paraula fàcil i abundosa i amb el doli de coneixements que posseïx. Mostrà una Catalunya nova, una Catalunya llure espiritualment, una Catalunya culta i progressiva.

Per un extracte de la seva oració fora posar mel als llavis.

Els conceptes eren clars, brillants i formidablement contundents quan anaven adreçats als enemics de la llibertat de la nostra pàtria. Mn. Tarré és un nacionalista consumat, sense reserves ni paliatius. Per totes les seves qualitats i sobretot pel seu nacionalisme, els catalans de Mendoza el recordarem com un dels homes més il·lustres i més íntegres que han tingut l'avinentesa de conèixer.

Carlota GUTERAS

15 Nov. 1922. Vallparadis-Xile.

Giovanni Giolitti

Els seus orígens

Giovanni Giolitti, una de les figures cabdals de la Tercera Itàlia, acaba de publicar les seves memòries (2 vols. Libreria Fratelli Treves, 50 llires). Aquesta figura típica i preponderant del liberalisme italià, de les poques que encara torregen a l'horitzó en plena rierada feixista, publica la pròpia història política en un estil admirablement quiet, d'una moderació energètica, imposada a les pròpies passions. Perquè aquest erecte vell piemontès, aquest ortegari muntanyenc de meravellosa fibra, ha estat, i és, certament, un home dominat per la passió del treball i per la passió de la dominació, però bé que sempre hagi tingut un menyspreu d'home fort pel llenguatge de la passió.

Nat dins una família de típica tradició liberal i fill d'un petit funcionari camperol, Giovanni Giolitti perdé el seu pare quan tenia totjust un any. De feble aspecte, als sis anys fou portat a muntanya, on passà tres anys, hivern i estiu. «El meu oncle — diu Giolitti — per prescripció mèdica havia afegit que em deixessin jugar així com volgués amb l'aigua i la neu i que no em dessin mai cap medicació. Prescripció que he seguit per tota la meua vida, ja que fins a la vuitantena, a la qual gairebé he arribat, he conservat una vera aversió a les medicines.» Un capellà, donc, Bernardo Aymar, tipus original, molt intel·ligent, poeta improvisador, li donà el primer llevat de la instrucció.

Més tard, a Torí, era un bon estudiant, però no pas dels primers: l'atreta sobretot la història: les matemàtiques abstractes i les llengües al·lògenes ensenyades mitjançant mètodes abstractes, no l'interessaven. Era innat en ell l'amor a les coses concretes que l'ha caracteritzat tota la vida. «Poca cosa vaig llegir (tot i ésser molt atret per la lectura) d'autors estrangers i de novel·les: vaig preferir les de Walter Scott i de Balzac per llurs connexions amb la tradició històrica o amb la realitat actual. Semblant-li que a la Universitat s'hi perdria molt de temps, féu en tres anys, en lloc de cinc, la carrera de Dret, on principalment li interessaven el Dret civil i el Dret romà.

«En aquells anys — diu Giolitti — entre el 57 i el 60, no vaig conèixer cap dels homes públics assenyats. Vaig veure espesses vegades el Cavour i vaig escoltar els seus discursos a la Cambra, però no vaig tenir-hi cap relació. Quan sobrevingué la guerra del 59, tenia disset anys: era fill únic de mare vídua, i no podia pas deixar-la. Atenia als meus estudis, donava grans tombos per la muntanya, anava a les caceres i fela esgrima. La meua mare, que era dona de caràcter molt enèrgic, tant que mon oncle el general solia dir que hauria pogut ben manar un regiment, em tenia sempre en activitat.» En l'esgrima «era esdevingut expertíssim i famós; en acadèmies públiques havia batut fins i tot a mestres de professió. Crec que aquell exercici juvenil em serví fins i tot per a l'esgrima parlamentària. Recordo, a propòsit d'això, un episodi curiós. Quan jo pertanyia al ministeri Crispi com a ministre del Tresor, un dia, éssent Crispi absent, vaig haver de respondre a una interpellació de política estrangera presentada per l'Alfieri, que havia dit diverses estultícies. Vaig respondre amb molta de verve i d'ironia, i quan vaig haver acabat, Farni, president del Senat, va dir-me: — Vostè, en la seva joventesa deu haver estudiat i practicat molt bé l'esgrima: me n'he adonat per la seva manera de respondre.

Veu's aquí els fonaments del caràcter de Giolitti: té la força i la reserva muntanyana, l'herència i l'exemple del viril caràcter maternal, i els tòpics del liberalisme l'han nodrit des de la infantesa; la seva diversió ha estat la més austera, la més espartana: l'exercici; el tràgic heroisme, les utopies idealistes no li han dit gran cosa a ell, que s'ha complagut sempre en les objectivitats precises; la seva divisa no ha estat l'abnegació, sinó la voluntat, no la màgia, sinó l'endrés; dels seus orígens humils n'ha servat per tota la vida una extraordinària modestia de costums: el seu senzill pisot de Roma, l'hotel de segon ordre on posa, a Torin, són, en els nostres dies austeres, un exemple auster.

BELLATILLA

LES TERRES CATALANES

MALLORCA

El servei postal aeri amb Barcelona

Des que uns mesos enrera, s'esdevingué un accident en virtut del qual van estar durant dos dies entre la mort i la vida, en mig del mar, i sense que ningú en sabés res, l'aviador italià Boxó i el mecànic català Duró, l'Aero Marítima Mallorquina, concessionària del servei postal aeri Palma-Barcelona, va emprendre'n la prestació.

Des del dia que es va inaugurar el servei, l'Aero Marítima ha patit d'un nòc però important mal: la falta de diners, ja que malauradament el capital mallorquí ha estat retret d'aquesta empresa.

Per a reorganitzar el servei, l'Aero Marítima, després de procurar no drid al seu capital amb aportacions de numerari indígena — i el capital mallorquí no va acudir — va decidir com a únic mitjà, perquè el servei no desaparegués totalment, amb la pèrdua consegüent que això representava per al progrés de Mallorca, anar a cercar fora de casa el que aquí no trobava.

I d'acord amb aquesta entitat, a la vegada que gestionava la pròrroga del termini fixat pel Govern espanyol per a la definitiva inauguració regularitzada del servei, anava fent gestions prop de companyies similars per tal d'obtenir una col·laboració que li permetés seguir explotant aquesta línia que uneix Mallorca amb Catalunya.

Les gestions des del primer moment van anar per bon camí, ja que foren diverses les companyies que es van posar en relació directa amb l'Aero, enviant a Mallorca representants de les mateixes.

Així en vingueren de la Companyia Anònima Française, de la Llori, de la Olivier i de la Satuvre.

Després d'estudiar totes les propostions fetes per les dites companyies, l'Aero va arribar per fi a una col·laboració amb la Latuvere, companyia de gran importància i que ja té establertes algunes línies d'aviació i un stoc d'avions i taller molt importants.

Segons l'acord fet entre les dites companyies, la Latuvere donarà a l'Aero una aportació, tant en metàl·lic com en material d'aviació, corresponent al capital de les accions de l'Aero que es va quedar la dita companyia.

El Consell d'Administració ha estat augmentat perquè hi entrés una representació de l'Empresa Latuvere i demés, la direcció tècnica de l'empresa serà confiada a la persona que designi la Latuvere, qui també s'encarregarà del personal d'aviadors i mecànics.

Arribat a aquest acord va dir-se que la Latuvere, en compliment del mateix enviaria aparells timotors amb totes les comoditats i totes les condicions per a assegurar la seva estabilitat, així com gasolines i altres.

Però sembla que a darrera hora el Madrid Oficial, la burocràcia entorpidora de totes les energies nacionals ha posat obstacles per a la reinstauració definitiva del servei.

I mentre escric aquestes ratlles, es troba a la capital d'Espanya un representant de l'Aero, per tal de veure si és possible solventar totes les dificultats i restablir amb caràcter definitiu el servei postal aeri de Mallorca amb Barcelona.

Quan se sapiguin notícies de la gestió del dit representant, el nom del qual no dic avui, en tornaré a parlar. — C.
21-12-22.

Desgràcia a Sant Cugat

A Sant Cugat del Vallès en unes reparacions que s'estaven efectuant en una casa del carrer de Sant Medí, en perforar una columna es produí un corrent de gasos deletèris, resultant asfixiats un paleta i un peó.

A l'enterrament hi assistiren el patró paleta don Tomàs Musella, contractista d'aquelles obres, i gairebé tots els paletes de la moblació.

La desgràcia ha causat impressió a Sant Cugat.

SABADELL

L'almanac de «Garba»

S'està procedint al tiratge dels darrers plects del número-almanac de la bellíssima revista «Garba».

Demés d'un Santoral complet contindrà originals de distingits literats i publicistes catalans, entre els quals hi figuren En Josep Carner, doctor don Josep Maria Llobera, doctor don Carles Cardó, doctor don Lluís Carreiras, mossèn Josep Cardona, mossèn Moisés Aluja, En Joan Trias Fàbregas, Maria Antònia Salvà, Agnès Armengol de Badia, Joan de Valrà, Joaquim Folguera, Montserrat Lluch, Carme Vidal, Margarida Costa, J. Comas Riballada i molts d'altres.

Hi haurà nombrosos gravats i il·lustracions, i formarà en conjunt un bon record de les festes sabadellenques.

Com a nota curiosa hi haurà la de la reproducció dels vells pessetres que es feien a Sabadell.

El número-almanac de «Garba» serà a totes les llibreries abans de fi d'any.

Les bodes d'argent d'un rector

Són molts els sabadellenques que han dirigit felicitacions afectuoses al nostre estimat compatriota don Gaietà Vilaplana, rector d'Arbós, i benemèrit publicista i historiador, amb motiu d'haver celebrat les seves bodes d'argent, com a rector d'aquella parròquia.

Mossèn Viaplana, amb tots els anys que degut al seu ministeri parroquial es troba allunyat de Sabadell, no ha oblidat mai a la seva ciutat. En aixecar-se la nova parròquia va voler contribuir-hi enviant una de les seves excel·lents obres d'art per a la capella baptismal.

A les felicitacions que s'han dirigit al benemèrit sabadellenc hi unim la nostra.

«Nostra Comarca»

S'ha publicat el número corresponent al present desembre, del notable butlletí «Nostra Comarca».

Porta un sumari interessant, molt més si es té en compte com generalment són descuidades aquestes belles coses d'història que saben tractar amb força competència els redactors d'aquesta revista sabadellenca.

La devoció a Lourdes

El setmanari «Joventut», en el seu darrer número corresponent a la present setmana, parla de la devoció a Lourdes, remarcant com ella és extensa entre els sabadellenques i recorda que el fill il·lustre d'aquesta ciutat el doctor Sardà i Salvany, va ésser un dels primers en propagar-la en la nostra terra.

L'organista de la Concepció

L'organista de la Puríssima Concepció, mossèn Josep Musset que segueix estudis especials de música a la capital de França, ha obtingut un nou permís del Prelat de Barcelona per a seguir a París cinc mesos més.

La Caixa d'Estavis

La Caixa d'Estavis de Sabadell ha ingressat 33.235 pessetes, procedents de 724 impositacions, essent 13 el nombre de nous impositats.

S'han tornat 20.113 pessetes 89 cèntims, a petició de 85 interessats.

La Sagarra

SANTA COLOMA DE QUERALT. — Al veí poble de Conesa ha mort el distingit mestre En Cels Altisent. La cerimònia fúnebre estigué molt concorreguda donant una demostració de condol al qual s'associà tot el poble. Descansi en pau.

— Complint la tradició el jovent retorna a llurs llars a passar les festes, donant l'alegria corresponent a les famílies.

— Les notícies rebudes de la rifa han portat una gran desil·lusió, ja que tothom recorda la sort de l'any passat.

— Com tots els anys, encara que siguin poques les cases que facin pessetres, podem admirar el bon gust d'algunes d'elles.

La Coronació de la Mare de Déu de la Gleva

L'escaient iniciativa, presa en l'Assemblea de Congregacions Marianes celebrada a Vich el dia primer de maig de 1921, de promoure el màxim honor de la Coronació canònica per la Patrona de la Plana, la Mare de Déu de la Gleva, ha entrat bellament en vies de realització entre l'entusiasme i fervorós anheli dels fills i habitants d'aquella felicitada de Catalunya. La proclama entusiasta que la Federació Comarcal de Congregacions Marianes de Vich escampava arreu amb enardidors mots de noble exaltació religiosa i patriòtica, ha despertat en tots els cors marians i vigatans un desig de veure realitzada la magna obra; i mentre a la Plana van entrenant-se les necessàries organitzacions i fent-se amb molt d'èxit els imprescindibles treballs preliminars per tal que sia promptament un fet esplendorós que avui ja s'endevina ésser la màxima aspiració de tota la comarca, a la ciutat de Barcelona on viu una multitud de ciutadans provinents d'aquell indret ja són començades de bonhora les tasques de valuosa i eficaç cooperació en una empresa tan lloable i tan plaent.

Previ el corresponent convit, el dia 27 del passat novembre es reuniren al Foment de Cultura bon nombre dels que vivint a Barcelona se senten lligats a la Plana de Vich per raó de naixença o d'especial afecte per tal d'assabentar-se dels plans generals de l'obra de la Coronació en projecte i exposar llur parer en ço que fa referència a la forma pràctica en què haurà d'ésser presentada la cooperació barcelonina.

Assistiren a la dita reunió, juntament amb el capellà-custodi del Santuari, una nodrida i autoritzada delegació de la Federació Comarcal de Congregacions Marianes de Vich, la qual exposà els treballs de propaganda realitzats fins ara a la Plana amb els millors resultats, avençant ensem amb un projecte de les festes i un general pressupost per a sufragar les despeses corresponents. Es convingué en el nomenament d'un Comitè barceloní que fos en aquesta capital resó dels treballs que es feien a la Plana, i que, amb la deguda autonomia en la seva actuació, ajudés a la millor i més esplèndida realització de la gran obra empresa. Semblà que la tasca primera que el Comitè havia de realitzar era la recaptació de cabals o almoines, procedint-se després, a base del pressupost que la dita captació amb la de la Plana ensems donaria, a l'organització dels serveis que es vagin veient necessaris per a la diada de la Coronació.

S'indicà la conveniència, referent a la recollida de cabals, d'ofrenar com a almoines joies i altres objectes d'argent o d'or amb preferència a quantitats metàl·liques, per tal que puguin utilitzar-se en la confecció de la Corona i així poder destinar les almoines en metàl·lic a cobrir les despeses de les festes que caldrà organitzar.

Amb l'aprovació unànime dels presents foren nomenats per a formar el Comitè barceloní per a l'obra de la Coronació canònica de la Mare de Déu de la Gleva, els senyors següents amb els càrrecs que s'indiquen: president, En Ramon de Casanova; vicepresidents, En Lluís d'Arbell, N'Antoni Maria d'Orovio, En Josep Calderó de Casanova i En Jaume de la Riva; secretaris, el senyor baró de Monclar i En Francesc Maria Master; tresorer, En Francesc Lacambra; vocals, En Vicens Casacuberta i Comella, En Joaquim Puigserinaell, En Joaquim Dalmau, En Lluís Arbós, En Lluís Pericas, Mn. Josep Tort, En Joan Puní, En Rafael Casas, senyor marquès de Villalonga, En Lluís de Casanova, En Miquel Gaspar, En Ramon d'Abadal, senyor comte de la Vall de Mariés, En Ramon Vilaplana, En Francesc Xavier Vilaró, N'Antoni Castell de Descatllar, N'Antoni de Barnola, En Ramon Bosch Alsina, En Gregori d'Elguier, En Dionís Baixeras, En Ramon de Picó, Dr. Pere Giebra, senyors Baurier, senyor marquès de la Matilla i En Josep Vives.

Fou acordat que els membres del Comitè es reunissin, sens perjudici de les Juntes extraordinàries, cada dilluns, a dos quarts de vuit del vespre, al domicili del president (Casp, núm. 41), on han de dirigir-se tots els que siguin interessats a Barcelona en l'obra de la Coronació canònica de la Mare de Déu de la Gleva.

MANRESA

Certamen literari escolar

Don Josep Creixell i Iglesias, diputat a Cortis pel districte de Manresa, convoca tots els alumnes dels dos sexes de les escoles oficials i privades del propi districte, al certamen que se celebrarà a la nostra ciutat a l'acabament del curs actual, d'acord amb les bases que s'expressen a continuació.

Primera. Es concediran els premis següents:

5 de 100 pessetes i corresponent diploma de mèrit.

10 de 50 pessetes i corresponent diploma de mèrit.

40 de 25 pessetes i corresponent diploma de mèrit.

Segona. Per a l'obtenció dels premis indicats, els aspirants efectuaran els següents exercicis:

a) Lectura en un llibre imprès i en altre manuscrit, escrits en espanyol. Traducció dels mateixos en català.

b) Lectura en un llibre escrit en català. Traducció del mateix a l'espanyol.

c) Redacció d'una carta o altre document senzill.

ch) Resolució de dos problemes d'aritmètica dels tres que proposarà el Jurat.

d) Dibuix d'una figura geomètrica designada pel Jurat.

e) Contesta oral a preguntes de cada una de les matèries següents:

Doctrina Cristiana, Notions d'Història Sagrada, Gramàtica, Aritmètica, Geografia, Història, Rudiments de Dret, Notions de Geometria, Ciències físiques i naturals i Fisiologia i Higiene.

Tercera. Cada un dels exercicis serà puntuat, essent considerades com exercici les respostes a les preguntes referents a les matèries consignades en el paràgraf e).

Quarta. La suma dels punts obtinguts per cada alumne, servirà per a assenyalat l'ordre relatiu de mèrit i per a indicar, entre els cinquanta cinc primers, la classe de premi que correspongui a cada u.

Cinquena. Als alumnes els exercicis dels quals mereixin l'aprovació del Jurat, i que, no obstant, deixin d'obtenir un dels premis indicats, els serà concedit un diploma i rebran un indemnització per les despeses de viatge.

Sisena. Els mestres, els alumnes dels quals resultin premiats, seran gratificats amb una quantitat igual a la suma dels premis aconseguits per llurs deixebles.

Setena. El Jurat serà presidit pel senyor inspector de la zona.

Vuitena. Els qüestionaris a què fa referència l'apartat e), seran redactats de conformitat amb les indicacions de la inspecció i facilitats gratuïtament a tots els mestres del districte que ho sol·licitin.

Novena. Els mestres que aspirin a presentar alumnes al certamen, durant el mes d'abril pròxim, es dirigiran per escrit, sol·licitant-ho, a don Josep Creixell, Passeig de Gràcia, 5, Barcelona. L'esmentada sol·licitud haurà d'anar acompanyada de la relació dels alumnes expressant l'edat i el temps que porten d'assistència a l'escola. Els mestres d'escola oficial, expressaran la data en què es possessionaren del càrrec i els d'escola privada, ultra això, hauran de fer esment de l'autorització que tinguin per a regir la respectiva escola.

núm. 41), on han de dirigir-se tots els que siguin interessats a Barcelona en l'obra de la Coronació canònica de la Mare de Déu de la Gleva.

Excursionisme

EXCURSIO DEL GRUP

EXCURSIONISTA SARRIANENG

Aquesta entitat efectuarà els dies 30, 31 desembre i primer gener una excursió al Montseny, sota l'itinerari següent:

Balenya, Seva, Sant Segimont, Matagalls, Sant Marsal, Santa Fe, Agudes, Turó de l'Home, Coll de Santa Elena, Campins i Sant Celoni.

El pressupost és de 17 pessetes.

Les hores de sortida són: de l'estació del ferrocarril de Sarrià, a les 6'30 de la tarda del dia 30. De Barcelona, de l'estació del Nord, a les 7'15 de la tarda del dia 30.

Per als dies 6 i 7 té projectada altra excursió al Pla de Bages i Cardona, l'itinerari de la qual es donarà a conèixer en altra edició.

Pressupost, 15 pessetes.

Per a inscripcions de les dues excursions: Sarrià, Marcel Alari, Plaça de Sant Gaietà, 6. Barcelona: Nicolau Boda, Rambla de Catalunya, 24, botiga.

Vallès

CALDES DE MONTBUY. — A la matinal del diumenge llurà la seva ànima a Déu, a la residència del Col·legi Font de les Escoles Pies d'aquesta vila, el que en vida fou eminent P. Joan Baptista Ambrós Vilà, Sch.

El P. Ambrós va néixer a Mataró el 20 de març de 1848; vestí l'hàbit el dia 15 de gener de 1865; fou nomenat rector de Vilanova i Geltrú per l'octubre de 1899; fou secretari provincial en 1902, càrrec que exercí fins a 1909, en el qual se'l va nomenar primer rector del Col·legi de Caldes de Montbuy; durant aquest temps, fou primer consultor i després assistent provincial; en 1918 cessà en el càrrec de rector del Col·legi de Caldes i quedà retirat en el mateix, essent de nou nomenat assistent provincial en 1921.

Ultra, el P. Ambrós, gaudia d'una bona i fonamentadíssima fama de pedagog, essent autor de diversos llibres de text a les Escoles Pies.

Amb la seva mort, l'orde Calasància perd un dels seus fills més preclars.

L'acte del seu enterrament, celebrat el dilluns a la tarda, ha revestit una veritable manifestació de dol.

Que Déu hagi acollit en el seu si l'ànima del virtuós i eminent Escolapi.

Alt Empordà

PALAU SABARDERA. — Tingué lloc la inauguració de la fàbrica o trull industrial del Sindicat Agrícola, el qual té dues premses hidràuliques i acumulador muntat amb tots els avenços del dia per l'intel·ligent maquinista naval i perit mecànic En Quimet Quintana, de Garriguella. Pel que es veu els resultats no poden ésser més satisfactoris.

Han contribuït a l'obra els senyors Salvadó, Ortenst, B. Espelt, Ricart, Serrats, Serra, Turó, Josep Centyna Macan, Miquel Claparols Sutrà, Munatalt, Biulat, Ricart, Carbonell i el secretari municipal que no han perdut mai l'esperit davant del seu propi per a suportar les dificultats que l'empresa portava.

També és digne d'elogis el benvolgut econòmic mossèn Vicens Taberner, perquè d'una manera especial hi ha contribuït.

Bisbat

— Segueix greument malalt l'illustre canonge d'aquesta Seu doctor don Gaietà Barraguer.

El Prelat s'ha interessat repetides vegades per la salut del distingit malalt.

— S'acaben de publicar els números 167 i 168 de «Resena Eclesiàstica», publicació mensual de l'Associació d'Eclesiàstics de Barcelona, contenint el següent interessant sumari:

Sebastià Puig, Dos Còdexs gregorians de la Catedral de Barcelona; Giuseppe Gianfranceschi, La Relativitat d'A. Einstein i el concepte de l'Univers; Salvador Rial, La pietat cristiana en el poble; Pere Pous, Examen de llibres; Bibliografia literària; Ricard Aragó, Crònica general; Varietats; De la nostra Associació.

— A començaments del vinent mes de febrer, es publicaran els cartells del romatge a Lourdes que prepara la Junta de la Hospitalitat Docesana de la Immaculada Concepció d'aquesta ciutat.

LOCALS

Durant les pròximes festes tindran lloc a l'Ateneu de Sant Lluís Gonçaga, de Sant Andreu de Palomar, extraordinàries representacions del tradicional espectacle dels «Pastors». Ven's aquí l'ordre de les dites funcions:

Els dies 31 de desembre de 1933 i 6 de gener de 1934: Segona i tercera representacions de l'emocionant drama sobre l'home de grans escales, dividit en sis actes, un epíleg i 20 quadres: «El Rei de l'Amor», estrenant-se enguany els nous quadres: «La degollació dels innocents», «El poble assalta i incendia el palau del rei Herodes» i els tendres «Episodis de la infantesa de Jesús».

Els dies primer i 7 de gener, tindran lloc dues representacions del meravellós espectacle nadalenc, de gran aparell, en cinc actes i 23 quadres, que un exit tan gran ve assolint cada any: «Els pastorets de Betlem». Ambdues obres seran presentades amb el luxe escènic, exhibint-se dos magnífics apoteosis i corrent la direcció musical a càrrec del doctor En Josep Boguñá.

Paraigües Cardús Portaferri, 10.

Vaixelles J. Llorens Rbla. Flors, 30.

Bomboneres per a bodes i bateigs **Grifé & Escoda - Fernando, 36**

A la Federació Sindical d'Obrers (Alt de Sant Pere, 18), queda oberta, fins al 6 del pròxim gener inclòs, l'exposició dels treballs realitzats a les dites escoles durant el curs. Visible de deu a dotze i de cinc a nou.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

JOIES VILANOVA Unit, 6

Estufa J. M. B.

València, 346 — Telèfon 747 S. P.

De tornada d'Amèrica, N'Adolf Fargnoli ha inaugurat una intima i petita exposició a la sala del jardí de les Galeries Layetanes.

Les obres exposades són vint-i-dues i totes elles bellíssimes i d'un gust exquisit.

A l'acte inaugural, ultra els amics de l'artista, hi han concorregut prestigioses personalitats del món artístic.

N'Adolf Fargnoli ha estat molt felicitat.

-Coberts i ganivets

d'alpaca i platejats **Grifé & Escoda - Fernando, 36**

JABONES ROGAMORA
"EL LEON".
"LA PAJARITA"
PARA TODOS LOS USOS

Relació dels objectes trobats i dipositats a la Majoria municipal:
Una bufanda de llana, de color fosc, d'home; un parell de mitges de cotó, color negre, per a senyora; dues monedes de plata: una cartera de pell, de color verd, amb una libreta, targetes, notes i deu talons de la Loteria Nacional; una bossa moneder de pell negra, amb un mocador i centims; una clau, mitjana; una bossa moneder petita, de pell de color clar, amb un mocador amb inicial, i cintes; dues clausetes lligades amb un cordill; una clau niquelada, per a dos usos; un paquet, amb una peça de teixit, blanc; un «passi» militar, a nom de Rogel Ramon Zaragoza; un moneder de pell, color granat, amb un mirall, i metalls; un clauer amb sis claus petites; un altre clauer amb cinc claus; un altre clauer amb set claus; un moneder petit, d'encerat negre, contint una cadenet amb una medalla, que sembla de plata, i centims; un clauer amb una clau gran i una claueta rodona; un planol d'una finca lindant amb el carrer Sagüés, a nom de Dolores Comas; una quantitat en metalls.

Seguint el lloable costum anual d'obsequiar amb joguines i donatius els nens pobres en la festivitat dels Reis, l'Obra del Diví Salvador, junt amb la institució «Fede a Patria», de la colònia italiana d'aquesta ciutat, fan una crida a totes les persones de bon cor que se sentin impel·lides a tan formosos actes, pertanyin o no a la colònia italiana de Barcelona, perquè trametin joguines, peces de vestir, dolços, ofrenes en metalls, llibres i tot altre objecte propi per a nens, segurs que se'ls quedarà sempre més agrats.

Les ofrenes poden ésser remeses al director de les esmentades institucions mossenyor Pius Josep Lauretti (carrer del Bot, 24, principal) o bé al canceller del consolat d'Itàlia, don Alfred Andreoli (Fontanella, 9, primer, segona).

-Jocs de cafè **Grifé & Escoda Fernando, 36**

-Pastilles Germanas

curen la Tos i Refredats, 1'25 caps.

-Cristalleries **Grifé & Escoda Fernando, 36**

Don Josep Godia, en nom del seu germà polític, don Pere Ferrer, denuncia al jutjat que de l'establiment que aquest posseeix al carrer d'Aldana uns lladres s'havien emportat, després d'obrir la porta amb palanquetes, una màquina d'escriure, evaluada en 1.200 pessetes.

-Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior Es ven a tot arreu

-Orfebreria **Grifé & Escoda Fernando, 36**

Fundes per a balles

les protegeixen, donant-li millor suspensió. — **ABADAL**: Aragó, 239.

A la casa de socors de la Ronda de Sant Pere, a Pilar Cartanera, de 80 anys, li curaren lesions als genolls, que li havia inferit al carrer de Carders un sidecar.

-Serveis de te **Grifé & Escoda Fernando, 36**

-Vi Bayard El més energic dels reconstituents. L'orna la força i salut a tots els malalts.

-Objectes per a presents

Grifé & Escoda - Fernando, 36

A la Ronda de Sant Antoni fou detingut Lluís Pérez Gómez, acusat per don Severia Consola d'haver-li furat la cartera, que contenia 175 pessetes i documents.

El detingut fou portat, malgrat la seva resistència, a la Delegació i d'aquesta al jutjat, als calabossos del qual queda a disposició del de la Universitat.

REIS
Joguines - Llibres
LLIBRERIA SUBIRANA
Portaferri, 14

Fou detingut Ferran Gonet Soler, acusat d'haver pres una cartera, amb 50 pessetes i alguns documents, a Rafael Coderch.

Al detingut se li ocupà la cartera, però el diner no, que es suposa que estigui en poder d'un subjecte apodat «El Puñales», que l'acompanyava.

L'Habilitat dels mestres oficials del partit de Barcelona pagarà els havers de desembre i el material del tercer trimestre diürn, el dimecres i dijous (27 i 28, d'onze a una, i de quatre a sis, al local de costum).

Un auto guiat pel seu amo, al passar pel carrer de Cortis, pujà a la vorera, atropellant a una dona de 60 anys, anomenada Mercè Freixa, a la qual causà ferides a la cara i a lloc, essent auxiliada al dispensari de la Universitat.

L'auto i el seu conductor foren conduïts a la delegació de policia.

Un noi de 14 anys, anomenat Manuel Linarex Pérez, que estava jugant, a la plaça de Sant Pere, davant de la casa número 4, trobà un cilindre de color fosc i d'un gulo de pas aproximadament, que resultà

contenir pólvora. El noi avisà una parella de guàrdies, que donaren compte de la troballa a la delegació del districte.

En el carro blindat fou traslladat l'artefacte al camp de la Bota, per al seu anàlisi.

Instrueix diligències el jutjat de l'Audiència.

-Vaixelles **Grifé & Escoda Fernando, 36**

Majestic Hotel
Inglaterra

Gran Festa de Reveillon de fi d'any

Sextet Majestic

El ball serà dirigit per l'aristocràtic professor senyor Pastrat. Esplèndida sorpresa a les dotze de la nit. Obsequi d'un valió record a les senyores.

MENÚ

Cocktail Nandé

Consomme Riche en tasse.

Laugouste et langoustins a la Bordelaise

Vol-au-vent Regence

Medallions de veau Crecy

Poularde a la Cocotte

Salade de saison

Coupees Majestic

Privilèges

Raisins 1923

Moka et liqueurs

Vins:

Rhin du pays

St. Julien Lalonde

Champagne Moët et Chandon

Brut Imperial

NOTA.—Sols se servirà aquest menü a les taules reservades.

Preu del tiquet: 20 pessetes

Al jutjat de guàrdia es donà compte d'haver estat auxiliat al dispensari de l'Hospital Clinic Manuel Garcia, de 33 anys, que tenia fracturades algunes costelles del costat dret i una de l'esquer de pronòstic reservat.

La Loteria de la sort

El total en pessetes que l'administració de loteries número 12, de don Miquel Valdés, ha d'abonar al públic en concepte de premis de l'últim sorteig de Nadal, és com segueix:

Pessetes.

En premis majors, . . . 240,000

En premis menors . . . 1.750,000

En reintegres . . . 772,000

Total a pagar. . . 2.762,000

A la casa de socors del carrer de Barberà fou auxiliat Demetri Atanasio, de 40 anys, d'una ferida incisiva punjant a la regió glútea esquerra, que sofria al carrer del Cid en ésser agredit amb un ganivet per un desconegut, que fugí.

-Notable Exposició

Visiteu la de joguines destinades als col·leccionistes de cupons LA UNION, al local exposició, Petritxol, 12.

La mestressa d'una taula de venda de car del mercat de Sans denuncià a la guàrdia urbana que del caixó de la dita taula li havien robat 850 pessetes, ignorant-se els autors del robatori.

Del fet es donà compte a la policia.

A una quadra del carrer del Dos de Maig, dintre del paller, fou trobat el cadàver del mossò Lluís Rufart Gallifa, de mort natural, segons sembla.

Fou traslladat al dipòsit Clinic, per ordre del jutjat.

-Encostipats: Pastilles FORMITROL.

Don Joan Armando Jannone denuncià a la policia que en un tramvia de Can Tunis li prengueren la cartera, contint 200 pessetes i tres dècims del pròxim sorteig de la Rifa.

Al carrer de Cortis, encreuament amb el de Casanova, toparen dos autos, sense que, afortunadament, ocorreguessin desgràcies personals, però sorren desperfectes ambdós vehicles.

Al carrer de Sant Rafael fou detingut un individu al qual se li ocupà un pes de quilo, del qual no pogué explicar la procedència.

Al detingut se'l conduí a la delegació de policia.

— Ens pregunten SS. MM. els Reis d'Orient que fem públic que han rebut totes les lletres que els hi han escrit els nens de Barcelona i que aquest any els hi portaran molt boniques joguines que poden veure cada dia exposades a can SEGURA, Magatzem de novetats Borràs, Passeig de Gràcia, 37. Hi veuran una gran col·lecció de nines i d'objectes per a presents.

— L'Oficina Tècnica de Comptabilitat es dedica a l'organització, obertura i tancament dels llibres de Comptabilitat de Comerciants i de tota classe de Societats segons la nova llei d'utilitats, Escudellers, 20, primer, segona.

— Són un encantament per a la gent menuda els mobles per a nois exposats al Passeig de Gràcia, 115.

Una veïna d'una casa del carrer de Sadurn tirà des del balcó de casa seva un paquet que contenia escombraries, embrutant al vestit d'un home que passava, promovent-se per aquest motiu un gran escàndol. La dita dona fou denunciada al jutjat municipal.

Al carrer de Cirés fou agredida amb arma blanca per un desconegut, que fugí. Hilari Pérez, de 26 anys, domiciliat al carrer del Migdia, el qual rebé tres ferides incises penetrants, dues a la regió dorsal i una altra a la regió glútea.

El ferit fou auxiliat a la casa de socors del carrer de Barberà i després, en greu estat, traslladat a l'Hospital de la Santa Creu.

Al carrer de Cortis, encreuament amb el de Casanova, toparen dos automòbils, un dels quals pertany a al «Quafatura» de policia.

De l'automòbil particular resultaren ferits Maria Ferré, de 23 anys, que presentava una ferida contusa a la mà esquerra, Jaume Coll, de 20 anys, que presentava una ferida a la mà esquerra, i Anna Teixidor, de 16 anys, que presentava ferides contuses, a la cara i pit, tots de pronòstic reservat.

Després de curats al dispensari del carrer de Sepúlveda passaren a llurs domicilis.

L'automòbil particular sofri desperfectes considerables.

Al carrer de la Creu Coberta, a l'intentar pujar a un tramvia va caure Jaume Torres Ventura, de 26 anys, solter, causant-se una ferida per fractura a l'orella esquerra i tres ferides al cap.

Després de curat al dispensari d'Hostafrancs passà al domicili.

Una velleja de 90 anys, anomenada Elisa Guarga, que viu als baixos del número 129 del carrer de la Creu Coberta, va caure, i com sembla que havia mort fou avisat el jutjat de guàrdia.

A un establen del carrer del dos de Maig el propietari, a l'anar a donar menjar als cavalls va trobar mort al mossò Lluís Popot Gallifa, de 38 anys, natural de Vich.

Avisat el jutjat de guàrdia ordenà que el cadàver fos portat a l'Hospital Clinic.

El Gremi de Professors Particulars de Catalunya convocarà el dijous, a una missa de «Requiem» que es dirà a dos quarts de nou a la Catedral, en sufragi dels associats difunts, reunint-se seguídament el Gremi als claustres de la dita Basílica «Alma mater», per anar a visitar corporativament les obres del Temple Expiatori de la Sagrada Família.

A l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya va tenir lloc el dia 20 dels corrents, la sessió preparatòria per a celebrar una gran Assemblea amb la doble finalitat de combatre la literatura que degrada i prostitueix a la joventut adolescent i els llibres de text inadequats a la seva intel·ligència.

Demà, dimecres, a les sis de la tarda, tindrà lloc a la sala d'actes de la parròquia de Sant Anna, la tercera conferència que sobre Pedagogia Catequística ha organitzat per aquest curs la Lliga d'Acció Catòlica de la Dona.

Estant especialment invidades les senyores i senyorettes que es dediquen a l'ensenyança del Catecisme a escoles i Centres catequístics.

-TINTURA WINTER

Premiada amb Medalla d'Or

Amb una sola aplicació desapareix la canfice. Serveix per al cabell,

barba i bigoti. Es prepara per a negre, castany fosc i castany clar. Dona colors tan naturals i inalterables, que bé pot dir-se que és la millor i més pràctica. Venda en perfumeries.

DIMECRES
Rebaixes
Rebaixes
Per fi de temporada
Els nostres preus eclipsaran tota competència
LA FILOSOFIA
10 - CARME - 10

Vida religiosa

Avui: Santa Esteve, proto-màrtir, i Dionís. — Demà: Sant Joan Apòstol i evangelista.

Quaranta hores: Demà, a la capella del Reial Col·legi de Nostra Dona de les Escoles Pies (carrer de la Diputació). Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona del Montserrat, a Sant Just.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Pasqual Bailon, a la parròquia de Sant Josep de Gràcia.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Jesus Salvador, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn del Viacrucis, a la mateixa capella.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Pere Llacuna i Bernades, Ha mort als 61 anys. Demà, a les onze, Bailén, 18.

FUNERALS

El doctor Baldomer Solà i Seriol, degà del cos de metges i inspector municipal de Sanitat. Morí el dijous Demà a la parròquia de Sant Josep.

En Jaume Mercader i Riba, Dama, de deu a dotze, a l'altar del Santíssim Sagrament, a l'església de la Concepció.

Donya Mercè Robert i Solà, abadesa del Reial Monestir de Sant Pere de les Puelles, de Sarrià. Demà, a les deu del matí, al Monestir.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Donya Lluïsa aClenza i Tapis, vídua de Modest Balmes. Enterrada aquest matí al Cementiri Nou.

Don Lluís Tarrat i Bernis, enginyer. Ha mort als 48 anys. Enterrat aquesta tarda al Cementiri Nou.

Don Francesc Martí i Roig. Per disposició d'ideel finat n'osha avisat l'hora de l'enterrament.

Donya Antonia Riera i Tarascó, vídua de Marcell Gelabert. Enterrada aquesta tarda al Cementiri Nou municipal de Sanitat. Enterrat, O.C.R.

En Josep Robinat i Corretger, natural de Verdú. Enterrat aquesta tarda al Cementiri Nou.

En Josep Panolas Pollicarpi. Ha mort als 67 anys. Enterrat aquest matí al Cementiri de Les Cortes.

El Josep Maria Aparicio i Cervera. Ha mort als 11 anys. Enterrat aquest matí al Cementiri Nou.

La nena Regina Bullas i Juncos. Ha pujat al cel als 16 mesos. Enterrada aquest matí al Cementiri Nou.

Necrològica

El distingit artista fotògraf Nèquard Adam, ha vist morir la seva tendra filla Elena, ornada xamona desapareguda a l'edat més enllosa i albiradora dels infants.

Acompanyem el pare i demés família en la seva dolor.

D. E. P.
En Consell Directiu de la «Schoja Orpheonica» prega amb molt d'interès a tots els socis, consocis i amics que assisteixin a l'enterrament del nostre malaurat company En Llorenç Domènech (A. C. S.), mort el 21 del corrent.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Louis Pasteur

De l'ànima immortal de la França en rebem, aquests dies, una especial claror: demà, dia 27 de desembre, s'acompleixen cent anys de la naixença del «pare de la bacteriologia», del pare de la bacteriologia, que, a la moda clàssica, podríem anomenar-lo: Louis Pasteur.

Pocs noms tan gloriosos com aquest nom, digne de figurar en el primer rang dels noms que no són mortífers: ell representa la fita d'un món nou, d'una nova concepció, d'una nova realitat. La teoria dels anismes, als quals eren atribuïdes tant de causalitats patògenes, s'esberrava sota el cop segur de Pasteur; i obria horitzons amplíssims a la Ciència.

Però el comentari que nosaltres voldríem posar sota el pas d'aquest meteor lluminós no anirà pels viatgers de la bacteriologia, de la medicina, de la higiene; ans les nostres suggestions seran fetes al marge de Pasteur com a caràcter, com a home: seran senzilles suggestions de ciutadà humanista.

Creiem que aqueix valent no ha d'ésser inoportú. En primer lloc, perquè mai l'humanisme no és inoportú; després, perquè justament a Catalunya, ara, entenem que, d'una manera definitiva i resoluta, sobre els grans camins a les Humanitats. Anem a renegar la cinquè que s'havia trencat en el segle XV; i amb els braços oberts ens giram de cara als clàssics humanistes que duen el sentit etern del món i de les coses. La Fundació Bernat Metge és una de les senyals, una de les màximes concrecions en el camí d'aquests camins.

A desgrat de totes les hipèrtesis literàries, artístiques, didàctiques, que són el pol opòsit a l'humanisme, les quals a Catalunya han tingut, com és natural, interessants repercussions; però el rebrot de Catalunya és tan sa, que d'aquesta salutud en pervé un ample sentit de normalitat, destructura, d'harmonia; un sentit d'absolut. Ens anem sentint «homes de principis».

Deia el llenguatge clàssic, el llenguatge epistolar i entenedor del poble (ho deia el negociant, el savi, el pagès, l'advocat, l'apotecari), referint-se a tal persona de qualitat i de predicament: deia: «és un home de principis». Aquest llenguatge (llenguatge, no fórmula) enclou tota una concepció de vida, és la concepció de vida, és la concepció de l'absolut, de l'absolut, de la vida assegurada damunt allò que no falla (ontològic); d'allò que no pot ésser que falli (lògic); això són els «principis».

Els principis són els absoluts sentimentals i lògics de la vida: són, per exemple, moral, família, llibertat, Déu, honradesa, Pàtria, fidelitat, immortalitat, jerarquia. Són valors clàssics, primers mòbils, perennals directrius que actuen constantment: són els absoluts sentimentals i lògics que s'enclouen en l'home conformen l'home, són l'home: són els absoluts universals de les Humanitats.

L'home de principis diria: «en el món, tot és relatiu; però aquesta afirmació, per l'home de principis, no destrueix pas la seva concepció, no el contradueix; per tal com això («en el món, tot és relatiu») ho afirma d'una manera absoluta: això, per l'home de principis, és un altre principi, és un altre absolut: és l'absolut de la tolerància, de la benvolença, de la comprensió, de la generositat.

Retroem Catalunya i ens anem sentint, doncs, cada vegada més, homes de principis: afirmem l'humanisme, que resisteix i es perpetua i s'immortalitza per damunt de totes les anècdotes, de sistemes i d'escoles. Aquí tenim, per exemple, la Pedagogia, que ha donat cent voltes i mil voltes, amb gran luxe de refinaments i de psicologies experimentals. Però ens deturem, girem la vista enrera i ens adonem d'una modesta figura, com aquell rector de Sant Martí d'Ollers, mossèn Baldri Roca; ens hi embadalim, i vora seu ens essem i sentim un confort, i un benestar, i una fresca, que no és aquella fresca fastidiosa, calculada, del ventilador elèctric; sinó aquella

de la marinada que puja i remou el branç de l'ollivera sota la qual ens abellex de reposar.

Per això, com ahir s'esqueia de no fer solament consideracions de caient literari a l'entorn del Dant, en la data del seu Centenari, sinó també comentaris humanístics; així avui a l'entorn de Louis Pasteur, en fer els primers cent anys de la seva naixença.

I, primerament, remarcariem de Pasteur el sentit de la terra que manté, vivísim el sentit de la Pàtria; el qual un concepte hipèrtesi d'humanisme i d'universalisme pretén aigualir. «La ciència no té pàtria», afirma ell; però l'home de ciència en té una. Copsem i aprofitem aquesta lliçó per Catalunya.

La dignitat científica de la seva conducta fóra una altra cosa que remarcariem. Fa unes setmanes, un company de lletres, en aquestes mateixes columnes, parlava de la dignitat literària. Deia coses de bon sentit i donava una veu d'alerta respecte a la precipitació amb què ixen a la vida literària les consagracions i reputacions. I qui diu de la vida literària podria dir-ho d'altres aspectes de les humanes activitats. Pasteur, als 27 anys d'edat, havia assolit triomfs ressonants; hom, per conveniència i potser també mig per falaguera, li insinuava son ingrès en l'Institut de França. Ell responia: d'aquí deu o quinze anys, si continuo treballant assiduament i amb profit, llavors podré pensar en l'Institut. És a dir, ajornava fins als 40 anys de la seva edat, no precisament d'entrar a l'Institut, sinó de pensar-hi, de captenir-se'n, és a dir d'aspirar-hi. A casa nostra, quants no ens hem sentit gens als vint-i-cinc, als vint, als trenta anys? I mentre ens afanyàvem garrera d'un homenatge, no perdiem un temps preciós de treball?

El treball, la tenacitat de l'esforç, la voluntat, com a impulsors i normes d'una vida fecunda excel·leixen en Pasteur. La voluntat en la vida de Pasteur ocupa el punt central, com és de raó, en el seu desenvolupament: la voluntat, el caràcter, regien la intel·ligència i fent de base de l'home, no és precisament el punt dolç de l'educació?

Però la claredat dona a les obres de Pasteur aquella més neta fomesia clàssica i humanista que assenyalen: claredat de pensament i claredat d'estil; claredat de vida. Aquella divina claredat de l'home de principis; claredat el món interior que es projecta enfora i posa ordre i simplicitat en totes les coses i paisatges.

L'amor, la família, Déu; tres principis, normes segures, en la vida del savi; tres valors morals de primera categoria en la formació de l'home. Un snobisme que s'atorga a si mateix patent de suficiència, volgué sotmetre aquests tres conceptes-realistes al raïonament d'un microscopi experimental; resultant-ne que l'amor és una reacció físico-química; la família, un atavisme; Déu, una fórmula de confort per a la insuficiència racional. Davant d'aquests resultats, hom decreta la insolvència de l'amor, de la família, de Déu.

Però Pasteur, que degué manejar el microscopi amb tanta de solvència, troba, valent-se d'ell, allò que els corifeus de les valors científiques no sabien trobar: les bacteries, els microbis. Més enllà, més endins, més al profund, no sols no se li escapa, sinó que s'hi refermava en les coordenades eternes de les valors morals i dels absoluts: i al fons, Déu.

Els corifeus del materialisme positivista l'increpaven, quan Pasteur negà la generació espontània, i deien que aquesta negació obedia a les idees religioses que sostenia. No, — respongué el savi —, no aneu per aquest camí: deixeu-vos de prejudicis ni d'idees religioses; jo us demostraré el que diu. Pasteur ho demostrà i desfeu per sempre més la teoria de la generació espontània, dogma dels savis. Que féu nosa; i a qui? Van ésser, per ventura, les creences religioses que feren nosa al savi, al conqueridor d'una de les més formidables adquisicions de la ciència; o era la inorendulcia que féu nosa als

adversaris, davant un problema científic? (I em semblava que, donat el to d'aquest escrit, no cal que em deturi a remarcar que no parlo del concepte de Déu ontològicament; del·lo a la teodicea, a la teologia o a l'apologetica aquest tema; parlo de la idea i del concepte de Déu com a valor moral; i com a valor moral l'assenyalo en Pasteur.)

Han estat sovint remarcades les circumstàncies de santedat en què morien a casa nostra homes com: Pòblet, de Montblanch; Maragall, Torras i Bages, Prat de la Riba. Ells morien amb l'una mà estesa als familiars, amb l'altra tenint un crucifix, simplement. De la mateixa manera — l'una mà als seus, l'altra al crucifix — moria el gran Pasteur. Després d'una vida consagrada al treball, a la glòria, a la Pàtria, una santa mort.

Així l'home de principis, que governa els seus dies segons les coordenades inmanentes de les valors morals, governa també el futur destí amb la garantia d'una altra valor moral: la santedat de la mort.

LUIS BERTRAN I PIJOAN

La Conferència de Lausana

Bucarest, 25. — Procedent de Lausana ha arribat el ministre de Negocis Estrangers de Romania. — Havas.

París, 25. — Comuniquen de Lausana a la «Chicago Tribune» que, interviewat Ismet bajà pel corresponent de l'esmentat periòdic, ha declarat que els turcs no abandonarien mai la plaça de Mosul. — Havas.

Lausana, 25. — Telegrafien de Moscou donant compte de què en el discurs pronunciat davant del Congrés dels soviets per Kamenoff, ha declarat que es trobava convençut de què al fi comú de Grècia i Anglaterra es transformaria Turquia en una vasta colònia.

Ha afegit que el Govern dels soviets seguirà essent amic de Turquia mentre mantingui el caràcter d'anti-imperialista, però l'abandonaran a la seva sort si se sotmet als dictats polítics d'Anglaterra. — Havas.

Constantinoble, 25. — Telegrafien d'Angora que Assam bey, tercer delegat turc en la Conferència de Lausana, ha estat cridat a Angora, amb l'objecte que informi davant de l'Assemblea Nacional de la marxa dels assumptes pendents en l'esmentada Conferència.

L'Assemblea decidirà si el delegat turc ha de seguir les deliberacions o retirar-se de Lausana.

En els cicles polítics kemalistes s'exterioritza el disgust per la lentitud amb que la dita Conferència es desenrotlla. — Havas.

Lausana, 25. — El delegat francès, senyor Barrère, s'ha ocupat activament en tractar d'aproximar les dues tesis mantingudes pels senyors Curzon i Ismet bajà, en el que fa referència a la qüestió dels estrets.

Sembla que el senyor Barrère proposarà que els aliats renunciïn a la vigilància de les zones desmilitaritzades, per mitjà dels seus agregats militars. Alavergada, Ismet bajà proposarà també que es renunciï a la garantia individual de les potències, acontentant-se amb una garantia col·lectiva sobre la seguretat de Constantinoble i dels estrets. — Havas.

Lausana, 25. — Hassan, que acaba de marxar a Angora, explicarà la gestió de la delegació otomana en la Conferència, davant de l'Assemblea Nacional.

Aquesta decidirà si s'ha d'arribar a un arranjament o si s'ha de renunciar a la conclusió de la pau, en vista de què els aliats semblen disposats a no consentir cap altra concessió.

Les atribucions de la Comissió de control, sembla que quedaran bastant limitades.

La qüestió de la restitució a Turquia de les illes que reclama, no es determinarà fins a completar l'acord relatiu als estrets. Les bases d'aquest acord seran conegudes segurament el dimarts. — Havas.

Max Linder

París, 25. — Telegrafien de Lausana als periòdics, anunciant que el conegut artista cinematogràfic, Max Linder, s'ha fracturat el braç esquerre a conseqüència d'una caiguda a la muntanya. — Havas.

La legació grega a Madrid

Atoles, 25. — Per raons d'economia ha estat suprimida la Legació de Grècia a Madrid. — Havas.

Atoles, 25. — El ministre d'Espanya ha estat rebut en audiència pel Rei, al qual el diplomàtic espanyol presentà les seves cartes credencials.

Amb aquest motiu es canviaren entre un i altre eloqüents discursos, en els quals es feien fervent vots per la prosperitat d'ambdues nacions. — Havas.

Manifestació anarquista a París

París, 26. — La Federació Anarquista del Sena organitzà una manifestació per a protestar de totes les formes de reacció.

Al manifestació decorregué alguns bulevards, essent dispersada per la policia.

Foren practicades set detencions. — Havas.

Topada de trens a Colònia

Colònia, 26. — En una de les estacions d'aquesta ciutat decorregué ahir una topada de trens, resultant dos morts i 14 ferits. — Havas.

Explosió a Oppau

Netim, 26. — S'ha produït una forta explosió en una gran fàbrica de productes químics d'Oppau. Hi ha nombrosos ferits. — Havas.

L'ajut financer dels Estats Units

Washington, 25. — L'«Herald», tractant de la situació econòmica mundial, diu que el senador Borah ha proclamat la necessitat per als Estats Units de socórrer a les potències europees.

Hem d'intervenir — digué el dit senador — en la qüestió de les reparacions, perquè només així podrem reemborsar els nostres préstecs i preparar els mercats europeus per a donar sortida a la nostra producció agrícola. — Havas.

Washington, 26. — L'esmena del senador Borah invitant al president Harding a convocar la Conferència econòmica mundial ha causat l'escissió del partit irreconciliable, fent prevénir que tota qüestió de participació dels Estats Units en els assumptes europeus donarà lloc a debats apassionats al Senat.

El senador Lodge ha declarat la seva intenció de combatre l'esmena de Borah. — Havas.

Temporal a Anglaterra

Londres, 25. — Segons els periòdics, continua la tempesta, asotant les costes d'Anglaterra. Al Nord-est d'Esòcia cal lamentar nombrosos naufragis d'embarcacions pesqueres. — Havas.

Actitud de D'Annunzio

París, 26. — Comuniquen de Roma al «Petit Parisien» que D'Annunzio ha manifestat la intenció de marxar d'Itàlia. — Havas.

Combats entre feixistes i comunistes

París, 26. — Comuniquen de Roma que han tingut lloc algunes topades entre feixistes i comunistes a Bracciano i alguns barris extrems de la capital.

Hi ha nombrosos ferits. — Havas.

La intervenció del Raisuni

París, 26. — Segons «L'Echo National», el Govern espanyol trobarà serioses dificultats per a obtenir la pacificació completa de les cabiles per intermediació del Raisuni.

Creu el dit periòdic que és molt convenient seguir de prop l'evolució de la política espanyola al Marroc per a buscar en ella profitoses ensenyances per a la pròpia política francesa. — Havas.

Incident a la frontera belga-alemanya

París, 25. — Diu «Le Journal» que a la frontera belguesa cinc alemanys atacaren ahir passada a un sentinella belga, intentant apoderar-se de les seves armes.

Els soldats del lloc immediat acudiren immediatament, aconseguint capturar a quatre dels agressors i aconseguint l'últim fer-se escapol. — Havas.

Els desordres d'Irlanda

Londres, 26. — L'«Observer», parlant dels incessants aldarulls d'Irlanda, diu que mentre no es procuri garantir la seguretat del trànsit ferroviari, serà difícil restablir l'ordre. — Havas.

L'estat de Sarah Bernhardt

París, 25. — L'estat de salut de l'eminent Sara Bernhardt continua estacionat. — Havas.

París, 25. — L'estat de salut de la gran tràgica Sara Bernhardt ha empitjorat aquesta matinada.

París, 25. — L'estat de l'eminent tràgica Sara Bernhardt ha millorat extraordinàriament durant el dia, fins a l'extrem de que la conegudíssima actriu hi pogu ficar-se al llit quasi normalment.

Els mèdics que l'assisteixen declaren que ha desaparegut tot temor de complicació. — Havas.

Mort del duc de Montebello

París, 25. — Ha mort en aquesta capital l'ex-ministre senyor duc de Montebello. — Havas.

La duquessa de Parma

Viena, 25. — El tribunal civil ha estat requerit per a entendre en la petició que li ha dirigit la duquessa Antonia de Parma, mare de l'ex-emperador Zita, perquè entengui en l'acció civil que intenta contra el seu fill polític, el príncep Elies de Borbón i Parma.

La duquessa reclama el pagament de una renda mensual de 137.245 corones per part del príncep Elies, el qual, d'acord amb el disposat en el testament del seu pare, havia d'assenyalar a la duquessa una renda de 20.000 corones or.

El príncep Elies complí puntualment els seus compromisos fins la data de l'armistici, però a partir d'aquesta, cessà per complet de donar aquesta renda a la seva mare política. — Havas.

Els treballadors anglesos sense feina

Londres, 25. — Comuniquen des de Glasgow que el senyor Bonar Law va rebre ahir una delegació d'obrers sense treball, als quals exposà un cert nombre de mesures que proposarà per a remeiar la crisi actual. — Havas.

Els socialistes francesos

Dijon, 25. — Ahir es va celebrar la sessió inaugural d'un Congrés, en el qual s'hi reuniren els representants dels socialistes militant i comunites, exclosos del partit com a conseqüència de les ordres de Moscou, i els membres desitjosos d'abandonar els dictats sovietistes.

Aquest Congrés ha estat organitzat per a constituir un nou partit que es denominarà Unió Federativa Socialista, en el qual s'hi agruparan les fraccions dels partits socialistes i comunites, actualment dispersos. — Havas.

El Nadal a Irlanda

Belfast, 25. — El cardenal Logue, bisbe primat d'Irlanda, ha renunciat a la celebració de la missa de mitjanit a Armagh en virtut del propòsit del Govern de l'Ulster de col·locar un cordó de policia al voltant de la catedral, una hora després del toc de queda. — Havas.

El Nadal del Sant Pare

Roma, 25. — El Papa celebrà la missa de mitjanit a la seva capella privada, en presència dels seus familiars.

Roma, 25. — El Papa va rebre ahir el Sacre Col·legi, el qual li va presentar les seves felicitacions amb motiu de Nadal, llegint la salutació el cardenal degà monsenyor Vannutelli.

El Papa va contestar expressant el seu amor sens fi a les doctrines de Jesús, i va fer una sentida al·lusió als orbes armenis erugials al palau pontifici de Castel Gandolfo.

Acabà el Papa fent vots pel Sacre Col·legi i per la felicitat humana, que deu ésser, no sols exterior, sinó interior, arribant fins als cors, única manera de que hi hagi una pau verdadera entre els homes, sempre guiats per les doctrines de Jesucrist. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimarts, 26 de desembre de 1922

El problema del Marroc

La nota oficial del Consell de Ministres celebrat dilluns sembla respondre a un estat d'opinió evident que s'ha anat formant a l'entorn del problema del Marroc i que recollí i sintetitzà mestriolament el nostre il·lustre amic En Francesc Cambó als seus ja famosos articles de LA VEU DE CATALUNYA.

Si realment la nota oficial del Consell de Ministres significà això; si el Govern està decidit a acabar immediatament la campanya i a repatriar l'exèrcit expedicionari, limitant-se a mantenir a la zona espanyola del Protectorat del Marroc aquelles forces militars que siguin estrictament necessàries per a garantir el compliment dels compromisos internacionals; si el nomenament d'un Alt Comissari civil significa un canvi radical de conducta i el començament de la política que preconitzava En Cambó als articles esmentats, la concentració liberal haurà realitzat una obra plausible.

Es evident, però, que el país veu totes aquestes declaracions amb una notòria desconfiança. La nota oficial del Consell de Ministres no pot esvair totalment els recels de l'opinió, car és massa difusa. Hi ha massa retòrica. Entre la mar escumosa de les paraules hi naufraguen les idees. Tant de bo que no s'hi neguin els propòsits!

La primera cosa que cal fer per a realitzar una tasca definida, és tenir-ne un concepte clar, concret. I això és el que ningú no pot veure ni a la nota oficial ni a les declaracions ministerials que l'acompanyen. D'una banda sembla que el Govern vulgui implantar d'una vegada el famós Protectorat. Però el Protectorat o és una obra essencial de civilització o no significa res. I el mateix Govern, a la nota oficial que comentem, reconeix que hi ha a la Península atencions ineludibles de civilització que cal servir abans de pensar en exercir accions de protectorat a casa d'altri.

Convindria, doncs, ensems per a infondre la confiança que cal en l'opinió del país i per a evitar que actuacions posteriors puguessin desvirtuar-ne l'eficàcia, que el govern definís i concretés el seu pensament i el seu propòsit, amb menys paraules però amb més claretat.

L'opinió del país s'ha pronunciat en forma inequívoca sobre aquest problema. Cal acabar amb el pesombre del Marroc. I cal acabar-hi, no amb paraules ni amb notes oficials, sinó amb fets i repatriacions de soldats. Nomenar un Alt Comissari civil, com a exemple, i negar les llicències de Nadal a les tropes són coses que es contradueixen i la coincidència de les quals no pot contribuir a tranquil·litzar l'opinió del país.

El nou Partit Social Popular i el Nacionalisme

Heu's aquí la declaració del nou Partit Social Popular que inserim com a document informatiu, deixant-la en el seu idioma original:

«El problema Regionalista tiene en España una realidad patente que procede de la Naturaleza y de la Historia; y presenta un apremio tanto mayor cuanto más tardan los gobernantes en darle soluciones.

Conviene depurar el alcance de esta tendencia política.

La llaman unos Regionalismo, otros Nacionalismo; de hecho, en este segundo nombre hay menos coincidencias; existe, además, la opinión de que el Nacionalismo contiene un programa de mayor amplitud autonómica que el Regionalismo; y muchos, consideran aquel simple rótulo como una manifestación separatista.

Nadie niega la lógica de los conceptos Región y Regionalismo, ni la exactitud de estas palabras que respectivamente las expresan; pero Nación y Nacionalismo, tal como los nacionalistas los definen («Nación» — conjunto de ciudadanos habitantes en una tierra continua o en varias tierras aisladas entre sí, en las cuales concurren unos mismos vínculos sociales permanentes, a través de muchos siglos de años; «Nacionalismo» — doctrina política que vindica para cada nación de esas el derecho de regirse por leyes en armonía con su condición social y su tradición) son conceptos filosóficos más complicados, y, por eso, expuestos a mayores disputas de los hombres.

Nacionalismo, genéricamente, no es necesidad separatista; tres naciones conviven en Suiza voluntaria-

mente, gustosamente, bajo un mismo Estado.

En España no hay efectivo peligro separatista; los separatistas que realmente existen, no pueden despertar alarma, pues su separatismo sólo ha consistido en discurrir una utopía poética e ineficaz de felicidad de su país por consecuencia de ser independiente, pero sin razonar, según sociología y economía que tal independencia condujese a esos bienes. Los Regionalistas políticos, gente culta y práctica comprenden que no cabe, sin daño propio, ir contra la Naturaleza, y que la unidad de España, aun omitiendo todo argumento histórico, responde a su naturaleza de península separada del continente, más que cualquiera otra, y a la necesidad de formar un conjunto político fuerte con que lograr el respeto que, no podría asegurar para sí cada uno de sus países hecho independiente. Aun contribuye a la debilidad de España por viejas culpas, la excisión de Portugal. La conveniencia de cada pueblo hispano no está en deshacer la unión española sino en consolidar la unión ibérica, la cual será imposible mientras no sólo el Gobierno, mas la política de todos los partidos gobernantes de España, contengan sólo ejemplos de centralismo asimilista.

Las destemplanzas del regionalismo en los países donde éste existe, son casi siempre reflejos de la intolerancia de la política. Grave responsabilidad tendrán quienes asocien el nombre de España, que es cosa de todos, a la imposición violenta y al reto insultante, que es cosa de ellos.

Corrobora lo antedicho la afirmación hecha por el jefe del Regionalismo o Nacionalismo catalán en su discurso del Teatro del Bosque, precisamente cuando vindicaba el logro del Estatuto, aspiración extremista de su partido: decía Cambó entonces que si en un momento de locura fue-

Als nostres lectors

Les obres de construcció del nou local, on seran instal·lats convenientment els tallers tipogràfics i les oficines de l'Editorial Catalana i de LA VEU DE CATALUNYA, adenanten ràpidament. Confiam que molt aviat ens permetran col·locar-hi la nova màquina rotativa amb tot l'utilatge modern que exigeix un diari de la importància del nostre.

Per a preparar aquestes millores, molt aviat farem pública una iniciativa que tendeix a refermar el nexa existent entre el diari i els seus lectors. Volem que els nostres amics i subscriptors hi intervinguin. Volem que en la nova etapa que comença per al diari, entre LA VEU i el seu públic hi segueixi la compenetració que sempre ha estat una de les nostres característiques més preuades.

Oportunament anirem comunicant els nostres projectes als lectors.

Les Idees i les Imatges

LA FULLA CONDEMNADA

Dosti, certament, lamentable el d'aquesta pobra fulla de platan, arrabassada del puríssim airecel per les ratxes tardorals i forçada al vulgar contacte polsós de la ruta; condemnada, avui, empenya per les primeres denses pluges de l'hivern a pastar-se, consubstancialment i ineluctable, amb l'immund sanguissar!

JOSEP MARIA JUNOY

se posible que las Regiones de España se separaran entre sí, el primer acto de Gobierno de cada país separado sería negociar para volver a unirse todos.

Precisa, pues, al P. S. P. considerar al Regionalismo no simplemente como una tendencia con la cual, porque es fuerte, conviene capitular y hacer concesiones, sino como un modo natural de actuar de un pueblo y de aportar al tesoro común de la política española las virtudes, hasta ahora inaprovechadas, de la personalidad colectiva de cada país. España será más rica en todo orden cuando cada región suya trabaje como tal, siquiera para sí misma, porque inexcusablemente, la asociación de esos resultados obtenidos en una acción coordinada, será una ventaja de la totalidad española.

Las soluciones regionalistas son hoy aceptadas con hechos de Gobierno aun por los mismos gobernantes centralistas que pretenden negar entidad de opinión y de partido política al regionalismo. La plantilla de la Audiencia de Barcelona, el régimen especial de la Universidad de Barcelona, la Mancomunidad de Cataluña, la reglamentación especial del obrerismo en Barcelona, los Cabildos Canarios, la Legislación especial para Ceuta y Melilla, el Código de Marruecos, todo obra de gobernantes españoles del siglo XX, quieren imitar a los fueros y Cartas pueblas de la alta Edad Media, en las Monarquías Cristianas ibéricas de entonces.

Questions socials

EL MITING DE CONTROVERSIA DE SANT ANDREU

Es celebrà a la barriada de Sant Andreu, al Teatre Odeó, el miting de controversia, organitzat per la Unió de Sindicats Lliures.

Va presidir el conegut propagandista Rupert Lladó. Per Ram de l'Alguà, va parlar en Blanyo, sobre els diversos aspectes del problema actual

Els 111.065 soldats del Marroc

El Nadal dels sacrificats

AQUESTS dies de cristiana fraternitat, durant els quals tot hom es reclou dins de la llar, fan més dolorosa l'absència d'aquests joves sacrificats als errors dels ineptes i convertits en veritables víctimes mentre s'escateix la responsabilitat dels homes que han desfet l'encís de llurs vides consagrades al treball honrat.

Es de suposar que no hi haurà una sola llar que en la festa familiar d'aquests dies Sants deixi de dedicar un pietós record a les 111.065 llars que ploren la manca del fill estimat.

No es tracta — com podria suposar maliciosament algun «esprít fort» — d'un cas de bla sentimentalisme. Aquesta guerra impopular no pot compararse a cap de les guerres que sostenen els pobles lliures. Malgrat ésser enemics declarats de l'acció militar cal reconèixer que aquesta és santa quan els pobles van a la lluita moguts per un ideal.

Espanya no. Els mals governants ens han dut al sacrifici com un ramat de bous. I el poble es veu obligat a purgar culpes d'altri fent donació — a perpetuïtat? — de vides i diners.

Al cap i a la fi es tracta simplement d'una aventura colonial que en tots els països civilitzats — ho hem dit mantes vegades — es resol a base de tropes mercenàries, procurant no pertorbar la normalitat de la vida ciutadana.

Com a catalans ens sentim doblement punyits i vexats per la vergonya de sotmetre'ns al lliurament d'homes i diners.

No es cregui, però, que el plet sia únicament de catalans amb l'Estat centralista. Un periodista ben castellà — de Toledo — En Francesc Gómez Hidalgo, acaba de publicar en un popularíssim rotatiu madrileny un article, del qual és el següent paràgraf:

Es menester apelar al estado de fuerzas del mes — datos oficiales no fáciles de conseguir — para poder enterar al país de que actualmente al ocupar el Poder la concentración democrática, las falanges españolas en los campos africanos componen las 111.065 soldados, al mando de tres generales de división y de ocho generales de brigada, con más la proporción natural de jefes y oficialidad. Todo un ejército asolador que, distribuido en un territorio que no llega a ocho mil kilómetros cuadrados, menos de la tercera parte de una provincia española, mucho menos de la tercera parte de la extensión total — 26.000 kilómetros cuadrados —, cuya pacificación nos asignan los Tratados base de nuestra permanencia en Africa, resulta estéril para las consecuencias que se buscan.

I aquest altre paràgraf eloqüentíssim:

Francia pisa y domina, sin política de belicidades, que es antítesis de Protectorado, bastantes más de doscientos mil kilómetros cuadrados de los quinientos cincuenta mil que completan su zona, y la bastan para sostener con brillo la empresa setenta mil soldados... La Nación, que todavía! paga y sangra y llora y muere en silencio, sin demandar cuentas, compara, y sin hallar excusa a nuestra torpe capacidad parece como que reproduce con su desconfianza el epitafio aquel terrible y simbólico del gran tribuno: «Aquí yace la esperanza.»

No diran, doncs, els polítics de Madrid que estem fent campanya nacionalista. Les afirmacions de l'alludit periodista castellà treuen a les nostres tota tendència doctrinària.

Bones festes, amics, companys, compatriotes!... Bones festes! A condició, però, que ens recordem que en terres d'Àfrica els pobres sacrificats hauran celebrat un Nadal ben tràgic i que el nostre silenci ens fa coautors d'aquest atemptat al sagrat de les llars catalanes.

ANTONI MIRACLE

de la sindicació al seu ofici, i de la divisió que han portat els elements de l'Unió, al qual ell havia pertangut. En Moros parlà pels ferroviaris i rebut a En Pestanya, afirmant que no coneix el fons de la professió. Hortel atacà els causants de que es pugui perdre tot el guanyat al Ram de l'Alguà. Planell féu història de l'antiga organització en la qual hi formava part dintre del Comitè General d'estadística, i denuncià grans injustícies. Baratech tractà de l'orientació mundial del sindicalisme, afirmant que les grans organitzacions de tot el món s'orienten en un sentit constructiu.

Laguà Lliteres fixa les normes de conducta pel moment actual. Va dir que un sindicat revolucionari que no faci la revolució, enganya el poble i porta el país a la desfeta. Féu història de les dues organitzacions posades front a Catalunya, defensant al Sindicat Lliure de totes les inculpacions i atacà als calumniadors que no gosaven donar la cara, tot i invitar-los a que responguin de les seves paraules i dels seus actes.

Els elements contraris als organitzadors, van guardar una actitud de respecte i es limitaren tot el temps

a pendre notes de les declaracions dels oradors. No hi va haver cap incident molest.

ELS CUINERS

Es varen reunir els cuiners de Barcelona en Assemblea general, al local social del Sindicat Lliure del carrer de Penent.

Van aprovar l'estat de comptes i nomenaren nova Junta directiva i Comissions de treball. També acordaren facilitar socorsos als parats.

ELS CONTRAMESTRES DEL LLIUERE

La Unió de Sindicats Lliures ha fet circular profusament entre els contramestres, un manifest en el qual explica com ha estat la separació del «Radium», obligada per la comminació de la Corporació general. En ell es diu que no es podia estar conforme en certes arbitrarietats de la dita organització. Declara que al «Radium» com a tal mai el tornaran a admetre. Aoebs dient que es reconstitueix el Sindicat Lliure Professional de Contramestres i es dona ordre a totes les Unions de Sindicats Lliures de Catalunya i d'Espanya, perquè admetin a tots els contramestres, atenint-se a les instruccions que rebien de la Corporació General de Treballadors.

Les converses de París EL NADAL

Serán nepras a París el 2 de gener les converses interrompudes a Londres, preparatòries de la Conferència de Brusselles? Això depèn del resultat que obtinguin les negociacions oficioses que realitza a Londres l'ambaixador francès comte de Sainte-Aulaire, qui, dies enrera, visità París i conferencià amb M. Poincaré.

Els lectors de LA VEU DE CATALUNYA coneixen ja els punts de vista del Cap del Govern francès, reiterats divendres en forma inequívoca a la sessió del Senat amb l'aprovació unànime de l'Alta Cambra. Després de suggerir la conveniència que, mentre durin les converses interaliades, els escriptors o els oradors francesos no signin ni diguin res que, baldament respongui a una idea encertada o generosa, pugui ésser interpretat a l'exterior com un desistiment total o parcial de les reivindicacions franceses, M. Poincaré ha parlat altra volta de la qüestió fonamental de les garanties o penyores que cal exigir d'Alemanya si segueix eludint el compliment de les obligacions que li imposaren els tractats. El Cap del Govern francès al·ludí al privilegi que l'article 248 del tractat de Versalles atorga als aliats damunt els béns i els recursos del Reich i dels Estats alemanys. «Aquest privilegi, pregunta M. Poincaré, és una il·lusió? és un engany?» I afegeix: «Per la meua banda, no ho admeto pas; vull esguardar-lo com una realitat concreta i demanar, doncs, als nostres aliats, com ja ho he fet, que ens prenguen algunes d'aquestes penyores o que ens les deixin prendre en nom de tots». Remarca *Le Temps* amb justa satisfacció que quan M. Ribot s'aixecà i digué que M. Poincaré tenia raó i que, en afirmar que França no volia més moratòries sense garanties, havia expressat el sentiment de tots, els aplaudiments unànimes del Senat demostraren que el Cap del Govern havia interpretat de manera autèntica el pensament del país.

El darrer discurs de Mr. Bonar Law a la Cambra dels Comuns interpretà no menys autènticament l'opinió anglesa. Cal reconèixer, doncs, com insinua *The Times*, que la distància que separa la tesi anglesa de la tesi francesa no ha estat pas escurçada, malgrat la bona voluntat dels estadistes dels dos països.

Quant a la finalitat de les penyores, ha dit M. Poincaré que França no vol anorrear l'Alemanya. «Volem que aquestes penyores (mines de carbó, duanes, etc.) servixin de garantia als nostres crèdits no pagats i servixin alhora com a mitjans de pressió sobre els grans industrials alemanys, és a dir, sobre aquells que a Alemanya, a expenses del poble mateix, detenen la gran riquesa».

M. Poincaré reconeix la necessitat que té Alemanya de contractar un emprèstit. «El pagament del deute de les reparacions, per anualitats escalonades damunt un llarg espai de temps, ofereix greus inconvenients. Ens exposa fatalment a una multitud d'eventualitats, no ens deixa tenir mai una seguretat sobre l'endemà, constitueix constantment una causa de conflicte entre l'Alemanya i nosaltres... Cal, doncs, desitjar que, per llenques successives, l'Alemanya pugui descarregar-se progressivament del seu deute, mobilitzant-lo, pagant bocins de capital en lloc de miquetes d'anualitats, i procurant-se, per a fer-ho, diner a l'exterior». Però «això no vol dir que l'arranjament de les reparacions hagi d'ésser lliurat a les mans dels banquers. Aquest arranjament ha de restar confiat als governs interessats i a la comissió de les reparacions». M. Poincaré alludeix clarament a les rumors que condicionen l'ajut financer dels Estats Units a Europa. Aquest ajut té relació amb els deutes interaliats. I M. Poincaré afegeix: «Una gran part del cost de la guerra per a França esdevé representat pel seu deute a Anglaterra i els Estats Units; no fóra admissible que hagués de pagar el seu deute a aquests països abans d'haver estat indemnitzada dels seus danys».

Davant l'eventualitat que les converses de París no aconseguixin l'acord absolut entre els aliats, M. Poincaré serva una darrera esperança: «Si esdevé que, sobre un punt qualsevol, no arribem a una solució col·lectiva, aleshores ens arreglarem de faiso que aquesta dualitat de concepció no prengui mai la forma d'un desacord i no pugui afèblir ni contorbar les nostres aliances».

Aquesta il·lusió de M. Poincaré no resta pas justificada per la situació internacional. Els discursos de Mr. Bonar Law han estat ben explícits sobre aquest punt concret. Anglaterra no veuria amb tranquil·litat d'esperit una acció isolada de França. Aquesta eventualitat assenyalaria segurament la ruptura moral de l'entesa. I la realitat és que Alemanya no pagarà si els aliats no arriben a un acord absolut; que aquest acord absolut pressuposa la desaparició total de les divergències existents entre Anglaterra i França; i que cap altra penyora, ni la mateixa ocupació militar del Ruhr, podria donar a França ni la seguretat ulterior ni la garantia de pagament que significa la continuació cordial de l'entesa.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Politiques

EN SALVATELLA
I L'AUTONOMIA UNIVERSITARIA

Segons diu el senador senyor Daurella, l'agitació política que domina durant el darrer breu període de sessions de Cortes, va impedir-li explicar la interpel·lació que anuncia, relativa a l'autonomia universitària, va creure oportú a principis de la passada setmana traslladar-se a Madrid, per a conferenciar amb el nou Govern, referent a l'assumpte.

Celebra el senyor Daurella una detinguda entrevista amb el ministre d'Instrucció pública, senyor Salvatella, durant la qual el senyor Daurella exposà les aspiracions de la Universitat de Barcelona, segons els acords adoptats pel Claustre ordinari i l'Assemblea de catedràtics i doctors; i el senyor Salvatella, després de considerar detingudament aquests acords i la justificació dels mateixos, acabà manifestant el seu propòsit de presentar a les futures Cortes un projecte de llei d'autonomia universitària, inspirat en les aspiracions de les Universitats i introduint en el projecte de llei que darrerament estigué pendent de discussió totes les modificacions que es considerin convenientes; i mentrestant, el senyor ministre procurarà inspirar, en un sentit autònom, totes les disposicions que d'ara endavant convingui dictar.

LA MARXA DEL SENYOR ARDANAZ
Dissabte, amb l'express, va marxar cap a Madrid l'ex-governador civil senyor Ardanaz.

L'acomiadaren el governador actual, senyor Raventós, i els representants de les autoritats i alguns amics seus.

Amb ell marxà cap a Madrid, per a passar-hi Nadal, el capità general, senyor Primo de Rivera.

Al baixador del Passeig de Gràcia pujà al tren l'ex-ministre senyor Piniés.

La nit de Nadal s'ha celebrat amb animació extraordinària i enorme gaudiment pels carrers, tranquils i apacibles, sense registrar-se un sol incident desagradable.

A altes hores de la nit, la ciutat mostrant oberts i atestats de públic els centres de proveïments, els comerços de queviures, colmadors i confiteries, oferint l'aspecte d'un immens mercat. En alguns cafès i restaurants hi hagué sopars, segons el costum francès, que es veieren concorregutíssims.

Durant la matinada, la temperatura fou de dos graus sobre zero al Tibidabo, i de set o vuit a l'interior de Barcelona.

El dia de Nadal s'alçà esplèndid i amb un sol magnífic. Encara que, en general, les famílies el celebraven a casa, no obstant, foren en gran nombre les persones que es traslladaren als pinterresos llocs dels afores.

Aquest contingent d'expedicionaris es veié augmentat per una legió de forasters que arribà en els trens del dissabte, per a aprofitar els tres dies de festa, i que va visitar amb predilecció Les Planes, Vallvidrera i el Tibidabo.

Els fúniculars que porten al cim d'ambdues muntanyes circularen materialment atestats de públic.

En canvi d'aquesta afluència de forasters, el tràfec de passatge en les trajectes llargues de les línies fèrries restà aïrat tan paralitzat, que anit passada l'express de Madrid va sortir gairebé buit, puix no portava en els seus sis cotxes més que 29 persones.

Aquest matí, una gran multitud s'ha dirigit al Parc de Montjuïc, per a passejar pels formosos jardins de l'Exposició.

Govern civil

JOC I TEATRES

En rebre aquest migdia als periodistes el governador, senyor Raventós, els manifestà que es preocupava de la qüestió del joc i que a l'efecte havia conferenciat amb diversos autoritats, comptant que dins de pocs dies podria començar les ordres del ministre de la Governació, encaminades a la supressió del joc a la «provincia».

Manifestà també que havia conferenciat amb el senyor Mestre, president de l'Associació d'Empresaris de teatres, expressant-li el desig que els espectacles es tanquin abans de l'any, encara que faria excepcions per als teatres d'òpera, de beneficis o altres solennitats.

El senyor Mestre digué al governador que es reuniria els empresaris per a tractar de començar.

També ha dit el senyor Raventós que s'ocupava de la revenda d'entrades i que procuraria, tot i no perjudicant interessos, que no es perjudiqui a les empreses i no s'abusí del públic.

Finalment ha manifestat que aquesta tarda marxava a Vilafranca per tal d'assistir al xampany que en honor seu li han organitzat els seus amics.

EL GOVERNADOR RECORRENT LA CIUTAT

El governador civil, senyor Raventós, acompanyat del seu fill i del seu secretari polític, senyor Balboa, recorregué abans d'anir nit alguns mercats i alguns teatres del Paral·lel, celebrant l'ordre i la tolerància de les multituds que s'apil·lotaven sense avalots ni baralles.

Els Pomells de Joventut

S'ha publicat el Calendari dels Pomells de Joventut.

Està compost d'una bellíssima triptíca, al centre de la qual hi brilla la Verge Bruna del Montserrat. Son pedestal és l'escut blau-barrat dels Pomells de Joventut. Li ofereixen pomells de flors una gamisella col·lada amb la caputxa i un jovent amb la barretina a l'espatlla.

Li fan costat el gloriós cavaller i marit Sant Jordi, i l'August Pontífex que beneï els Pomells, Sa Santatad Pius XI.

El bloc conté — a més del santoral general i català — un lloc a posta en cada full per a anotar-hi els actes setmanals d'amor a Déu i a la Pàtria.

Completen aquest Calendari muntó de gravats al boix i a la ploma i un seguit d'articles que els pomellistes guardaran com a record.

Es pot adquirir a les principals llibreries i a la redacció d'*«Amfora»*, Angels, 22 i 24.

De Madrid estant

La llança del Quixot

La darrera sortida de l'«A B C»

Si «segundas partes nunca fueron buenas» imagineu com han d'ésser les que són ja quartes o terceres.

Aquest «hidalgó» que ara ha emprat la llança del Quixot — «tota fantasia» segons el verb del poeta — ha enmatel·lat al geni immortal del Boig Diví una follia nova. I s'apressa a fer creure que els gegants no són més que molins de vent.

Es a dir, que capficat amb la lectura en que esmersava «las noches de claro en claro y los días de turbio en turbio» ha sortit a pendre l'aire.

Poc a poc, en comptes de què les seues alenades acaroadores li esvaisin les boires i les terenyines que amb la lectura dels aranzels (en espanyol), i dels articles de Royo i Vilanova, s'havien fixat en el seu cap fins al punt «que se le secó el cerebro», sentia que més i més s'espesia la negra tenebra que havia fet del seu magí paerosa cova.

En cerca de totes les aventures dels camins, cada cosa que albirava se li apareixia com concordat amb aquella dèria o mania, o faiso novella i prostituida d'una divina follia geperosa, que era, de temps enrera, la ferida pestilent de la seva ànima.

Ultra aquest irresistible impuls de la seva errada fantasia, tenia el gust extraviat; es plaia en cteures per la seva corajosa vigoria i valerosa, braó «coronado por el valor de su brazo, por lo menos del Imperio de Trapisonda». En certa faiso podríem, doncs, dir que, en ardenta fúria contra ço que ell anomenava «contraban» espanyol, per a no creure's ell mateix carrabiner — poc plaenta classificació a ulls d'un «hidalgó» — es féu trapisonista, a la manera com el Quijana Quesada o Quijada («que en esto hay alguna diferencia en los autores que de este caso escriben») es féu dir «Don Quijote».

Ja batejat, en canvi, la Trapisonda fou la terra enyorada i promesa.

Però què és el que li ha passat al «A B C»? Quina trapisonda i oridoria i escàndol són aquests?

Després de totes les seves aventures anteriors contra el catalanisme aquesta «sortida» d'ara semblaria inversemblant, si no sabéssim que a la «venta» hi ha un gos.

Aparenta l'«A B C» un separatisme intransigent dient-lo als catalans — segons ell «Espanya entera ho diu a Catalunya» — «o hermanos o extranjeros».

Bé comprenc que aquesta sortida del cavaller aquest no tindrà pas tants comentaristes com aquelles altres del gran cavaller de la Manxa, però crec que serà plaenta avinentesa d'honesta diversió que tractem d'escatir un joc «la razón de la sinrazón» d'aquesta extemporània actitud de l'«A B C».

En la seva esgargamellada impugnació, va unes vegades acompanyat d'un alé profètic i altres es serveix de la inflamada ira, i en tota ocasió el seu argument vol resumir-se així:

«Roto el lazo nacional no habrá promiscuaciones ni equivocaciones. Acabaré España donde Cataluña comienza. Nos separará, como apetecéis, el idioma y el régimen político; pero también nos separará el régimen aduanero. Los buques con bandera española que sustentan el tráfico con América, a costa de millones del presupuesto nacional, partirán de Valencia, descargarán sus mercancías en Cádiz y en Sevilla. Si no queréis el amor español no contéis tampoco con el mercado español. Aceptamos resignados vuestro odio, pero lo aceptamos con este dilema: hermanos o extranjeros».

Parla tot sovint de «los españoles catalanes» i de «los catalanes españoles», del «arancel en español» i altres tòpics molt acostumats en els seus llibres de cavalleria.

Pel que es veu, aquesta Dulcinea d'ara és la Columna de l'Aranzel, i el Toboso és la Duana. (Bé és veritat — co justifica l'adaptació quijotesca del «A B C», que Lepant ha estat Anual).

Doncs bé: Vol dirnos l'«A B C» per quina raó ha resultat l'aranzel tant favorable com ell creu, a la indústria catalana? Home, ni que l'haguessin fet a Castellersol seguint les clausules d'un testament d'En Prat de la Riba! Si la representació de la indústria catalana en la Junta d'Aranzels i Valoritzacions era una minoria ben remarcable, reeixí a conjuminar els

aranzels de tan profitosa faiso per a Catalunya, què cal pensar dels altres elements que l'integren? Aquesta mateixa pregunta formulava ja fa uns mesos, en les mateixes columnes de l'«A B C», un home tan poc sospitós de catalanisme com en Sinesí Delgado.

Per a contestar-la no hi ha més que dos camins: o aquells elements no representatius de Catalunya eren d'una incapacitat tan manifesta que es deixaren vèncer per una minoria tan evident o cediren per tal que cada u pogués reeixir compensat en l'interès particular, no col·lectiu ni «regional» — però dintre de faiso que l'«A B C» no s'enutgi — que era la llur significació i la llur raó d'ésser a la Junta. Quina d'aquestes dues explicacions plaui més a l'«A B C»? Pot triar la que vulgui. Qualsevol d'elles haurà de portar-lo a la conclusió de l'absurd de «la razón de la sinrazón que su razón hace» a la Junta, a l'aranzel i a Catalunya.

Deixant això de banda, i pel mateix procediment pot entendre l'«A B C» tot el que ha esdevingut amb referència al separatisme.

Si en la política general d'Espanya, el catalanisme, el desig autonomista palesat pels seus directors topant amb la incomprensió i la torpesa dels governants espanyols, ha fet possible que s'arribés a un estat de coses en el qual l'«A B C» pot coincidir — des d'un altre punt d'albir — amb les teories defensades pel senyor Macià i els que el segueixen — i que són tan lícits i respectables com qualsevol altres — no hi poden haver més que dues raons molt semblants a les que suata retroiem en parlar dels aranzels.

Aquí com allí l'erro, la manca de comprensió, el no voler entendre's amb aquells que eren entre l'estridència, la ceguetat, el punt mig llumí, nés, acienat, han produït enfront d'un catalanisme insultat, menys preat i desatés, un separatisme intransigent, i davant d'una vexació constant una recerca de llibertat.

No cal que el nou «desafador de entuertos» hi cerqui altres explicacions. La seva aventura, a més a més té tota la tradicional ineficàcia avinent. A qui vol convèncer? Als catalans? A qui vol ajudar? Als separatistes? Al·la, quin sia el seu propòsit em sembla que lluitarà endebades. Els molins de vent no l'aixecaran pas a les estrelles, com somniava Cyrano, i els gegants a penes si el veuen debates, malferrit i malret, entre les ales gravolants. No s'encaiparà a Catalunya, elbalsam de Fierabias no interessa per a l'aranzel. Catalunya per damunt de tot, és filla d'ella mateixa, i en l'esdevenidor, siguin quins siguin els seus destins, sabrà ésser mare de la seva pròpia eternitat.

Demés, crec que l'actitud de l'«A B C» és una errada estratègica. No veure pas, insistint en ella que, com creu, referint-se a tot allò de la duana i els barcos i València i Sevilla i «hermanos o extranjeros», que «Espanya entera se alzarà como un solo hombre para imponer esta política a sus gobernantes remisos, cuctos y transigentes».

I no serà pas en tots els casos per amor a Catalunya, encara que aquí n'hi ha en molts indrets, volar aquest cel meravellós de Madrid en aquesta ciutat amable, sana i plena de gràcies que, all no ha estat prou a calmar l'excitació de l'«A B C». No. Serà també perquè la primera cosa que cal tenir per a convèncer és la noblesa de la sinceritat. I aquesta és la diferència que hi ha entre el cavaller Don Quixot i l'«A B C».

En el capítol primer de la seva obra immortal i meravellosa Cervantes parla dels preparatius duts a cap per Don Quixot per a sortir al camp en cerca d'aventures. I, entre altres coses, diu aquestes: «... de cartones hizo un modo de media celada, que encajada con el morrión, hacía una apariencia de celada entera. Es verdad que para probar que era fuerte y podía estar al riesgo de una cuchillada, se sacó su espada y le dió dos golpes, y con el primero y en un punto, deshizo lo que había hecho en una semana...».

Això que esdevingué al cavaller de la Manxa no li haurà esdevingut també a aquest nou Cavaller de la Trista Figura?

Rafel MARQUINA

22-XII-22.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 26, 2 tarda.
Després dels acords del Consell celebrats ahir, i del qual s'ha publicat una nota explicativa de l'actitud del Govern en els afers del Marroc, molts periodistes han acudit a la Presidència, desitjant escoltar els comentaris que el marquès d'Alhucemas posés a les decisions adoptades pel Govern.

En ésser rebuts pel marquès d'Alhucemas, aquest, després de saludar-los, ha dit:

—Anit passada, després de l'act celebrat a l'Palau, en honor del cardenal Reig, he tingut ocasió de parlar extensament amb el Rei.

Com és natural, vaig informar-lo del resultat de les deliberacions mantingudes el Govern amb el general Burguete, i dels acords recaiguts sobre el problema del Marroc.

També li vaig llegir la nota que començava el criteri del Govern en l'afar i les raons que tenim per a adoptar tal línia de conducta.

El Rei quedà ben informat de tot el que es relaciona amb el problema del Marroc, així com del nomenament d'Alt Comissari i de l'acceptació del senyor Villanueva; i, com que no tenia adreces per a sotmetre a la signatura, no aniré al Palau a despatxar.

Per aquesta causa m'he estat tot el matí al meu despatx, resolent assumptes de tràmit.

D'altres coses, no hi ha res, i la tranquil·litat és completa a tot Espanya.

Precisament acabó de parlar per telèfon amb el subsecretari del ministeri de la Governació, qui m'ha dit que per primera vegada, d'ençà que ocupa el càrrec, s'ha donat el cas de transcorrer vint-i-quatre hores sense rebre's un sol telegrama de províncies.

Això no pot ésser més satisfactori. En canvi, jo he rebut ací, a la Presidència, alguns telegrams de diferents llocs.

Un d'aquests telegrams l'envia l'alcalde de Bilbao, saludant-me amb ocasió d'haver-se celebrat a la capital de Biscaia la tradicional festa en commemoració de l'aleixament dels sisis.

L'alcalde de San Fernando me'n trameta un altre que no és tan satisfactori, si bé, per fortuna, no dona compte de cap fet greu.

Aquella autoritat em comunica que se li ha presentat una comissió de pescadors, per a manifestar-li què, quan passaven per davant de Sancti-Petri les naus pesqueres en les quals anaven aquells pescadors, el furios temporal feu anar a fons tres de les petites embarcacions.

Per sort, i malgrat la forta mar, els tripulants d'aquelles barques pogueren ésser salvats per llurs companys.

Les altres naus, després d'esforços titànics i d'algunes hores de lluita contra els elements desfermats, pogueren arribar a la costa, encara que rendits i extenuats.

En terra se'ls prestaren els auxilis oportuns.

El president ha parlat, després, de l'anunci al Consell al Palau, manifestant que serà presidit pel Rei, i que serà el divendres, en lloc del dijous.

El marquès d'Alhucemas no ha explicat les causes d'aquest ajornament.

—Demà, dimecres, — ha dit el president — com ja saben, celebrarem els ministres l'anunci al Consell al departament d'Estat, dedicat als senyors Villanueva i general Burguete.

Un cop acabat l'esmorzar i quan els senyors Villanueva i general Burguete se'n hagin anat, els ministres ens reunirem en Consell, allí mateix, a l'Estat.

En el Consell ens dedicarem a despatxar bastant d'expedients que han quedat sense resoldre dels anteriors Consells, ja que aquests foren dedicats exclusivament al problema del Marroc.

També canviarem impressions sobre els assumptes que hagin de portar estudiats al Consell del divendres.

El president, dirigint-se als periodistes, ha preguntat:

—L'opinió, com s'ha pres el nomenament del senyor Villanueva per a Alt Comissari del Marroc?

—Els periodistes han trigat un moment a contestar.

—Un dels reporters, interpretant el comentari dels periodistes, ha replicat:

—No es podrà queixar de la premsa.

—No'm queixo — ha contestat el president — crec que ningú podrà dir que no haguim estat sincers respecte de la claredat; ací hi ha la nota oficial d'ahir per a comprovar-ho.

Tenim la satisfacció de dir que les idees que com a bandera ens serviren en la nostra campanya de propaganda i abans d'ocupar el poder, han estat portades a la pràctica i complertes.

Ara veurem els resultats, encara que tenim confiança en les nostres decisions.

—Quan marxarà al Marroc el senyor Villanueva?

—Aviat. Aquesta tarda hi conferenciaré. Suposo que marxarà la setmana propinent.

D'ESTAT

Madrid, 26, 3'15 tarda.

Aquesta matí han conferenciat amb el ministre d'Estat l'ambaixador dels Estats Units i l'ambaixador d'Espanya a París, senyor Quiñones de León.

La conversa amb aquest últim ha versat sobre els assumptes del Marroc en relació amb els acords del Consell d'ahir i amb el desig que per al dia de demà realitzin a l'Àfrica una acció conjunta França i Espanya.

FIRMA REGIA

Avui han despatxat amb el Rei els ministres d'Hisenda i Governació, posant a la firma decrets dels dos ministeris.

Els de Governació es refereixen a ascensos i nomenaments en el cos de Telegrafs.

REEDUCACIO D'INVALIDS

Aquesta nit marxa a l'estranger la comissió que formen els doctors Decréix i Moya i el senyor Madariaga, encarregats pel ministeri del Treball d'estudiar el que s'ha fet fora d'Espanya a favor de la reducció d'invalids, per tal d'aplicar-ho a Espanya.

DE LA CATASTROFE FERROVIARIA
El director d'Obres públiques ha dit avui als periodistes que, segons li comunica el subdirector, senyor Valenciano, la catàstrofe d'Ontenent ha estat deguda a no funcionar bé els frens.

Si és per això, se n'instruirà expedient contra els guarda-frens del tren militar.

—Sembla que les autoritats militars — ha dit un periodista — han començat a instruir sumària.

El director d'Obres públiques s'ha limitat a contestar que d'aquest afer no en sabia altra cosa que el que havia publicat la premsa.

DESCARRILAMENT

Segons telegrama rebut en el ministeri de Foment, ahir, a conseqüència d'una ensulsiada de terres, descarrilà l'express de Castejón a Bilbao.

De l'accident en resultaren tres viatgers ferits lleus.

La via trigara dos dies a restar lliure.

MANIFESTACIONS D'EN GASSET
El senyor Gasset ha confirmat davant dels periodistes les notícies facilitades pel director d'Obres públiques referent a la catàstrofe d'Ontenent.

Després ha repetit el que va dir el dissabte, és, que l'Estat roturará els terrenys infestats per la llagosta per compte de llurs propietaris, si aquests no ho fan abans.

Referint-se al nomenament del senyor Villanueva per a l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, ha dit que això no és sinó un pas donat en harmonia amb el programa exposat per la Concentració lliberal en les seves campanyes.

El ministre ha acabat dient:

—Aquest és el moment que sigui una antiga frase meua, en la qual deia: Per al Marroc, allò que sobre a Espanya, i no per a Espanya allò que sobre al Marroc.

DEL PALAU

Avui s'ha fet, a la Sala de Columnes del Palau, el repartiment de robes als pobres de les parroquies de Madrid.

—El monarca ha rebut nombrosa audiència.

EL GENERAL BURGUETE

El general Burguete ha estat avui al regí al·lèsser.

A la sortida ha dit als periodistes que havia complimentat al Rei.

—Vostè se'n torna al Marroc? — li ha preguntat un repòrter.

—No he d'anar-hi a fer res. Dilluns me n'hi tornava, però el Govern em va pregar d'ajornar-ho, i ahir em va sorprendre amb el nomenament del meu substitut.

—No anirà a donar possessió del càrrec al senyor Villanueva?

—A mi no m'han dit res. Per tant, no he de fer res.

PARLA EL MINISTRE DE LA GUERRA

El ministre de la Guerra, contestant a preguntes dels periodistes, ha dit que la nota del Consell d'ahir era prou explícita per a no admetre ampliació.

Ha afegit que demà en el ministeri d'Estat celebrará una conferència amb el general Burguete i el senyor Villanueva.

Avui he conferenciat amb el senyor Alba.

En aquesta conferència hem especificat l'organització que s'anunciava en la nota oficial del Consell.

—Podria avançar-nos res de l'organització militar?

—Per delicadesa no puc dir res. Després, la «Gaceta» anirà publicant els nomenaments.

He terminat contestant a una pregunta d'un periodista, dient que ignorava si el general Burguete empenyia aviat un viatge a l'estranger.

LA CAMPANYA SEPARATISTA D'A B C

Recollint el que diu un article que amb la signatura d'«Un il·lustre parlamentari» s'ha publicat, manifestant «A B C» que la hipòtesi que la seva campanya sobre el separatisme català és per a servir una inconfessable maniobra política, sols mereix el menyspreu, i afegeix:

Es cert que en els nostres articles hem parlat de la Unió Monàrquica Nacional, grup polític i parlamentari que ha intentat oposar l'espanyolisme pur de tots els qui el formaven a la maniobra catalanista.

Creiem sincerament que el problema ha superat ja els límits de les agrupacions polítiques. Hauria estat debades fer recordar com al patriòtic esforç d'aquest grup no hi han correspost la majoria dels polítics espanyols que preferiren enganyar-se acceptant la transitoria benevolència i complacència del senyor Cambó i els professionals dels distints matèries del catalanisme.

El fet de no tenir esmena els partits polítics, és un factor que no pot influir en el problema que nosaltres hem venut.

Ens hem dirigit a la consciència nacional després de 15 anys d'una lluita tenaç per a evitar la desmembració de Catalunya, l'expulsió de l'idioma espanyol de Catalunya, l'emmatzinament de la consciència catalana, enganyada vilment i suggestió amb un odi injust a quant significa la paraula Espanya.

Es un problema d'opinió i no de política el que hem plantejat.

Hem dit a Espanya: hi ha dues Catalunyaes: una que posa a la seva espanyolitat un preu més car, vil; una altra Catalunya que no s'inquieta, que no s'indigna, que deixa fer, que no ofega el crit de «Miera España» a la gola d'un sorgeix. Si aquesta Catalunya espanyola s'aixequés i complís el seu deure, desapareixeria en un dia el separatisme.

Aquella Catalunya que comença en els autonomistes parves i acaba en els nacionalistes exaltats, vol que Espanya li cedeixi tots els organismes d'un Estat independent, menys la sobirania reial, la diplomàcia, l'exèrcit i la xarxa duanera.

Amb aquest règim, Catalunya, tindria un parlament propi i demés representació al Parlament nacional. Això és, Espanya no interdiria en els assumptes de Catalunya, però Catalunya interdiria en els assumptes de la resta d'Espanya; el senyor Cambó podria ser ministre de la Corona a Espanya i governar Espanya, i en canvi tot espanyol que no fos català seria estranger a penes trapigués les línies de Lleida i Tarragona.

A això es preté anar amb aquesta variada tàctica de afalags, de brusquets, de violències, d'injúries i calumnies que formen el front des de LA VEU a l'Estat Català.

Insisteix en què si la consciència catalana espanyola desperta enfront al separatisme, el problema serà fàcilment resolt; però si la consciència espanyola no desperta vigorosa a Espanya, tota l'actuació dels governs no servirà sinó per anar caminant lentament a tristes solucions.

LA PROPOSTA DEL MINISTRE DE LA GUERRA

Madrid, 26, 5'15 tarda.

Anunciava mel dissabte que entre els ministres s'havien repartit unes quantilles del senyor Alcalá Zamora en la qual aquest havia sintetitzat el sentit de les lliberacions en relació amb el pla que ha de seguir en les dues zones del protectorat del Marroc.

Abarca la proposta extrema d'ordre polític, administratiu i militar. Els principals són:

Desarmament de les cables, formació d'un exèrcit voluntari europeu amb caps i oficials espanyols, creació de tropes auxiliars indígenes, amb oficialitat espanyola, reserves estratègiques en les poblacions litorals més properes al Marroc, repatriació sobornària a les necessitats del moment, manteniment de les línies militars a la zona oriental amb tota classe de garanties de situació per a la seva major eficàcia, irradiació tres o poblacions fins aconseguir la de la nostra influència des dels centropacífic i convivència amb els indígenes.

L'examen de tots aquests punts proporcionarà al Govern un intens treball.

Seràn múltiples les conferències que han de sostenir els senyors Alba i Alcalá Zamora amb el senyor Villanueva.

Precisament ara es troba a Madrid l'ambaixador d'Espanya a París, senyor Quiñones de León, qui conferenciarà amb el ministre d'Estat sobre el particular.

ESTRANGER

L'ocupació eventual del Ruhr

Paris, 25. — El «Matin», tractant de la reunió celebrada ahir al Quai d'Orsay, diu que el Govern francès mantingué ferm el propòsit de fixar tots els detalls de l'exploitació de la vora esquerra del Rin i el consegüent establiment del cordó duaner entre el Ruhr i el Reich, com a única manera d'assegurar el compliment dels deutes alemanys.

Quan a la intervenció militar, aquesta no seria més que en la mesura estrictament necessària per a la protecció de funcionaris i enginyers, per manera que l'operació fos realitzable amb el mínim d'homes i de diner.

Segons l'«Echo de Paris», les deliberacions ministerials tractant d'aquest assumpte, duraran la major part d'aquest setmana. — Havas.

L'actitud dels Estats Units

Nova York, 25. — Segons l'«Herald», el president Harding no es mostrà partidari de la convocatòria de la conferència econòmica mundial. — Havas.

Paris, 25. — Segons el corresponent del «Matin» a Londres, el gabinet bricol·labora en l'establiment de la duaneta no s'oposarà en consentir i fins na del Ruhr, encara que en el cas de que tal mesura semblés com a resultant d'un nou ultimàtum. — Havas.

Incident a Colònia

Paris, 25. — Segons els diaris d'Estrasburg, al cap del pont de Colònia, l'inspector de duanes alemany ha detingut el capità francès Maillet, sots pretext de què feia contraban. Els alemanys s'han negat a posar en llibertat provisional el capità francès, malgrat d'haver ofert un milió de marcs de garantia. — Havas.

L'afar de les reparacions

Paris, 25. — El senyor Poincaré, el senyor Barthou, alguns ministres i nombrosos tècnics, examinaren ahir el problema de les reparacions, estudiant especialment la qüestió de les garanties, i més detingudament lo relatiu a les remeses de nitrogen demanades a Alemanya. — Havas.

Paris, 25. — En la reunió de tècnics celebrada ahir, el senyor Gillet exposà els resultats de la seva gestió prop del Govern de Berlín, i les dificultats amb què h'atopat. — Havas.

La Universitat de Gant

Brussel·les, 25. — Algunes personalitats eminents del comerç, de la indústria i de la banca, pertanyents als més diversos i variats sectors de la política, han constituït un grup

que es proposa reunir els cabals necessaris per a crear a Gant una Universitat francesa, lliure. — Havas.

Brussel·les, 25. — Fins a la data, s'han recaptat ja molts milions per a la creació de la Universitat francesa lliure, que es tracta de constituir a Gant. — Havas.

Boda aristocràtica a Xile

Santiago de Xile, 23. — Ahir se celebrà al palau del Govern la boda de don Agustí Alesuandri, fill del President de la República, amb la senyoreta Raquel Bessa, donant-los la benedicció l'arquebisbe de la capital. Assistiren a la cerimònia el cos diplomàtic i milers de personalitats de la política, banca, comerç i alta societat xilena. — Havas.

Desgràcia d'aviació a Trent

Trent, 25. — Ahir i durant unes maniobres militars, toparen dos avions, resultant un pilot mort i un altre greument ferit. — Havas.

BARCELONA

Futbol

El segon partit internacional jugat aquesta tarda pel Magiar Testayallorlok i el F. C. Barcelona ha ofert les grans emocions que l'interessant partit d'ahir feia esperar.

Tots dos equips han estat colossament admirables, acabant la lluita amb un empat.

L'àrbitre ha estat ovacionat moltes vegades pel seu procedir just i exemplar.

Musicals

AMICS DE LA MUSICA

Dijous vinent, aquesta entitat donarà el seu sisè concert al Palau de la Música Catalana, en el qual, ultra l'estrena de l'obra de N'Eduard Toldrà, «Sis sonets per a violí i piano», que li acaba d'ésser premiada en el Concurs Patxot, es donarà l'audició dels Cicles pianístics d'En Frederic Mompou, «Impressions Intimes», «Escenes d'infants», «Suburbis» i «Cants màgics».

Per a l'execució d'aquestes obres d'En Mompou — en sa major part primera audició a Barcelona — els Amics de la Música s'han proposat donar la valuosa cooperació del notable pianista francès, F. Motte-Lacroix, que fou l'interpret ideal — segons la crítica parisenca i el propi autor — de les obres delicades i exquisidament subtils del nostre jove i distingit músic.

La personalitat artística d'En F. Motte-Lacroix, la desoriu en ben pocs mots el crític de «Comœdia», l'important diari francès, Paul de Fleur, en parlar del recital que aquest pianista acaba de donar a la Sala Erard, de París:

«M. Motte-Lacroix és en plena possessió de la seva personalitat. És un artista madur, en el qual els dons naturals de la sensibilitat i la tècnica es completen harmoniosament. El seu «parlar» és romàntic, però d'un romanticisme en el qual la sinceritat de pensament no hi ha deixat al·lirar el menor emfasi».

Es un pianista que sap dominar la seva força i per això mai la brutalitat apareix; sempre la tundes més fina i l'elegància més delicada són emprades per ell, com per exemple l'expressió de les «Mazurques» de Chopin, i la «Suite» de Roussel, que li ha donat un esplèndid seguit de sonoritats.»

Procedent de Berlín ha arribat l'eminent concertista de violoncel·l N'Antonio Sala, i entusiasta patriota, el qual ve disposat a realitzar l'ofertament fet amb moti de la seva darrera estada a aquesta ciutat de donar un concert amb la finalitat d'instaurar un premi destinat a pensionar el nostre jovent d'ambdós sexes posseïdors d'aptituds musicals i mancats de mitjans per a poder cursar els estudis necessaris.

Els Esports:

F U T B O L

WIENER SPORTKLUB - EUROPA (Camp de l'Europa)

Wiener, 4; Europa, 0 (primer partit)

Dels equips estrangers que han desfilat pel camp de l'Europa, indubtablement, el Wiener, és el que ha donat la sensació de posseir una tècnica superior a l'equip local. No és una meravella, no produeix la sorpresa d'una eficiència transcendental i insospitada; però el seu actuar resol d'una manera tan pràctica les accions ofensiva i defensiva, és tanta la rapidesa amb que es mou i acut tan amament a aprofitar les ocasions favorables i a salvar el perill en les crítiques, que, davant d'un adversari poc avesat a desplegar diverses tàctiques, el seu triomf serà sempre indiscutible.

Tenim entès que, en el campionat austríac d'enguany, ocupa el Wiener l'octau lloc; però vol dir que la veritable representació del joc vienès, lògicament, no pot ésser-li atorgada; amb tot, hem de confessar que la qualitat del que ens ha demostrat és d'alta categoria i, en conjunt, d'apropiable ensenyament per als nostres jugadors.

Hem dit que el triomf del bàndol austríac serà sempre indiscutible, davant d'un adversari poc avesat a desplegar diverses tàctiques i, en aquest fet, rau l'adequació de l'Europa. L'onze europeu, ho havem repetit maintes vegades, confon l'homogeneïtat amb la uniformitat; està tan pagat del seu conjunt harmònic que, en demanar-li les circumstàncies un canvi de molla, el cap li roda, s'esvera, es desconcerta i, en aquest desplaçament, esdevé una vulgaritat inversemblant. Així, en aquest partit, no negarem que, amb tot i que l'Europa s'hagués produït d'una manera més enraonada, podria haver estat, dels austríacs, el triomf; però de ventut a derrotat la diferència és molt sensible. I l'Europa, per manca-li el tremp vigorós de l'audàcia, no pogué ni va saber evitar la derrota.

Comença l'encontre amb un davall de passades curtes i ràpides dels austríacs, els quals ens donen la impressió d'una força coordinada i temible. Els nostres no arriben a competir-se i, a la tum-tum, s'oposen deficientment a la iniciativa del contrincant. Aquest s'adona que se les deu amb un equip qui sap-lo enfartegar i refrana els ímpetus, esdevinent el joc, mogut; però sense emoció. En Poovolny, un interior esquerre formidable, és el primer d'encolomar la pilota a la xarxa local, fent el primer temps amb un gol a zero a favor del Wiener.

En els primers moments de la segona part, escomet l'Europa vigorosament, emprant millor joc que en la primera; però aconsegueixen els austríacs un segon gol, per mitjà d'en Kanhauser II, i, això, en lloc d'esperonar-lo, el desanima i l'afebleix, circumstància que aprofiten els vienesos per a refermar la victòria amb dos gols més, entrats per en Poovolny i Bauer.

De l'equip visitant, els millors, el porter, i la línia d'atac: mitjos i defenses, infatigables; però irregulars. De l'Europa, es distingiren en Pellaó, Julià i Pellicer. Els altres, deficientes.

Els equips s'altaven així:
Wiener: Kanhauser I, Beer, Fensel, Lowach, Zanke, Viank, Baüer, Thimier, Kanhauser II, Poovolny i Giebisch.
Europa: Bordoi, Serra, Vidal, Balaciart, Pellaó, Artius, Pellicer, Julià, Cros, Olivella i Alcácer.

Àrbitre En Villena, deficientment.

Wiener 1; Europa, 3 (segon partit)

Un dels factors que més s'hauria de tenir en compte en els partits internacionals és el que té referència a l'àrbitre. Un àrbitre parcial, incompetent o inepte desvirtua per complet el caient d'un encontre i engendra el dubte de si el vençut o el vencedor no és, només, gràcies a la forma amb que aquell ha regulat la lluita. En aquest segon partit entre vienesos i europeus, indiscutiblement el bàndol local, sobretot en el primer temps, estigué a un nivell molt superior al seu contrincant; però és de fer constar que l'actuació detestable de l'àrbitre va influir en la mo-

ral del bàndol austríac, fins al punt que, aquest, arribà a desconcertar-se visiblement, davant els continuats fallos arbitraris d'aquell. Potser sigui aquesta la causa primordial que en fes aparèixer el Wiener molt inferior a com en el primer partit se'ns revelà. La línia d'atac, la més completa i eficient del bàndol visitant, no encertà a donar a la seva actuació aquell grau d'eficiència de que féu gala el primer dia, perdent per excés d'ímpetuositat i, algunes voltes d'individualisme, ocasions magnífiques per a millorar el resultat; els mitjos, malgrat la seva decisió, no passaren de discrets, exceptuant el dreta, que es va comportar heroicament; la defensa, més segura que en el primer partit, i el porter, si bé va salvar situacions compromeses, amb vista i estil impecables, no va estar tan afortunat com el dia anterior.

L'Europa, afavorit gairebé sempre per la incompetència supina de l'àrbitre, es va llançar des del primer moment a rescabalar-se del desastre de primer partit, brindant-nos una primera part excel·lent, durant la qual, sense defalliment i donant mostres de que l'amor propi l'empenya, anul·la, gairebé en absolut, el joc de l'adversari, obligant-lo a una defensa desesperada. En el segon temps, es canviaren els papers, desentrotllant-se la lluita continuament, al camp europeu; però el domini austríac no va tenir eficàcia, en primer terme per l'atabalament dels atacants i en segon lloc, per la defensa estúpida efectuada per l'Europa.

Tots els gols foren marcats en el primer temps. El primer, pels austríacs, d'un cop de cap d'en Kanhauser II; el segon, fou obra de l'Alcácer, i el tercer i quart, d'en Cros.

L'equip austríac es va presentar així: Kanhauser I, Beer, Yenfel, Viank, Zanke, Lowak, Thimier, Kanhauser II, Karl, Poovolny i Giebisch.

El de l'Europa l'integraren: Bordoi, Ortí, Vidal, Bonet, Pellaó, Artius, Pellicer, Julià, Cros, Olivella i Alcácer.

L'àrbitre fou el senyor Cartarinas.

M. T. K. — BARCELONA (Camp del Barcelona)

M. T. K., 0; Barcelona, 0 (primer partit)

En abandonar el públic el camp del Barcelona, finit l'encontre, la impressió general reflectia la desil·lusió que l'actuació del ponderat camp d'Hongria havia produït. Indubtablement, el M. T. K. és un bàndol formidable, d'una tècnica meravellosa i d'una força de penetració irresistible; però l'execució del seu pla ofensiu és tan extremadament calculada i lenta en el centre de les línies que la mobilitat de les mateixes només s'efectua per les ales, fins a tal punt que, en infinites ocasions, esdevé el joc aturat, com si, exceptuant el jugador que porta la pilota, els altres components del bàndol hongarès, fossin una senzills espectadors. Altres vegades, com antitesi a la norma apuntada, tota la línia atacant es llença com una allau desbordada, enfonsant tots els obstacles que s'oposen al seu pas; però en rematar la situació creada, no s'hi veu la precisió que ha de donar-li eficàcia. El que més imposa de l'equip hongarès és la formidable complexió atlètica dels seus components i, com a qualitat remarcable, la col·locació matemàtica en que se situen, ço que fa que amb un esforç mínim de mobilitat, el rendiment conjunt esdevingui d'una plenitud sobirana. Però al nostre públic li plau la nerviosa mobilitat, les escomeses ràpides i fulminants, i com que no és aquesta la tònica del M. T. K., per això el seu actuar lent i pesat va causar general desencant. Pugué admirar-se, però, un equip de gran classe, dominador prodigiós de la pilota, mestre consumat en l'art de combinar primorosament amb passades de totes marques; d'un joc de cap magistral i desconcertant; però... tot plegat sense provocar el més petit entusiasme.

Va dominar llargament i en moltes ocasions d'una manera absoluta. En Schaffer i l'Orth engegaren qualques xuts formidables, que en Bruguera repel·li sempre magistralment.

El tan ponderat Schaffer, a nosaltres, no ens convenç. En canvi, el porter, Plattko, se'ns revela senzillament imponderable.

El Barcelona, defensivament, estigué a gran nivell; però en l'atac completament desballestat. Només quan empra joc ras, que és el que calia, féu alguna cosa magnífica. L'heroi de la tarda fou en Samitier; efectuant jugades inversemblants, que li valgueren sorolloses ovacions, i en més d'una ocasió, va actuar de providència, salvant situacions mortals. En Bruguera va tenir una tarda friolera, el mateix que en Planas i en Surroca, malgrat algunes filigranes inoportunes, efectuades pels dos primers, que podien resultar de greus conseqüències. Els altres, voluntariosos, però poc afortunats.

Resumint: un partit de molta tècnica; però mancat, en absolut, d'emoció; com a exhibició, excel·lent; com a lluita, en la qual s'ha de decidir la supremacia d'un dels contendents, completament incolor i anodí.

L'àrbitre holandès, senyor Boas, va regular la lluita d'una manera meravellosa; la seva actuació, va donar, sempre, la sensació d'autoritat competent, equànime i justa. En diverses ocasions els seus fallos foren xaradorosament aplaudits pel públic.

Els bàndols contendents foren representats pels següents jugadors:

M. T. K.: Plattko, Maudi, Kovács, Kertész, Vyu, Vago, Volnar, Orth, Schaffer, Siklössy i Opatá.

Barcelona: Bruguera, Planas, Surroca, Torralba, Sancho, Samitier, Vinyals, Píera, Gràcia, Argemí i Sagi-Barba.

VEREIN FUR RASENSPIELE - ESPANYOL (Camp de l'Espanyol)

Primer partit, Rasenspiele, 3; Espanyol, 1. — Segon partit, Rasenspiele, 2; Espanyol, 1

Convé afirmar, a títol de sincera imparcialitat, que el bàndol alemany que l'Espanyol ens ha fet conèixer, no constitueix cap vulgaritat; però no és menys cert que no és cap potència per a vèncer l'Espanyol en els dos partits. Els campions del Rin són forts, àgils i combinen amb molta perfecció; però, en obligar-los al joc alt, van completament esmampats. L'Espanyol no volgué adonar-se d'aquest defecte del seu contrincant, sinó que s'amotllà a la modalitat d'aquest, i en fer-ho cometé un error lamentable de tàctica, que li va ocasionar les dues derrotes. Ultra això, els jugadors espanyolistes tingueren dos dies funestíssims; ni l'atac, ni els mitjos, ni la defensa estiguieren, de bon tros, al nivell que, altres vegades, han assolit. L'únic jugador realista que es va comportar heroicament, fou l'Elías; però la seva tenacitat i els seus repetits esforços, en cap moment, no foren secundats pels seus companys. D'una manera fulminant, aconseguiren, el primer dia, els tres gols, els germànics; en el segon, trobaren més resistència, arribant a empatar; però una falla lamentable d'en Montesinos els va brindar ocasió d'apuntar-se el gol de la victòria.

En el primer partit jugaren: Rasenspiele: Gotz, Weinert, Freilander, Eugelhard, Solms, Sauz, Schmit, Herberfer, Doland, Bless i Ubrich.
Espanyol: Vilarródona, Canals, Montesinos, Trabal, Elías, Sanahuja, Mariot, Loredó, Pellaó, Ventura i Juanico.

En el segon, en Canals i en Mariot foren substituïts per en Peris i Olariaga, respectivament, en el bàndol espanyolista, i, en l'alemany, en Mayer va ocupar el lloc d'en Sauz.

CORRECUITA

Lawn-Tennis

ELS CAMPIONATS DEL MUN

Han començat amb la major activitat els treballs d'habilitació del gran Palau de la Indústria, en el Parc de la Ciutadella de la nostra ciutat, que ha concedit el nostre Ajuntament per a la celebració d'aquests campionats.

Responent a consultes rebudes pel Comitè executiu, podem avançar que les impressions actuals d'aquest permeter creure que serà possible l'entrenament dels nostres jugadors dintre de la primera quinzena del mes pròxim.

Es aquest un factor essencialíssim per als nostres tennistes, ja que desconeixen tots ells, quasi en absolut, la classe de joc aplicat sobre les pistes de fusta i per tal causa següels essent la major preocupació dels organitzadors el fer que els nostres elements es puguin capacitar en la modalitat del tennis; sols d'aquesta modalitat del tennis; sols d'aquesta manera es pot esperar que la representació nacional que haurà de defensar el nostre pavelló en aquestes proves tingui les mínimes garanties per a mantenir en el degut lloc els prestis del nostre esport davant dels ferms internacionals que asseguren la seva participació en aquest concurs.

El restant d'impressions que es refereixen a l'organització complementària dels campionats permeten confiar en un èxit sorollos i definitiu, i encara que el nombre de detalls inherents a aquest magnè esdeveniment resulten molt més nombrosos i compromesos, es confia en aplanar tots els obstacles perquè les proves resultin dignes de la nostra ciutat, de la nostra nació i dels entusiasmes que ha despertat, tan alta empresa.

Ciclisme

CAMPIONAT DE L'ESPORT CICLISTA CATALA

Aquesta entitat, l'actuació de la qual pel desenvolupament del ciclisme marca una bella gesta en l'història del ciclista, porta a terme, el passat diumenge, a un èxit formosíssim, guany, sobre el trajecte de 100 quilòmetres.

Dels 21 inscrits, en sortiren 13 corredors, fent-ho a les 8.20 del matí.

La lluita no fou pas del tot emocionant; no per això va deixar d'ésser interessantíssima, donant un resultat esplèndid.

Primer. Tresserres, en 3 h. 34' 17".
Segon. Cantí, en 3 h. 38' 30".
Tercer. Prat, en 3 h. 42' 43".
Quart. Monteyes, en 3 h. 54' 35".
Cinquè. Escobar, en 3 h. 55' 24".
Sisè. Llopis, en 4 h. 17' 05".

VELODROM DE SANS

Durant aquestes festes se celebraren a la pista de Sans diferents carreres, les quals donaren la següent classificació:

Dia 24:
Carrera de dues hores, per a equips de tercera categoria:
Primer. Ferrer-Zeron, 493 voltes, 26 punts, 61.900 quilòmetres.
Segon. Hevitson-Vergara, 493 voltes, 24 punts.
Tercer. Casas-Casals, 492 voltes.
Quart. Carpo-Escric, 491 voltes.
Una hora individual, primera categoria:

Primer. Boyer, 210 voltes, 27 punts, 31.200 quilòmetres.
Segon. Regnier, 240 voltes, 15 punts.
Tercer. Alegre, 239 voltes, 15 punts.
Dia 25:
Una hora individual, tercera categoria:
Primer. Regolf, 213 voltes, 23 punts, 28.829 quilòmetres.
Segon. Carpi, 23 punts.
Tercer. Casas, 9 punts.
Quart. Múrcia, 5 punts.
Carrera australiana:

Hi prenen part en Tresserres, Enquínados, Llopis i Cabrera, guanyant aquest darrer.
Aquesta carrera fou disputada entre dos equips: Regnier-Llorens i Boyer-Alegre, essent guanyada pels últims amb facilitat, car en Regnier tingué un tubular reventat a poc de sortir; malgrat això hem de dir que els vencedors la portaven aventatge.

Marítims

EL BOSQ

Un grup de socis del R. C. M., per a poder fruit més l'encis de la mar, ha muntat un bonic pavelló japonès, sota aquest nom, a l'indret dels vivers de musclos del port. Voltat d'una ampla galeria, i amb un bonic pavelló amb terrassa, amb esplèndida menjador, finestres, amb belles fotografies marítimes, telèfon i altres serveis, serà un bell indret on anar a passar hores ben agradables, contemplant bona part del port, tot el moviment d'entrada i sortida i, sobretot, la visió sempre bella i encisadora de la mar.

Cal felicitar-nos per llur bona idea i excel·lent instal·lació, la qual constituirà un adornament del nostre port.

JUNTES GENERALS

El R. C. M. anuncia les reglamentàries juntes generals de secció, com segueix: Primer de gener, Rem; dia 7, Vela, i dia 14, Motor.

Marítims

CAMPIONAT D'HIVERN

El seixt Campionat d'Hivern, que periòdicament ens organitza el Club de Natació Barcelona, va celebrar-se el diumenge, al matí, a la formosa piscina del mateix club, davant d'un públic molt nombros, que correspongué com es mereixen als treballs del nostre Barcelona, disposat sempre a oferir amb la seva valuosa intervenció, dies esplendorosos, curules de bellesa i efectivitat esportiva.

No hi ha dubte que la festa d'enguany ha vingut a renovar un històric gratíssim d'aquesta lluita que, d'any, va celebrant-se, essent avui ja la clàssica prova hivernal, la que va posar pell de gallina als senyors Esteves, aquesta mena de missaga que encara sembla no haver mort, per desgràcia nostra.

El Campionat d'Hivern és avui una lluita ansiosament esperada, no solament per part dels nedadors, sinó pel var esportiu, i mostra és d'alto l'acollida que va donar-se a l'organització.

En Roig ha estat l'heroi d'enguany, fent una carrera esplèndida, ofrenant, juntament amb els dos classificats darrera d'ell, un triomf decisiu per al C. N. B.

A les ordres del bon amic Solé, es donaren les sortides, les quals donaren el resultat següent:

Copa de neòfits, 50 metres:
Primer. Conde, Segon. Pinillo, Tercer. Trigo, Quart. Borl, Temps: 58" 1/5.

Copa de debutants, 60 metres:
Primer. Fontanet, Segon, Tort, Tercer, Pic, Temps: 48" 1/5.

Copa Nadal, Campionat d'Hivern, 200 metres:

Primer. Roig (C. N. B.), 3' 7" 3/5.
Segon. J. Bretos (C. N. B.), 3' 25" 3/5.
Tercer. A. Bretos (C. N. B.), 3' 41".
Quart. Artigas (C. N. A.), 3' 46" 1/5.
Cinquè. Rebollo (C. N. B.), 3' 47" 3/5.
Sisè. Pallarols (C. N. A.), 4' 5" 1/5.

La Copa Callardín al soci de l'Atlètic millor classificat, la va guanyar l'Artigas.

COPA F. O. BARCELONA

La celebració d'aquesta regala, per a yachts de la sèrie internacional, reunits en compensació, que ha organitzat el Club Marítim, s'ha corregut en tres proves, fetes durant aquestes festes.

En nombre de dotze, les naus de sis i set metres i Sonderklasse, han desentrotllat una lluita plena d'intensitat, no aclarint-se el possible vencedor fins començada ja la regata d'aquest matí, en la qual l'actuació del «Mercè», el col·locà ja al davant de la classificació general, conquerint la formosa copa que amb gesta tan lloable en féu ofrena el nostre Club de futbol.

En les proves del 24 i 25 fou escàs el vent, ço que va motivar l'escorament del recorregut, reduint-se aquest a dues voltes, en lloc de tres, les reglamentàries, sobre el triàngol Club, Die i Zoraja.

Fou el «Bajazzo» el guanyador de la primera prova, destacant-se Ober-

CAMISERIA
C. FITÓ
Jaume I, n.º 11
La casa millor assortida
en GENERES DE PUNT
Gran baratura de preus

tament com a primer indiscutible, fent una regata verament formosa. Correspongué al «Barandil» el triomf del segon dia, avançant-se de faiso admirable. Ha estat darrerament el «Merçè», el tercer guanyador, ont la regata completa, amb vent fresquet.

Malgrat no haver-se donat la classificació general, publicuem els resultats, que sembla seran definitius:

Dia 24:
Primer, «Bajazzo». Segon, «Merçè». Tercer, «Giralda V». Quart, «Barandil».

Dia 25:
Primer, «Barandil». Segon, «Merçè». Tercer, «Bajazzo». Quart, «Giralda V».

Dia 26:
Primer, «Merçè». Segon, «Giralda V». Tercer, «Bajazzo». Quart, «Barandil».

Classificació general:
Primer, «Merçè». Segon, «Bajazzo». Tercer, «Barandil». Quart, «Giralda V».

Excursionisme

PROVA PER MUNTANYA

A fi que la veu dels purs excursionistes, es faci sentir, el Centre Excursionista Rodamón ha tingut la bona idea d'organitzar una prova per muntanya, la qual tindrà lloc el dia 28 de gener de 1923.

Amb aquesta prova el dit Centre es proposa trencar gran part dels vells motlles i, sense, naturalment, assolir una perfecció completa, marcant nous camins, per a arribar a co que veritablement han de constituir unes curses que solament estiguin a l'abast dels amants de la muntanya. La idea per a aconseguir-ho es conté en la següent relació: Una llargada de camí, equivalent a una jornada d'excursió; l'assenyalament d'uns punts per on han de passar els concursants, sense estar el camí de cap manera marcat; i l'aplec de dos, tres o més companys. A tot això deu aplicar-se el vestit correcte.

Aquestes consideracions són més fonades del que realment semblen. En no haver-hi camí marcat el concursant es veu obligat a estudiar el camí més curt i les dreceres a efectuar, tenint així l'avantatge d'exigir que el qui l'efectuï es dediqui a la muntanya, sigui excursionista; per aquest serà un benefici, puix a més a més de conrear la seva afició, obtindrà un gran coneixement de la comarca on operi i adquirirà el sentit de l'orientació.

La màxima llargada del camí no permetrà marxar a unes velocitats fantàstiques, mai efectuades en cap excursió, i que només adquireixen els que es dediquen als esports atlètics. A això hi contribueixen també les pujades que hi hagin a vèncer, estretes dreceres i reliscosos corriols. En les curses de petit recorregut, hem de veure l'embranchada presa, no deixada ja, malgrat tot, fins el final; és un esforç màxim, però únic; una avaria en el calcat, una petita torçada de peu, un malestar momentani malmeten tot altre esforç. La cursa allarga màxima sovintega més un retard, però aquesta no dificulta la possibilitat de vèncer.

Cal afegir a tot això, la divisió de la prova en dues etapes; aquí ha de triomfar la previsió. El que hagi malgastat les seves forces en la primera etapa, en la segona ho perdrà tot. El qui hagi ben calculat les seves pròpies energies, vencerà.

Tots aquells excursionistes que vulguin pendre part en aquesta Prova per Muntanya poden sol·licitar programes a l'estatge del Centre Excursionista Rodamón (Palma de Sant Just, 30), tots els dimarts i dijous, de deu a dotze de la nit. També se'ls facilitaràn tota mena de detalls que creguin necessaris. — R. G.

Motor

PROVA DE REGULARITAT BARCELONA-SARAGOSSA-BARCELONA

En aquesta carrera, que organitza per als dies 2, 3 i 4 de febrer de 1923, els controls de temps estaran de servei tot el temps transcorregut entre deu minuts abans de l'arribada del primer concursant, i el temps necessari per cronometrar el darrer concursant, fent aquest el recorregut a una velocitat no inferior a vint quilòmetres per hora.

En cas d'arribar algun concursant després de retirat el control, s'haurà de dirigir al lloc en que aquest es pugui trobar, a qual efecte es donaran anticipadament les instruccions necessàries.

Els concursants s'hauran de pre-

sentar al R. M. C. C. el dia 2, i al lloc de sortida a Saragossa, el dia 4, mitja hora abans de l'oficial de sortida. Demés, hauran de presentar els seus vehicles per a l'examen i precintat dels mateixos al R. M. C. C. durant les tardes dels dies 31 de gener i primer de febrer, entre les hores que oportunament es fixarà.

El R. M. C. C. es reserva la facultat de suspendre o ajornar la prova si circumstàncies excepcionals de temps i altres ho fessin necessari, tornant-se l'import de les inscripcions, en el primer cas, a tots els concursants, i en el segon als que no estiguessin conformes amb la data ajornada.

Queda prohibit, sota desqualificació, excedir els límits de la velocitat que permeten les ordenances municipals dintre del terme municipal de Barcelona. Així mateix es prega la major consideració en travessar el poble de transit.

Els concursants venen obligats, pel fet de la seva inscripció i la firma de la mateixa, a subjectar-se a totes les disposicions del present reglament i a totes aquelles altres complementàries que la Junta del R. Moto Club de Catalunya o els comissaris de la prova dictin per al bon ordre de la mateixa. Així mateix venen obligats els concursants a acatar aquelles disposicions que els comissaris puguin adoptar en el transcurs de la prova i que circumstàncies fortuites o condicions exteriors o de temps puguin fer necessari dictar.

El R. Moto Club de Catalunya eludeix tota responsabilitat per qualsevol accident de què pugui ésser causant o víctima el concursant.

Han estat nomenats comissaris per aquesta carrera els senyors don Francesc Coma, don Francesc Bordas, don Ernest Antonietti, don Andreu Bresca i don Ferran Arruga.

Barreja

LES MERAVELLES DEL SKI

Responent a la noble crida del Centre Excursionista de Catalunya, una nobressima i triada concurrència, assistí el divendres i el dissabte passats a les projeccions anunciades al Palau de la Música Catalana.

Tant la pel·lícula de la tècnica i practica dels ski, rublerta d'interessants ensenyances, de paisatges meravellosos, arriscats exercicis d'alt excursionisme que es projectaren a la pantalla, com les altres que s'exhibiren d'una expedició al Pol Nord i dels Concursos d'Esports d'Hivern del present any a Núria, organitzats pel Centre, foren seguides amb una expectació i saborejades degudament, arrencant sovint aplaudiments dels expectadors.

Cal agrair al C. E. aquestes iniciatives, que tant han de contribuir a la popularització dels esports que ha introduït a la nostra terra.

CORREDISSES

L'obra cultural de l'Esbart Folk-lore de Catalunya.

A la vila de Gavà tingué lloc la inauguració oficial de la primera Delegació que aquesta entitat capdavantera en el folklore popular català, ha implantat a Catalunya.

La sala presentava un ric aspecte, adornada amb garlandes i banderes catalanes, curullada d'una gernació fruturosa de gaudir un bell prometaige, donava la sanció de la bona acollida que el poble de Gavà dispensava a l'obra de l'Esbart.

La presidència era composta, ultra pel president de l'Esbart senyor Colomina i Coll, pels senyors rector i vicari de la dita vila; per En Josep M. Batista i Roca, en representació de l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya; del doctor En Rafel Garriga, per l'Ateneu Autonomista del Districte VI de Barcelona; En Ruiz i Porta, per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; el doctor Garrut, pel Centre Excursionista de Catalunya; el jove senyor Cardona, per Nòstra Parla; el director honorari de l'Esbart, senyor Serra i Pagès, patriarca del folklore; el senyor Tintoré, pel periòdic «L'Aramprunyà»; el senyor Hernández Monjo; pel director general, senyor Rigall i Casajuana; pels ajuntaments de Gavà, Prat i pobles veïns; el Club Muntanyenc i altres.

El president obre l'acte i el secretari, senyor Mogas, ya llegir les ad-

hesions rebudes de diferents entitats foranes i de ciutat, donant compte seguidament d'una memòria exposant en termes generals, però definitius, co que és l'Esbart, què ha fet, fa i es proposa fer.

El senyor Corominas es dirigeix al nombros auditori, representatiu de tota la vila, saludant-los entusiàsticament, i diu: La nostra és una obra cultural i patriòtica; en veure aquest estol de joventut ens demostra l'encert d'haver escollit aquesta vila per a la intensificació de la tasca que ens hem proposat. No oblidem que avui ens cal l'ajuda de tothom per a recórrer el nostre folklore. Arreu on hi han pastors i pageses ens interessa anar-hi per a arreplegar co bell, bonics costums vells que serveixen encara, preat joier de cançons, aforismes, ballets, rondalles, etc., etc.

Aquí teniu el motiu dels Orfeons, Centres Excursionistes i Esbarts. Va continuar dient que la nostra entitat fa excursions per tal de trobar noves danses amb el qual augmentar el contingut de les que tenim, així mateix en cançons populars; els costums, que són espill del pensar i sentir; escolta llegendes i supersticions dels vellets i així cataloga el saber del nostre poble.

La nostra entitat es divideix en algunes seccions: Dansa, lectura i declamació, cançonística, de festes i excursions, etc.

Si els Jocs Florals es proposen enlairar la llengua, els Orfeons la música, d'altres les excursions, història, per què no hi ha qui deu proposar-se conservar aquests altres monuments, que si no són de pedra, conserven tota l'espiritualitat de la nostra terra?

La festa d'avui no és de petita transcendència, siho l'enclavament de la primera fita de les que ens proposem clayar arreu de Catalunya. La cultura és el nivell de la dignitat de què es fan mereixedors els pobles.

Acabà el seu formós parlament remarcant l'adhesió de tan importants representacions, principalment la del senyor rector, al qual cedeix la presidència, i la dels concursants, essent xardorosament aplaudit.

Al director honorari de l'Esbart, En Rosend Serra i Pagès, li és confiada la paraula i diu: L'Esbart es dedica a conrear els balls tradicionals populars de Catalunya, i ho fa molt encertadament, de tal forma que en trobaríem pocs com ell en tot el món. Esmenta el cas d'una professora dels Estats Units, que cercava balls a Europa, i fou sorpresa de veure com a Catalunya existien més de 200 balls. Glossa la formosor dels balls catalans, així com les seves condicions de sanitat i honestat. I va acabar dient que si el ball clàssic català és el més artístic i honest, és una gran obra propulsar-lo. (Ovació.)

El senyor Ruiz i Porta, en nom de la Protectora, saluda a la vila i diu que en el cel de la cultura de Gavà, neix un nou estel gloriós, com és la fundació d'aquesta Delegació. Us felicito i treballen força per Catalunya. (Forts aplaudiments.)

El senyor Tintoré, en representació del periòdic «L'Aramprunyà», es dirigeix als pares i mares de fills catalans, perquè pertin a llurs infants a actes de catalanitat, i també diu als fills que ho sàpiguen aprofitar, que així tots plegats teixiran la garlanda de la Pàtria. (Aplaudiments.)

Seguidament, la secció d'infants de la Delegació executaren uns exercicis rítmics, aplicats al desenvolupament i amb veu forna menyaga, l'adanses «L'elxidà», de Tarrega, i «El rotlet», d'Alinyà, que pel molt formoses i ben ballades foren ovacionats, conjuntament amb el mestre que els havia preparat, que era En J. Rigall i Casajuana, director general de l'Esbart.

La Secció Cançonística també es va manifestar cantant, molt afinaadament i amb veu forç amanyaga, l'alumna de la secció senyoreta Na Dolores Estorch. «Voreta la mar», del mestre Borràs de Palau, i «Matinal», del director de la secció En F. Hernández Monjo, qui acompanyà magistralment a la seva alumna. (Forts aplaudiments demostraren la satisfacció de l'auditori.)

També els alumnes de la Secció de Declamació, que tan encertadament dirigeix el mestre N. Antoni Paré, feren gala dels seus avenços, i amb veu melangiosa recitaren molt bé «El canyar», de l'inspirat mestre Apelles Mestres, i «La sardana», d'En Maragall. Els alumnes, senyoretas Na Montserrat Font, Na Montserrat Ferrar i En Joan Puigdomènech, conjuntament amb el seu mestre, foren justament aplaudits.

Finalitzà la festa amb una sessió de danses populars catalanes, que foren als alumnes de Gavà i Bar-

celona, molt graciosament, acompanyats pel tercet de l'Esbart, i les quals eren «La contradansa», d'Alen-torn; «Ball pla», d'Alinyà; «Ball dels nans», de Berge, i un formosíssim «Minuet», que meresqué els honors de la repetició, davant de la bona acollida que va tributar l'auditori a l'acabament de l'esmentada dansa.

En resum, una festa força simpàtica, que posà de relleu altament cultural a la prou coneguda entitat de folklore popular. Tothom va sortir-ne complagut, fent-se justos comentaris de la importància de la mateixa.

Concerts

COLISSEU POMPEIA

Vera Janacopulos

El cinquè concert de l'Associació Intima fou conflat, ben encertadament, a Na Vera Janacopulos. Apressem-nos a dir-ho: la sessió que ens ocupa fou agraadíssima. Poques vegades pot hom fruit, amb tanta plenitud, de l'encís de l'art dels sons. Vera Janacopulos és, decididament, una veritable artista, i la senyoreta L. Schlepianoff, que col·labora amb la ben talentuosa cantatriu, és una pianista també delicadíssima.

Vera Janacopulos va cantar pàgines de Mozart, Schumann, Mussorgsky, Rimsky-Korsakow, Prokofieff, Fauré, Debussy, Ravel i Falla.

El sentimentalisme de Schumann; l'expressivisme punyent, sincer, verge de preocupacions tècniques, de Mussorgsky; la musicalitat franca i, certament, personal, de Prokofieff; l'impressionisme exquisidíssim de Ravel i de Debussy; la delicadesa de Fauré; les cançons populars, destrament harmonitzades per M. de Falla; tot fou dit, sentit, exterioritzat per Na Vera Janacopulos, de faiso inoblidable.

El «lied» és l'expressió més íntima, potser més pura de la música. El lirisme d'una canço s'envola (o ha d'envolar-se), llurament. I l'artista que canta, que interpreta, que dona vida a una canço, ha de posseir, ultra una veu bonica, docil, una ànima ben subtil, ben sensible a les coses cantades, expressades. I en servir d'«intermediari» (d'intermediari entre la creació i el sentiment de l'artista que aconsegui crear una bella canço i l'auditor que amb avidesa l'escolta), no ha de desnaturalitzar ni ha d'atenuar, ni ha de dissimular, en cap moment, allò, tothora ple de vida, que en el fons d'una canço sempre existeix, sempre palpita. I si el «lied» és, sens dubte, l'expressió més íntima, més pura de la música, el «liederista» ha d'ésser, semblantment, entre els interpretadors, un artista també puríssim i prou hàbil, o més, prou delicat, per a copsar les boniques, les intimitats d'una canço, i prou destre, finalment, per a transmetre-les, per a expandir-les.

Vera Janacopulos posseïx, de manera admirable, les qualitats que hom ha d'exigir sempre a un interpretador de «lied», de cançons. D'aquí el viu encís de les seves interpretacions.

L'acompanyament d'una canço (sobretot quan es tracta d'una canço de Schumann, o de Mussorgsky, o de Debussy, etc.), exigeix també qualitats ben delicades. Més que un acompanyament propiament dit, una bella canço exigeix, per part del que acompanya, una veritable «col·laboració». I el que acompanya (talment com el que canta), ha d'ésser també, de faiso indispensable, un excel·lent «receptor». Ha de sentir, també, el que batega en el bell fons d'un cant. Ara bé: la senyoreta L. Schlepianoff acompanya de manera perfecta. «Col·labora», veritablement, de manera mestriosa, a la interpretació de les cançons. Comparteix, amb Vera Janacopulos, la tasca delicadíssima de ben capir i d'expressar, després, les grans pàgines que interpreta.

Vera Janacopulos i L. Schlepianoff han deixat, certament, entre els nostres aficcionats, el record viu d'haver oït a dues perfectes i ben exquisides interpretadores.

F. Ll.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell i una firma

A l'Acadèmia de Bones Lletres

En Ferran de Sagarra parla del segon volum de Sigil·lografia Catalana. — En Josep Maria Roca història Sibilla de Fortià.

En la sessió ordinària que l'esmentada docta Corporació celebrà darrerament, l'acadèmic En Ferran de Sagarra, parlà del segon volum de «Sigil·lografia Catalana», el qual serà aviat publicat.

Digué que la Sigil·lografia, part importantíssima de l'Arqueologia, és un gran auxiliar de la Història. Del seu estudi, al qual va dedicant-se fa més de quaranta anys, investigant en arxius i biblioteques, ha pogut reunir un nombre considerable de segells catalans, que ha dividit en dues seccions: segells laics i segells eclesiàstics.

La primera secció comprèn diverses sèries i agrupacions. La primera sèrie integra el comtat de Barcelona, amb les següents agrupacions: Comtes-reis d'Aragó, Comtesses-reines d'Aragó, infants i prínceps de la Casa comtal de Barcelona. Aquesta sèrie constitueix el primer volum de la «Sigil·lografia Catalana», on són descrits 250 segells reproduïts en fototípia i en tamany natural, per mitjà de 78 gravats.

En aquest segon volum s'hi conté el complement dels segells laics de Catalunya, co és tota la part que podríem nomenar civil, reservant l'eclesiàstica pel volum III.

Les 15 sèries que conté aquest volum, corresponen als següents títols: Comtats d'Empúries, Pallars, Rosselló, Cerdanya i Urgell. Procurador reial i Govern general de Catalunya. — Procuracions feudals. — Lloc-tinents i capitans generals. — Mestre racional i Escriuans de Ració. — Batllia general. — Batllies reials i feudals. — Cúries, Cancelleria i Reial Audiència de Catalunya. — Vegueries, Corregiments i Prefectures. — Corts Parlaments i Diputacions del General de Catalunya. — Diputacions locals i taules del Dret del General. — Ciutats, Viles i Llocs. Estudis generals, Universitats, Acadèmies i Escoles. — Gremis, Consolat de Mar, Consolat de Catalans, etc. — Jueus i Aljames de moros. I finalment, la sèrie ben nombrosa per cert dels particulars (cavallers, jurisperits, notaris, artesans, etc.).

La sèrie dels lloc-tinents i capitans generals de Catalunya i comtats de Rosselló i Cerdanya, comprèn els anys 1502 a 1718, inclouent-hi també els lloc-tinents que exerciren el dit ofici de 1640 a 1652 en nom dels reis Lluís XIII i Lluís XIV de França, època en que la Nació catalana en lluita contra Castella, estigué sota el protectorat d'aquells monarques.

La sèrie de la Generalitat o Diputació del General de Catalunya, comprèn més d'un centenar de segells. En la de les ciutats, viles i llocs hi són compresos 861 segells quasi tots anteriors al segle XIX.

Són també dignes d'esment els segells del Consolat de Mar de Barcelona i els dels Consolats de Catalunya, de l'Alguer, Bruges, Callar, Canària, Constantinoble, Damàs, Gènova, Girgenti, Messina, Nàpols, Palerm i Siracusa i Trapani.

La setena i darrera sèrie, és la dels particulars, també molt interessant; especialment, els dels segles XIII, XIV i XV; fins al present no se'n coneixen d'anteriors al segle XIII.

El meritíssim treball del senyor Sagarra fou escoltat amb ver interès i atenció, auxiliat amb l'exhibició de nombrosos gravats procedents d'impressions en cera admirablement obtingudes pel conferenciant, qui rebé al final xardoroses i sinceres felicitacions dels acadèmics presents.

A continuació, el doctor don Josep Maria Roca, va llegir un seu treball sobre «Sibilla de Fortià», obra inèdita que ve a sentar alguns punts històrics poc fixats. Demostrà que Sibilla abans d'ésser reina, fou l'amistança da de Pere III, i que, abans de marxar-se amb l'esmentat Rei, ja tenien llur filla, qui després fou la infanta Isabel.

També demostrà amb documents que, mort En Pere III, Sibilla no fou tormentada pels seus fillastres, els quals, si bé no l'estimaven, li guardaven els respectes que mereixia per la seva gerarquia de Reina vídua.

L'erudita tasca del doctor Roca fou interessant per tots els que s'interessaven per la Història de Catalunya, escrit, demés, en bell llenguatge català, és acompanyat d'un nombre considerable de curiosíssims documents que l'enriqueixen com a estudi històric modern.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 26

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Rey Jaime II», de Mahó, amb càrrega general i 19 passatgers.
Vapor espanyol «Ampurdanès», de Palamós, amb càrrega general.
Vapor italià «Marcello B.», de Carloforte, amb carbó.
Vapor noruec «Botne», de Liverpool amb càrrega general.
Vapor espanyol «Montserrat», de Verao i escales, amb càrrega general i 27 passatgers.
Vapor espanyol «Alzamora», de Castelló, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Cabo Nao», de Santander, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Saco», de Sousse, amb fostat.
Vapor espanyol «Ampurdan», de Certe, amb bocois buits.
Vapor espanyol «C. Sornia», de València, en llast.
Vapor espanyol «Iturri Rips», de Soler, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Castilla», de Sevilla i escales, amb càrrega general i 273 passatgers.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 38 passatgers.
Vapor espanyol «Tirso», de Cartagena, i escales, amb càrrega general i 59 passatgers.
Vapor espanyol «Cabo Quejor», de Marsella, amb càrrega general i 9 passatgers.
Goleta italiana «Andanza», de Bastia, amb carbó.
Goleta espanyola «Comercio», de Sant Feliu, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 28 passatgers.
VAIXELLS DESPATXATS:
Vapor espanyol «Manuel Calvo», amb càrrega general, cap a Veracruz i escales.
Pallierot espanyol «Pedro Comte», amb càrrega general, cap a Màlaga i escales.
VAIXELLS SORTITS:
Vapor anglès «Oteburn», amb càrrega general i de trànsit, cap a Màlaga i escales.
Vapor espanyol «Villarreal», amb càrrega general, cap a Cartagena.
Vapor espanyol «Canalejas», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Santa Rosa», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.
Vapor espanyol «Rey Jaime II», en llast, cap a Mahó.
Vapor italià «Orient», amb càrrega general i de trànsit, cap a Lisboa i escales.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Hamburg, 21. — El vapor anglès «Mahsud», en viatge de Calcuta a Hamburg, Dundee i Clyde, és davant de Terschelling, amb foc a la bodega número 5.
Sant Joan de Terranova, 21. — La goleta anglesa «Snowdrift» ha varat a Santa Maria.
Marsella, 21. — El vaixell francès a motor «St. Pierre» ha tingut foc, que ha estat extingit, després de causar avaries.
Copenhagen, 21. — El vapor suec «Asta», que havia embarrancat a Ono Sund, n'ha sortit amb l'ajut d'un vapor de Suïça.
Malmö, 21. — El vaixell auxiliar suec «Start», que varà prop de Sandhamaren, n'ha sortit amb l'ajut d'un vapor de Neptun, i ha arribat a l'istad.
Dover, 21. — El vapor «Homedale», de Cardiff, que sortia cap a Barry, en llast, hagué de tornar al port de l'Almirallat, com a conseqüència del temporal, totant amb la goleta «Weser», de Londres, a la qual va produir greus avaries.
Naples, 21. — El vapor francès «Vindilis», topà amb el vapor noruec «Asturias», en viatge de Sundsvall i Rouen a Nantes. El «Vindilis» s'enfonsà i l'«Asturias» va arribar a St. Nazaire.
Nagasaki, 21. — El vapor japonès «Agawa Maru», en viatge de Sasebo cap a Osaka, naufragà a l'estret de Hirado, desapareixent un tripulant.
Aberdeen, 21. — El vapor de pesca «Craig Island» ha embarrancat a l'entrada del canal.
Nov York, 21. — El vapor «Athel-

mere» té greus avaries i demana auxili.

Buenos Aires, 21. — Part de la càrrega destinada al vapor anglès «Sutherland Grange» s'ha cremat.

Londres, 21. — Ha estat extingit el foc a l'acambra de màquines del vapor anglès «Gothic Star».

Sant Vicenç de Cap Verd, 21. — El vapor anglès «Palma» ha arribat amb avaries a la màquina.

Londres, 21. — El vapor anglès «Oshogbo», que sortí de Focados cap a Bonny i Port Harcourt el 16, no ha arribat encara. Ha sortit el vapor «Lokoja» per a cercar-lo. Notícies posteriors diuen que ha arribat a Bonny.

Hamburg, 22. — El vapor anglès «Glen Tanar», en viatge d'Anglaterra cap a Vyborg, amb càrrega de carbó, ha topat amb un remolc al canal de l'Emperador Guillem, tenint avaries que no l'han impedit continuar el viatge. — El vapor anglès «Mahsud» ha arribat amb foc a les bodegues números 4 i 5. Les mercaderies han quedat molt avariades.

St. Ives (Cornwall), 22. — El vapor «Eleanor», de Londres, ha embarrancat davant el far de Godrevy, essent salvada la tripulació pels vapors «Rose», de Liverpool, i «Carnalia».

Weymouth, 22. — La goleta danesa «Meta», en viatge de St. Brienc a Lisboa, ha varat a l'Est del far de Shambles. La tripulació ha desembarcat. La goleta ha estat recollida després pels remolcadors «Albert» i «Petrel» i duta al port de Portland.

Guayaquil, 22. — El vapor anglès «Lord Ormonde» topà amb el vapor «Costa Rica», tenint avaries, que repararà al Calao.

Finistère, 22. — El vapor anglès «Tudor», en viatge de Seattle cap a Clyde, Liverpool i Londres, té avaries i demana auxili. Hi acut el vapor «Mesaba». També hi acut de Cádiz el vapor holandès «Roode Zee».

Caen, 22. — El vapor anglès «Swanton», en viatge d'Anvers cap a Cardiff, naufragà dimecres, davant Start. El vapor holandès «Issel» recollí la tripulació que marxà a l'Havre.

Seaforth, 22. — El vapor noruec «Lorentz W. Hansen», en viatge de Swansea cap a Halifax, torna a Liverpool desornelat.

Lowestoft, 22. — El vapor holandès «Eibergen», en viatge de Rotterdam cap a Fowey i Nova York, ha arribat amb avaries a l'hèlix, com a conseqüència d'haver topat amb la bota de Newcome Spit.

Cape Race, 22. — La goleta anglesa «Gordon C. Fudge», en viatge de Torrevella a Sant Joan de Terranova, ha estat abandonada en alta mar.

Sant Pere (Miquelón), 22. — La goleta anglesa «Rouald M. Douglas», en viatge d'Oporto cap a Terranova, amb sal, ha encallat a l'Est de Sant Pere. Hi han acudit els remolcadors.

Nort Foreland, 22. — El vapor noruec «Arnfjord» té avaries i demana auxili. Hi acut un remolcador de Dover.

Londres, 22. — El vapor que topà amb el japonès «Erie Maru», a Alger, no fou el «Clan Mactavish», sinó el «Clan Barad».

Sudsvall, 22. — El vapor nord-americà «Natrals», que varà prop de Remo, en sortí ahir.

Malta, 22. — El vapor japonès «London Maru», en viatge de Rotterdam a Anvers cap al Japó, demana auxili.

Situació dels vapors de la Línia Piniños, segons informació que ens comunica el seu agent en aquesta plaça, don Rómulo Bosch i Alsina.

L'Infanta Isabel, segons avis rebut per radi, arribarà a Vigo el 21, procedent de Galveston i Havana en viatge cap a Barcelona.

El «Barcelona» arribà a Cádiz el dia 23 continuant cap a València i Barcelona.

El «Cádiz» sortí de Vigo le 19 cap a l'Havana.

El «Catalina» sortí de Barcelona el dia 20 de desembre cap al Rio de la Plata.

El «Conde Wilfredo» sortí de Barcelona el 23 de desembre, en viatge cap a l'Havana.

El «Balmes» arribà a Buenos Aires el 20 de desembre.

MERCAT DE BARCELONA

Dia 23 de desembre de 1922.
Cotització setmanal dels preus corrents de cereals i altres articles facilitada per la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de la Plaça de Barcelona:

Blat Candeal de Castella, de 40 a 42'25 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat de la Manxa, de 41'50 a 42'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Aragó de muntanya, a 54 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Promedi del preu del blat de Castella, a 40'85 pessetes els 100 quilos.

Frines: Elaboració per cilindres: Extra blanca número 1, de 63 a 64; superflua blanca número 2, de 56 a 59; entera de 60 a 61; segones, de 35 a 36'25; terçeres, a 30; quarts, de 27 a 29; extra força número 1, de 78'50 a 80; segones, a 35'88; terçeres, a 30; quarts, a 29'16.

Arros: Benloc zero, de 52 a 53 pessetes els 100 quilos; idem fleret, de 55 a 57; idem selecte, de 57 a 59; malisat, de 57 a 59; bomba corrent de 95 a 105; bomba superior, de 113 a 121.

Garrofes: Vinaròs, de 19'04 a 20'23 pessetes els 100 quilos; roges, de 17'26 a 17'85; de Mallorca, a 15'47; d'Elvissa, a 15'47; de Tarragona, a 19'04; de València, a 18'45; de Xipre, de 22 a 23; de Portugal, a 19'04.

Despulls: de segó, a 5'35 pessetes els 100 quilos; segonet, a 6'60; segonet menut, a 6'75.

Escalola de Sevilla, a 65 pessetes els 100 quilos; estrangers, de 54 a 55 pessetes.

Civada: d'Extremadura, de 34 a 35 pessetes els 100 quilos; de la Manxa, de 35 a 36; de l'Argentina disponible, de 33'50 a 34; de Tunís, de 36 a 36'50.

Veces: de Navarra, a 70 pessetes els 100 quilos; de Calat, de 51 a 53; de Màlaga, rodones, de 53 a 55 pessetes; idem cantellades, a 52.

Ordi: d'Extremadura, de 35'50 a 36 pessetes els 100 quilos; de l'Urgell, de 35 a 35'50 pessetes; de la comarca, de 35 a 36; del Danubi, disponible, de 34'50 a 35; del Marroc i Tunís, a 35.

Faves d'Extremadura, de 46 a 47 pessetes els 100 quilos; del Marroc, de 45'50 a 46'50; de Mallorca, de 45'50 a 46; valencianes noves, a 45; de Mahó, de 70 a 75.

Favons: de Sevilla, de 46 a 49'50 pessetes els 100 quilos; de Xarç, de 47'50 a 50; del Marroc, de 43'50 a 45 pessetes.

Moresc: del Plata disponible, de 28'50 a 29'50 pessetes els 100 quilos; idem idem embarcament de novembre, a 24'125 caf; idem idem embarcament de desembre, a 24'6 25 caf; idem idem del 15 de desembre al 15 de gener, a 24'55 caf; idem idem de gener, a 24'75 caf.

Mill: de l'estranger, a 36 pessetes els 100 quilos; de la comarca, a 38.

Erps del país, de 46 a 47 pessetes els 100 quilos.

Llavor de canem de l'estranger, de 60 a 63 pessetes els 100 quilos.

Cigrons: d'Andalusia blancs, de 46 a 50 pessetes els 100 quilos segons número; idem idem pelons, de 55 a 90 pessetes segons número; idem idem alfarnats, de 70 a 110 pessetes segons número; idem moruns número 30, de 58 a 58 pessetes; idem idem moruns número 29, de 56 a 57; idem idem número 28, de 42 a 44.

Mongetes: de València del Pinat noves, a 68 a 70 pessetes els 100 quilos; amonquillina noves, de 67 a 70; tranquil·lones noves, de 71 a 74; de Castella noves, de 110 a 112; de la comarca noves, de 65 a 71; cocorrosses de Castella noves, de 75 a 77; de Mallorca noves, de 73 a 76; de Galatz noves, de 60 a 62; del Japó velles, a 30; del Danubi velles, de 41 a 42; de Xile velles, a 28.

Fasolets: estrangers, de 65 a 70 pessetes els 100 quilos; de Castella, de 70 a 73.

Lenties, de 105 a 120 pessetes els 100 quilos.

Guixes, de 44 a 45 pessetes els 100 quilos.

Nota. — Els preus s'entenen sense drets de consums, posada la mercaderia sobre els carros, per compte del venedor, llevat dels preus caf.

BACALLÀ

Dia 23 de desembre de 1922.

Aquestes setmana no hi han hagut noves arribades.

Per al consum es cotitzen els següents preus:

Bacallà llibre de primera, a 32 pessetes els 40 quilos.

Bacallà llibre mitjà, a 76 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia de primera, a 80 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia primes, a 70 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia de segona, a 64 pessetes els 40 quilos.

Petx-palo, a 95 pessetes els 40 quilos.

Tripes de bacallà, a 300 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia de primera, a 80 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia primes, a 70 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia de segona, a 64 pessetes els 40 quilos.

Petx-palo, a 95 pessetes els 40 quilos.

Tripes de bacallà, a 300 pessetes els 40 quilos.

FRUITES I LLEGUMS DEL PAIS
Dia 23 de desembre de 1922.

(Informació de la casa Miquel Valls i Salvadó)

Alls cap-pares, a 36 pessetes la dotzena de forces.

Ametlles amb closca molla, a 130 pessetes els 100 quilos; idem amb closca forta, a 60 pessetes; idem Mallorca escollida, a 290; idem propietari de primera sense trossos, a 285 pessetes.

Escalola de Sevilla, a 58 pessetes els 100 quilos.

Mongetes blanques: amonquillines, a 72 pessetes els 100 quilos; Mallorca, a 77; del Pinat a 74.

Mongetes de color de Castella, a 77 pessetes els 100 quilos.

Matafaluga en gra de Castella, a 280 pessetes els 100 quilos; idem de la Manxa, a 280.

Veces de Sevilla, a 55 pessetes els 100 quilos.

Arros bomba fleret, a 120 pessetes els 100 quilos; bomba número 12, a 110; amonquill número 10, a 58; amonquill número 5, a 57; amonquill número 2, a 54; selecte, a 57; farina d'arros, a 50; a 60.

Avellanies: negreta escollida, a 60 pessetes els 58 quilos; idem garballades, a 55; idem en gra de primera, a 220 pessetes.

Cacauets: gra de l'estranger, a 85 pessetes els 100 quilos; dos grans roigs, de 70 a 75; tres grans, de 80 a 85 pessetes.

Conn, a 450 pessetes els 100 quilos.

Xufies garballades, a 100 pessetes els 100 quilos; idem colliter, a 95.

Cigrons: de Xarç, a 112 pessetes els 100 quilos; idem Xarç número 1, a 117; idem Xarç número 2, a 113; Mazagan números 29-30, a 65; pelons número 4, a 60; especials, a 85 pessetes.

Lenties del país, a 130 pessetes els 100 quilos.

Moresc del Plata, a 30 pessetes els 100 quilos.

Nous escollides, a 100 pessetes els 100 quilos.

Penyes de Màlaga, de 15 a 23 pessetes la caixa de 10 quilos.

Pinyons de Castella, a 400 pessetes els 100 quilos.

Tramussos, a 38 pessetes els 100 quilos.

Figues: de Fraga, a 12 pessetes la caixa de 10 quilos; de Mallorca, a 7; de Mallorca Cantines, a 6; Mallorca confecció de Fraga, a 9.

MERCAT DE FIGUERES

Figueres, 21 de desembre.

Ordi, de 20 a 21'25 pessetes l'hectolitre.

Civada, de 13'75 a 15'63 pessetes l'hectolitre.

Moresc, de 21'75 a 23'12 pessetes l'hectolitre.

Mongetes, de 46'25 a 50 pessetes l'hectolitre.

Faves, de 26'87 a 27'50 pessetes l'hectolitre.

Favons, de 31'25 a 32'50 pessetes l'hectolitre.

Veces, de 35 a 36'25 pessetes l'hectolitre.

Patates, de 20 a 22'50 pessetes el quintà mètric.

Userda, de 10 a 11 pessetes el quintà.

Civada granada, de 7'50 a 8'50 pessetes el quintà.

Cebes, de 0'25 a 0'60 pessetes el quintà.

Alls, de 0'75 a 2'25 pessetes el forc.

Cebes, de 0'25 a 0'60 pessetes el forc.

Olls, de 177'40 a 185'45 pessetes l'hectolitre.

Aviram. — Capons, de 20 a 30 pessetes el parell; gallines, de 17 a 20 pessetes el parell; pollastres, de 13 a 18 pessetes el parell; conills, de 8 a 10 pessetes el parell; anecs, de 17 a 20 pessetes el parell; oques, de 17 a 20 pessetes una; ous, de 3 a 3'10 pessetes la dotzena; 30 dotzenes d'ous, a 95 pessetes.

MERCAT DE GIRONA

Girona, 23 de desembre.

Blat, de 40 a 42 pessetes els 100 quilos.

Mestall, a 34 pessetes els 100 quilos.

Ordi, a 32 pessetes els 100 quilos.

Civada, a 32 pessetes els 100 quilos.

Moresc, a 30 pessetes els 100 quilos.

Fesols, de 64 a 90 pessetes els 100 quilos; idem menuts, de 90 a 100.

Frutes, de 125 a 200 pessetes els 100 quilos.

Faves, a 45 pessetes els 100 quilos.

Cigrons, de 65 a 105 pessetes els 100 quilos.

Farina de Blat, a 60'50 pessetes els 100 quilos.

Llana blanca, a 190 pessetes els 100 quilos; idem negra, a 180.

Arros, de 64 a 110 pessetes els 100 quilos.

Garrofes, a 20 pessetes els 100 quilos.

Palla, de 16 a 18 pessetes els 100 quilos.

Patates, de 18 a 22'50 pessetes els 100 quilos.

Olls de 200 a 220 pessetes els 100 litres.

Vins, de 40 a 55 pessetes els 100 litres.

Formatges, de 7'50 a 10 pessetes el quilo.

Carbó vegetal, de 22'50 a 25 pessetes els 100 quilos.

Sucre, de 1'50 a 2'70 pessetes el quilo.

Mill, a 31 pessetes els 100 quilos.

Panís, a 45 pessetes els 100 quilos.

Avellanies, de 60 a 65 pessetes els 100 quilos.

Bestiar. — Vaques, de 250 a 950 pessetes una; bous, de 250 a 550 pessetes un.

Aviram. — Gallines, de 8 a 13 pessetes; pollastres, de 4 a 9 pessetes; conills, de 4 a 6 pessetes; ous, a 3'50 pessetes la dotzena.

OLIS

Dia 23 de desembre de 1922.

(Associació Gremial de Negociants d'Oli de Barcelona)

Oli d'oliva
Corrent bo, a 182'60 pessetes els 100 quilos.

Corrent superior, a 186'95 pessetes els 100 quilos.

Classe fina, a 217'39 pessetes els 100 quilos.

Classe fina extra, a 252'17 pessetes els 100 quilos.

El mercat més animat que les setmanes anteriors, atb preus sostinguts.

Oli de pinyola
De color verd de primera, de 86'96 a 91'30 pessetes els 100 quilos.

Groc de primera, de 100'30 a 104'35 pessetes els 100 quilos.

Groc de segona, de 91'30 a 95'66 pessetes els 100 quilos.

Es realitzen escasses operacions.

Oli de coco
Blanc (amb envàs), a 130 pessetes els 100 quilos.

Cochin, a 160 pessetes els 100 quilos.

Palma, a 190 pessetes els 100 quilos.

Preus sostinguts.

Manxa: blanc, a 2 pessetes.
Alacant: negre, a 2'25 pessetes.
Mistela blanca, a 2'75 pessetes.
Mistela negra, a 2'75 pessetes.
Moscatell, a 4 pessetes.
(Prohibida la reproducció si no s'esmenta la procedència.)

CACAUS

Dià 23 de desembre de 1922.

Malgrat passar per aquests dies de festes, tan poc favorables a negocis, el mercat de cacaos ha estat molt actiu, havent-se venut la major part, o quasi tot el carregament del «San Carlos», importat darrerament de Fernando Poo.

Els preus, davant la molta demanda, han tingut una pujada de cinc a vuit pessetes, segons classes, fet que demostra fins on pot arribar l'acció de la unió ben dirigida, ens referim al consorci de Fernando Poo.

Com que en el món sembla difícil que la gent estigui contenta ens informem que dintre el consorci hi ha alguna important divergència, d'algun element que la disciplina no hi va bé per als seus comptes, i si això s'engrandia, podria portar una perturbació, no solament dintre el mateix consorci, sinó en tot el mercat.

Tot l'estranger bé en baixa, degut més que res al temps de fi d'any.

Amb molta fermesa cotitzem per al consum:

Fernando Poo extra, a 3'53 pessetes el quilo.
Fernando Poo superior, a 3'53 pessetes el quilo.
Fernando Poo corrent bo, a 3'20 pessetes el quilo.
Fernando Poo corrent baix, a 3'20 pessetes el quilo.

Aquests preus s'entenen per quilo net, pagats els drets de Duana.

MINI D'ALUMINI

Dià 23 de desembre de 1922.

En pols de color natural, a 150 pessetes els 100 quilos.
En pasta de colors grisos, a 350 pessetes els 100 quilos.

FARRATGES

Dià 23 de desembre de 1922.

Alfals d'Urgell de primera, a 2'75 pessetes els 100 quilos estació de Barcelona.
Alfals d'Urgell de segona, a 25 pessetes.
Palla d'Urgell, a 12'25 pessetes.
Palla del País, a 12'25 pessetes.
Palla curta d'Aragó, a 11'25 pessetes.
Palla per a embalatges, a 11 pessetes.
Palla per a omplir malfegues, a 10 pessetes.

ZENC PLOM, ALBAIADA, MINI, ESTANY

Dià 23 de desembre de 1922.

Els preus que regelen són els següents:

	Pessetes per 100 quilos
Zenc: En lingots, primera fosa.	150
En lingots refinats.	180
Xapes número 5.	195
Xapes número 6.	185
Xapes número 7.	175
Xapes, mín. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22 i 24.	160
Planxes ondulades, números 13 i 14.	160
Planxes per a satinar paper.	197
Planxes per a calderes de vapor.	188
Discos i tires per a gibralls.	232
Claus de zenc.	225
Zencs amb especial per a piles Leclanché.	245
Piom: Tubs de piom pur de 6 a 8 mm.	118
Tubs de piom pur de 10 mm. endavant.	116
Planxa de piom pur de 1, 1 1/2, 2, 2 1/2, 3 i 4 mm.	135
Mini: Pur de piom en barrils de 50 quilos net.	135
Pur de piom en barrils de 100 quilos net.	135
Pur de piom en barrils de 200 quilos net.	135
Albaidat: Pur en barrils de 150 quilos i 250 quilos net.	160
Estany: Fi en barretes, marca Billiton.	750
Fi en lingots d'uns 18 quilos, marca Billiton.	750

ADORS

Dià 23 de desembre de 1922.
(Informació de la casa J. Espinàs, de Barcelona.)

Superfosfat d'os de miga a 1 per 100 azot i 18'20 d'àcid fòsforic, a 15 pessetes els 100 quilos, a la fàbrica.
Superfosfat de calc mineral 18/20 per 100 d'àcid fòsforic soluble, a 13 pessetes els 100 quilos, sense envàs.
Superfosfat de calc mineral 16/18 per 100 d'àcid fòsforic soluble, a 12 pessetes els 100 quilos, mínimum deu tones sense envàs.

Superfosfat de calc mineral 13/15 per 100 d'àcid fòsforic soluble, a 10 pessetes els 100 quilos, mínimum deu tones sense envàs.
Sulfat d'amoniac 20/21 per 100 azot, a 58 pessetes els 100 quilos.
Nitrat de sosa 15/16 per 100 azot, a 42 pessetes els 100 quilos.
Sulfat de potassa 90/92 per 100, equivalent a 49/50 per 100 de potassa pura, a 27 pessetes els 100 quilos.

Clorur de potassa 50/55 per 100, equivalent a 50/51 per 100 de potassa pura, a 32 pessetes els 100 quilos.
Materia orgànica cornia natural 10/11 per 100 azot i 2/3 per 100 acid sa pura, a 38 pessetes els 100 quilos.
Nitrogina Sant Jordi 8/10 per 100 azot, a 25 pessetes el sac de 70 quilos.

Farina fosfatada d'ossos per aliment de bestiar, a 50 pessetes els 50 quilos.

Sofres

Sofre «Extra fi», a 14 pessetes el sac de 40 quilos.
Sofre sublimat (fi), a 25 pessetes el sac de 50 quilos.

Sofre precipitat (gris), a 9 pessetes el sac de 40 quilos.
Sofre en terros, a 30 pessetes els 100 quilos.
Sofre en canó, a 54 pessetes els 100 quilos.

Distribució de premis

L'Econòmica d'Amics del País

El dia 24, diumenge, a la tarda, s'obri a la Sala dels Cent Jurats, de Casa la Ciutat, la festa anual del repartiment de premis a accions virtuoses, amor al treball, pietat, fidelitat, beneficència i altres actes meritòris, que atorga, segons deïxes, la Societat Econòmica Barcelonina d'Amics del País.

Ocuparen la presidència de l'acte el doctor En Josep Agell i Agell (en absència del president de l'Econòmica senyor Garriga i Massó), tenint als seus costats: En Martí Esteve, per l'Ajuntament; En Campmany, per la Mancomunitat; el doctor Bruguer, pel bisbat; el doctor Boix, per la Universitat; En Gustau Gil, per la Cambra de Comerç.

Obert l'acte, el guire literat En Ramon Sunyer i Senties llegí un bell parlament, adreçant-se als humils, dient-los que ells, amb llurs actes de caritat, de paciència, de fe són la base de tota empresa i de tota civilització: un poble, diu, sense vocatres, per gran i pletoire que sembles, fóra mort. Vosaltres sou la cosa millor de Catalunya: davant les vostres virtuts, jo em tinc per joies d'altaixar-me fins als vostres peus. Grans aplaudiments.

A seguit, En Josep M. López Picó, secretari general de l'Econòmica, llegí la memòria, feta en bell estil, fíndia la qual, horn comença de repartir, en la forma següent:

ELS PREMIS

Deu alumnes d'Escoles Dominicals, diploma i deu pessetes.

Dotze albergats a la Casa de Caritat, diploma i deu pessetes.

Quatre albergats a la Casa de Maternitat, diploma i deu pessetes.

Vint-i-vuit alumnes de la Junta de Dames, diploma, 25 de 5 pessetes i 2 de 10.

Dotze alumnes de sales d'Asil de Barcelona, diploma i deu pessetes.

Sis alumnes de l'Escola municipal de Cecs i sords-muts, diploma i 12'50 pessetes.

Tres albergats a l'Asil Naval, diploma i deu pessetes.

Quatre alumnes de sales d'Asils de Gràcia, diploma i deu pessetes.

Dos alumnes del Centre Moral de Gràcia, diploma i deu pessetes.

Quatre albergats a l'Asil Duran, diploma i deu pessetes.

Dos albergats a l'Asil dels Amics dels Pobres, diploma i deu pessetes.

HOMENATGE A NA FRANCISCA BONNEMAISON, VIDUA DE VERDAGUER I CALLIS.

Llavors el secretari general donà lectura al següent document:

«La Junta de Govern d'aquesta tradicional Corporació de la nostra ciutat, aprofitant l'avinentesa de la celebració del repartiment de premis dels seus concursores a la Virtut i al Merit, que s'escau aquests dies, ha visitat donya Francisca Bonnemaïson vidua de Narcís Verdaguier i Callis, per assabentar-la de la següent comunicació oficial:

«Fou acord unànime de la nostra Corporació, en Junta general, a pro-

posta de la Junta de Govern, concedir-vos un premi extraordinari d'homenatge a la vostra fidelitat exemplar i a la vostra ciutadania militant.

La vostra obra social, avui, ja en vida vostra, popularment arrelada a la tradició barcelonina i la discreció cunyida d'eficàcia amb què heu honorat la memòria del vostre espòs, En Narcís Verdaguier i Callis, publicant la traducció catalana de la «Divina Comèdia», que ell llegia a la nostra cultura, fent d'aquesta feia tan digna i tan sòbria, participés la nostra terra de la solemnitat universal del Centenari del Dant, justifiquen el nostre acord i fan sobrerament insistent en els elogis.

Accepteu, senyora, el nostre acatament a la joia artístic que el fem públic.

Vulgui Déu servir molts anys la vostra vida. — Barcelona, 21 de desembre de 1922. — El president, J. Garriga i Massó; el vocal secretari, F. Martínez Serinyà. — Senyora Francisca Bonnemaïson, vidua de Narcís Verdaguier i Callis.

MÉS PREMIS

Fundació Baixeras, a Mutual Salut, diploma i 1.000 pessetes.

Fundació Guri, a Pensinat de Normalistes, diploma i 1.000 pessetes.

Fundació Brusi, a Filomena Matan, diploma i llibreta de la Caixa d'Estalvis.

Fundació Marquès, a Tomàs Morató Pou, diploma i 800 pessetes.

Fundació Borrell, a Lluís Recasens, diploma i 300 pessetes.

Fundació Borrell, a Joan J. Arquer, diploma i 250 pessetes.

Fundació Borrell, a Josep M. Garcia Ferrer, diploma i 250 pessetes.

Fundació Prats, a Laura Galindo, diploma i 500 pessetes.

Fundació Prats, a Maria Gambús, diploma i 500 pessetes.

Fundació Prats, a Dolors Parera, diploma i 500 pessetes.

Fundació Prats, a Carme Barrachina, diploma i 500 pessetes.

Fundació Prats, a Francisca Hernández, diploma i 500 pessetes.

Fundació Prats, a Maria Vidal, diploma i 250 pessetes.

Fundació Prats, a Maria Aguiló, diploma i 250 pessetes.

Fundació Prats, a Ramona Huguet, diploma i 250 pessetes.

Fundació Prats, a Salvadora Mensa, diploma i 250 pessetes.

Fundació Prats, a Joaquina Planas, diploma i 250 pessetes.

Fundació Tusquats, a Encarnació Marsal, diploma i 500 pessetes.

Fundació Casals, a Esperança Inglada, diploma i 400 pessetes.

Fundació Arana, a Dolors Garroset, diploma i 300 pessetes.

Fundació Nadal, a Joan Arúgas, diploma i 300 pessetes.

Fundació La Riva, a Josep Aguiló, diploma i 250 pessetes.

Fundació La Riva, a Glòria Blanco, diploma i 250 pessetes.

Fundació La Riva, a Annes Blanch, diploma i 250 pessetes.

Fundació La Riva, a Salvadora Pardell, diploma i 250 pessetes.

Fundació La Riva, a Dolors Rico i Marimón, diploma i 25 pessetes.

Fundació La Riva, a Dolors Asur, diploma i 250 pessetes.

Fundació La Riva, a Rosa Sabater, diploma i 250 pessetes.

Fundació La Riva, a Jaume Riera i Vallis, diploma i 250 pessetes.

Fundació Fabra, a Victorina Cuartero, diploma i 600 pessetes.

Fundació Borrell, a Domènec Gros, diploma i 250 pessetes.

Fundació Arana, a Montserrat Sala, diploma i 250 pessetes.

AMICS DE LA POESIA

CURS QUART. SALA MOZART

SESSIÓ INAUGURAL

Demà, dimecres, a dos quarts de set en punt

La poesia i la música hindú

Lectura de poemes de Tagore i Kalidasa, per N'Adrià Gual.

Recital de melodies populars indostàniques

Fragment de l'òpera ALADIN a càrrec de la senyoreta Pilar Rufi i d'En Juli Pons.

Exclusivament per als inscrits

Fundació Peñort, a Dolors Pulgadenach, diploma i 1.000 pessetes.

Fundació Moreu, a Maria Masal, diploma i 500 pessetes.

Fundació Moreu, a Teresa Raig, diploma i 500 pessetes.

Fundació Moreu, a Ana Gusi, diploma i 500 pessetes.

Fundació Caixa d'Estalvis, a Manuel Blay, diploma i 250 pessetes.

Fundació Caixa d'Estalvis, a Maria Pascual, diploma i 250 pessetes.

Fundació Amalier, a Rosa Peris, diploma i 500 pessetes.

Fundació Amalier, a Caterina Roure, diploma i 500 pessetes.

Fundació Borrell, a Lluís Bernadet, diploma i 200 pessetes.

Fundació Borrell, a Leandre Valls, diploma i 200 pessetes.

Fundació Borrell, a Josep Raig, diploma i 150 pessetes.

Fundació Borrell, a Antoni Colomer, diploma i 150 pessetes.

Fundació Borrell, a Josepa Brillas, diploma i 150 pessetes.

Fundació Mas, a Juli Andrés, diploma i 300 pessetes.

Fundació Mora, a Pau Ventosa, diploma i 300 pessetes.

Fundació Borrell, a Josep Calix, diploma i 350 pessetes.

Fundació Castells, a Teresa Sanahuja, diploma i 500 pessetes.

Fundació Castells, a Maria Valls, diploma i 500 pessetes.

Fundació Castells, a Teresa Huguet, diploma i 250 pessetes.

Fundació Castells, a Josep Galtés, diploma i 500 pessetes.

Fundació Castells, a Maria Salas, diploma i 250 pessetes.

Fundació Pulx Curier, a Maria Samuell, diploma i 250 pessetes.

Fundació Pulx Curier, a Magdalena Camps, diploma i 250 pessetes.

Fundació Peñort, a reverend Alfons Bonvehí, diploma i 250 pessetes.

Fundació Peñort, a Vicens Boadella, diploma i 250 pessetes.

Fundació Prats, a Francesc Hernández, impossibilitat per al treball, 500 pessetes.

Fundació Prats, a Josep Farres, impossibilitat per al treball, 500 pessetes.

Fundació Prats, a Valer Vilar, impossibilitat per al treball, 500 pessetes.

Fundació Torrens, a Alexandre Riolles, impossibilitat per al treball, 300 pessetes.

Final el repartiment de premis, els quals sols en la part mètrica ascendien a la respectable quantitat de prop de vint-i-quatre mil pessetes, els esmentats representants, senyors Boix, Bruguer, Campmany i Martí Esteve s'adheriren a l'acte i al signíficat de la festa, en expressius parlaments, resumint i cloent el doctor Agell i Agell amb mots cordials.

AUTORIZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Demà, nit: Darrera representació de la grandiosa òpera russa EL PRINCEP YGOR. — El dijous: RIQUETTO per l'eminent artista Segimon Zalesky, senyoreta Cassani, senyora Lucí, senyors Pintucci i Olazola. — El dissabte: Funció en honor de l'insigne mestre Koussevitzky.

Gran Teatre del Liceu

El divendres: Funció a benefici del Montepio de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona. A les nou de la nit. Única representació de l'òpera espanyola del mestre Bretón, LA DOLORES, presentant-hi art en obsequi a l'Associació de la Premsa Diària, l'eminent tenor HIPOLIT LAZARO i la cèlebre sopran OFELIA NIETO i els aplaudits artistes ELENA LUCI, GIMARDINI, SEGURA i GIRALT. Mestre director, ALFRED PADOVANI. Direcció escènica: RAFAEL MORAGAS.

El senyors propietaris podran recollir llurs localitats a Majordomia tots els dies, a les hores de costum.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, dimarts, nit, 2 èxits. 2. La cèlebre comèdia EL PAQUEBOT «TENACITY», meravellament interpretada i el gran èxit comèc QUAN ELLES VOLEN... — Demà, dimecres, tarda, segona funció, organitzada per l'Acadèmia Calasància EL PRINCEP BLANC. Nit: Els dos grans èxits de Teatre Selecte, EL PA-

QUEBOT «TENACITY» i CIVILITZATS TANMATEIX — Divendres, 29, nit: Formidable espectacle d'innocents. Llegiu l'anunci. — Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

Companyia lírica catalana i castellana. Direcció: Josep Bergés. — Avui, nit, a tres quarts de deu: LA ALSAIANA i PE LLEU AMUR

Protagonistes: Senyora Bugatto i senyor Vendrell, i MOLINOS DE VIENTO, per la senyoreta Casas i senyor Massanés. — Demà, tarda: Butaca, 2 pessetes: DON JOAN DE SER RALLONGA, per la senyoreta Casas i el senyor Massanés. — Nit, EL SANTO DE LA ISIDRA i PEL TEL AMOR. — Dijous, tarda i nit: LA CANGION DEL OLVIDO i PEL TEU AMOR. — Es despatxa a comptaduria.

Teatre de Novetats

Circ Equestre

Grandiosa Companyia de Mr. Ventura Gannau. — Avui, dimarts, nit, a les deu. EL MILLOR PROGRAMA DE CIRC DEL MONI! Exit de tota la Companyia. Ovacions al més intrèpid dels domptadors Mr. FORTUNIO, amb els seus ferotges

LLEONS SELVATGES

magnífics exemplars de la seva raça. Espectacle artístic i emocionant. Exit de l'atracció més gran de l'any, presentada pel cèlebre domptador Mr. BRECKER'S.

Els OSSOS COMEDIANTS

el mai vist. Ossos acrobates, ciclistes, patinadors i tanguistes. Completaran el programa 12 notabilíssims atraccions, 12, de reconegut mèrit. — Demà, dimecres, 27 nit, a les deu: Estudis pendents programes, presentant-hi part tota la companyia i els ovacionats Lleons salvatges i Ossos comedians. — Es despatxa a comptaduria.

ELDORADO

Companyia de sarsuela

ORTAS i LEONIS i GALLEGO

Avui, dimarts, nit, a les deu: Magnífic programa. El divertit saltet en un acte EL CONTRABANDO, i grans èxits de broma: La joguina còmica en dos actes, original de Pere Muñoz Seca i Pere Pérez Fernández, EL GOYA. — Demà, dimecres, tarda: EL CAPRICHITO i la formosa obra TRIANERIAS. Nit, la formosa sarsuela còmica EL CUARTETO PONS, l'èxit del dia: EL GOYA. — Tots els dies: EL GOYA. — Propiament divendres, BENEFICI de la primera tiple ROSER LEONIS.

TEATRE NOU

Companyia d'òpera, sarsueles i revistes

dirigida per ENRIC BEUT

Avui, dimarts, nit, a tres quarts de deu: LA RUBIA DEL FAR WEST. MIS OJOS ESTAN EN TUNEZ, QUE ES GRAN BARCELONA!

Teatre Victòria

Avui, dimarts, nit, a dos quarts de deu: Primer: EL GALLO DE MORON. Segon: LA REINA DE LAS PRADERAS.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil de Pep Santpere. — Avui, dimarts, nit, a les deu: dues obres: LA DONA NUA (2 actes) i ELS POLVOS DEL DOCTOR RIVELT (3 actes).

TEATRE GOYA

Companyia MORANO

Avui, nit, a les deu: SANSON, l'èxit més gran de la temporada.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — DIVENDRES, 29 DESEMBRE: FUNCIO D'INNOCENTS.

Grandios esdeveniment, que passarà a l'esdevenidor. Vetiada solemnia! Danses, Cobejadors, Conferències, Aduits, «Xistes», Gatades, Poc-soltes. Estrena de l'espatarrant obra

AVENTURA EXTRAORDINARIA D'UN COMTE I UNA HERBOLARIA

Fastuos vestuari. Nombrosa companyia. Chofs. Banda de música en escena, etc. etc. — Es despatxa a comptaduria.

Teatre Poliorama

Companyia de

tarda: MATIEU POPULAR EL CLAVO. A la nit no hi funció per a donar lloc a l'assaig general de la comèdia en tres actes, de don Pere Muñoz Seca

LOS FRESCOS

Estrena de la qual tindrà lloc el dia 28, a la nit, dia dels Santos Innocents. Es despatxa a Comptaduria. — Telèfon 4134 A.

Teatre de la Comèdia

Companyia Claramunt-Adrià. — Avui, nit, a tres quarts de deu:

Joventut de Príncep

CIRC PALISSE

Marquès del Duero, cantonada

Comte Asalto

L'EXHIBICIO DE PERES MES GRAN DEL MON

32 óssos 6 elefants, 10 lleons, 6 tigres reals, 17 simis, 32 cavalls, camells, búfals, etc., etc.

El número aeri més emocionant que es coneix

ELS CODONAS

1 altres formidables atraccions. Avui, nit SELECTA, a les deu.

Exhibició permanent del

GRAN PARC ZOOLOGIC

Entrada una pesseta.

Frontó Principal Palace

Avui, dimarts, nit, no hi ha partit. — Demà, dimecres, grans partits.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimarts, diada de Sant Esteve, nit, a les deu: Magnífic programa: S'ENLLUSTRA, CAVALLET, ON ES LA MEVA DONA? I els preciosos films de la renomada Metro, OPORTUNITAT I LA REVENJA. En aquesta sessió tindrà lloc l'estrena de la magnífica pel·lícula marca Gollwin, LLACADES D'AMOR, pel cèlebre artista Pauli Feredich.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet Jordà.

Avui, dimarts, diada de Sant Esteve, Nit, colossal estrena del Progra-

ma Ajúria: «Vint-i-tres hores i mitja de permís», preciosíssima comèdia, pel molt simpàtic artista Douglas Mac Lean. — El dijous: dues estrenes: «Jugant amb vides» i «Sandall, protector de dames», còmica.

ASSOCIACIÓ INTIMA DE CONCERTS

Coliseu Pompeia Travessera, 81 10

Divendres, 29 desembre, a dos quarts de deu de la nit. Presentació a Barcelona del cèlebre QUARTET VANDELLE, DE PARIS. — Dissabte, 30 de desembre, a dos quarts de deu de la nit: CONFERENCIA sobre els moderns compositors francesos, per Mr. R. Vancelle, seguida d'audició d'obres pel Quartet Vandelle, i el pianista Alexandre Vilalta.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

La sala de més confort de Barcelona. — Avui, dimarts, diada de Sant Esteve, Nit, a dos quarts de deu: ANNA BOLENA, OPORTUNITAT I EL SILENS DE L'HAREM, de gran broma i ON ES LA MEVA DONA?, de broma continua. — El dijous, programa extraordinari: Estrena de la deliciosa comèdia L'AMOR PORTA EL VOLANT, per la cèlebre artista Ossli Oswald.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Exit: CANDELARIA MEDINA, RAMPER, CAROLINA DE LA RIVA, LES ARTHOS. Tots els dies, Apertit Dancing America.

El cabello abundante y hermoso es el mejor atractivo de la mujer

El agua "Flor de Oro" es la mejor tintura progresiva para el cabello, barba o bigote; es inofensiva porque no contiene nitrato de plata y es higiénica porque desinfecta y limpia el cuero cabelludo, y con su uso se cura la caspa y se evitan la calvicie y las canas.

No mancha el cutis ni ensucia la ropa. Con su uso, el cabello se conserva siempre fino, brillante y negro.

La FLOR DE ORO

La aplicación de esta tintura es tan fácil y cómoda, que uno mismo se basta, por lo que, si se quiere, la persona más íntima ignora el artificio. Se usa como si fuese bandolina, y a los cinco minutos de aplicada permite rizarse el cabello; no despiden mal olor.

Las personas de temperamento herpético deben precisamente usar esta agua, y lograrán tener la cabeza sana y limpia con sólo una aplicación cada ocho días; y si a la vez desean tener el pelo, hágase lo que dice el prospecto que acompaña a la botella.

De venta en perfumerías y droguerías de España y Portugal

¿QUÉ ES LO QUE NECESITAN
los DÉBILITADOS, los FATIGADOS
aquellos que tienen débiles los PULMONES y los BRONQUIOS?
Un ANTISÉPTICO y un RECONSTITUYENTE
Para casos tales, nada como la

SOLUCIÓN PAUTAUBERGE

que en forma apropiada, reúne el antiséptico y el reconstituyente más poderosos, la Greosota y el Clorhidrofosfato de Cal. Constituye el remedio soberano contra los CATARROS, las BRONQUITIS CRÓNICAS, la GRIPE, el RAQUITISMO y la ESCOFULA. Aumenta el apetito y las fuerzas, agota las secreciones y previene la

TUBERCULOSIS

L. PAUTAUBERGE, 10, Rue de Constantinople, PARIS. V. en todas las Farmacias.

Es la Reina de les Aigües de Taula

la de la VALL DE SANT DANIEL Girona

CURA LES AFECIONS DEL FETGE, RONYON, ESTOMAC, INTESTINS, etc., etc.

MANANTIAL MIRALLES Bicarbonatada, calcíco-sódico-manganesa, varietat lí-tínica-arsenical.

Es finíssima i carbònica com la de Apollinaris. Durant l'estiu resulta deliciosa bebent-la fresca.

El seu dipositori: JOSEP PAGANS, carrer Ponent, núm. 28.

La boca es conserva forta i sana amb l'ús continuat de

Aigua Oxigenada VOLCÁN

L'oxigen que desprèn al posar-se en contacte amb les dents i genives, destrueix totalment els microbis que corquen la dentadura

FARMACIES PRINCIPALS

Dipositaris: J. URIACH I C^a Bruch, 49

Serveis de la Companyia Transatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

MONTSERRAT
El vapor
sortirà el dia 25 de gener de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana i Veracruz.

ALFONSO XIII
El vapor
sortirà el dia 17 de gener de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña, cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge cap a Costafirme i Pacific amb trasbord a Havana.

BUENOS AIRES
El vapor
sortirà el dia 10 de gener de Barcelona, el dia 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, Sabanailla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

LINIA DE BUENOS AIRES
REINA VICTORIA EUGENIA
El vapor
sortirà el dia 4 de gener de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINIA DE FERNANDO PÓO
CATALUNA
El vapor
sortirà el dia 15 de gener de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena, i el 20 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Póo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Transatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'annunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fils.

Catarro dels nois PANYOS

L'Anti-catarro BORBONET, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les. Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

J. Mir Vives, S. A., Ronda de Sant Pere, número 15. Les darreres novetats per a vestits i abrics, les trobareu en aquesta magatzems a preus molt vistosos. Corte vestit llana, 25 pessetes. Corte vestit tot estam, 45 pessetes. Corte ganyan, 30 pessetes. Immensa assortit en paqueria anglesa. Recomanem sastrers. Retalls als dilluns i divendres.

CONTRA LA TOS

PASTILLAS PECTORALES DE G.F. MERINO E HIJO

EN USO DESDE 1827

Lloguers

Pianos de lloguer de va. risspreus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Anuncis

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les de ELECTROQUÍMICA Bobinats - Instal·lacions Reparacions Maquinària Elèctrica, S. A. (Antics tallers Balcells) Corts Catalanes, 416. T. 538 H.

PIANOS

DE CORDES CREUADES AMB MARC DE FERRO Sublim marca R. MARISTANY Casa fundada el 1870 AL COMPTAT PLASSOS I LLOGUER 18, Plaça Catalunya, 18

Per a Comerç i Idiomes, Taquí-Meca, etc., estudi, senyor o senyoreta, en la ACADEMIA COTS

Carrer Archs, 10 Telèf. 5.041 A. La més important d'Espanya.

COPIES

a màquina Circulars, Sobres, Preussense competència. Demaneu el follet explicatiu de tots els altres serveis de la casa EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ Rbla. Flors, 16, baixos

Administració de Finques J. LLAMUSI De 5 a 7 Muntaner, 28, principal

Els monjos de Montserrat i la casa J. Fonollada Serra, de Barcelona fan avinent que l'únic licor elaborat en aquell Monestir és el que es ven a tot arreu amb el nom de

AROMES DEL MONTSERRAT

Es l'edat
en què la dona
s'ha d'inclinar!

40
anys

Edat crítica

Epoca perillosa per a les Dones

En molts casos la persona sofreix calor a la cara, sufocament, migraïnes repetides, estrenyiment, debilitat, angúnia o neurastènia. Les perdudes són irregulars, blaquinoses, de vegades molt abundants, podent arribar fins a l'hemorràgia. Quan s'acosta el moment de la seva aparició els fenòmens congestius augmenten d'intensitat i originen greus inquietuds. La sang pertorba demana que se l'ajudi, i s'ha d'escollir el seu prec. S'imposa un regulador de les funcions uterines i a aquest efecte el cos mèdic recomana sempre l'empleu del

DEPURATIU RICHELET

l'ús regular del qual durant aquest període crític restableix normalment les regles fins al moment que aquestes cessin a poc a poc, desapareixent totalment a la fi i sense deixar cap pertorbació ni malestar. L'eficàcia d'aquest medicament s'exerceix encara amb més rapidesa i amb seguretat absoluta en el tractament de les crisis reumàtiques i gotoses, manifestacions varicoses (varices, úlceres varicoses i flebítis), malalties de la pell, impètig, granallades, herpes eczema, psoriasis, etc.) que constitueixen el trist acompanyament de les dones en aquests moments crítics.

Cada flascó va acompanyat d'un fascicle il·lustrat. Es ven a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Belfort, Bayonne (França.)

Resultat segur

L'admiració d'un nen en despertar

es veure realitzada sa il·lusió amb un bonic ferrocarril elèctric LIONEL

"SUPREMA" Pelayo, 56

Toguets instructius i articles de la més alta qualitat

UNA CAJA DE VERDADERAS PASTILLAS VALDA

BIEN EMPLEADA Y A SU DEBIDO TIEMPO DEFENDERA

vuestra Garganta, vuestros Bronquios, vuestros Pulmones

COMBATIRA

vuestros Constipados, Bronquitis, Grippe, Trancazo, Asma, Enfisema, etc.

PERO SOBRE TODO Exigid expresamente LAS VERDADERAS PASTILLAS VALDA

QUE SE VENDEN UNICAMENTE EN CAJAS con el nombre VALDA en la tapa y nunca de otra manera.

Formula: Menthol 0.002 Eucalyptol 0.0005 Anisat-Goma.

LOS MÉDICOS
de todo el mundo dicen que la

CARNE LÍQUIDA

del Dr. VALDES GARCIA, de Montevideo

es insubstituible para nutrir a los débiles y para combatir el raquitismo, anemia, tuberculosis y convalecencias.

De venta: en todas las Farmacias y Centros de Específicos.

POSSEIDORS D'ARXIS VERTICALS I FITXERS

ES DE SON INTERES VISITAR LA CASA

R. TERMENS BADAL

BONDA SANT DE ANTONI, 34 - BARCELONA a fi de referir de material per al pròxim any

HERNIATS

L'últim avenç científic per a combatre amb èxit segur vòstres hèrpias sense o per ar és el **BRUQUER MED ICL VIVES**, admiració de la Ciència Mèdica i sens parió al món. Rebutgeu les imitacions.

Despatx: de 9 a 11 de 3 a 7

Rambla del Centre, 12, pral.-Casa VIVES

(TOCANT AL LICEU)

L'atractiu dels mobles de Jonc i Mèdula

Marca
M. P. H.
registrada

Els models originals i artístics creats per la «Manufacture Parisienne» completen la decoració interior d'una llar elegant.

Passeig de Gràcia, 115 - Barcelona

Telèfon 686 G.

L'EDUCACIÓ FÍSICA

és una gran conquesta moderna, però...

Totes les coses, per bones que siguin, tenen el seu però

CAIGUDES, CONTUSIONS, FERIDES...

Aigua Oxigenada VOLCÁN

NO ESPEREU A QUE S'INFECTIN

Demaneu-la en les principals farmàcies

Dipositaris:
J. URIACH I C^a - Bruich, 49

En refida luoha venció la PECA-CURA a sus similares.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1.50. — Crema, 2.50. — Polvos, 2.50. — Aigua catànica, 5.50. — Aigua de Colònia, 8.50. — 101 i 15 ptes. segons frasc. Loción per al cabell, 4.50. 6.50 i 30 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTÀ, Rosa de Jericó, ADMIRA, BLE, Natnial, OHPRE, RocioFlor, ROSA Vértigo, OLAVELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 3. — Polvos, 4. — Loción, 4.50. 7.50 i 30 ptes. segons frasc. Esencia per al mocador, 18 pessetes frasc amb estoiç.

CORTÈS GERMANS - BARCELONA